

ДЕКОНС-ЕМА | Друштво за Еколошки Консалтинг

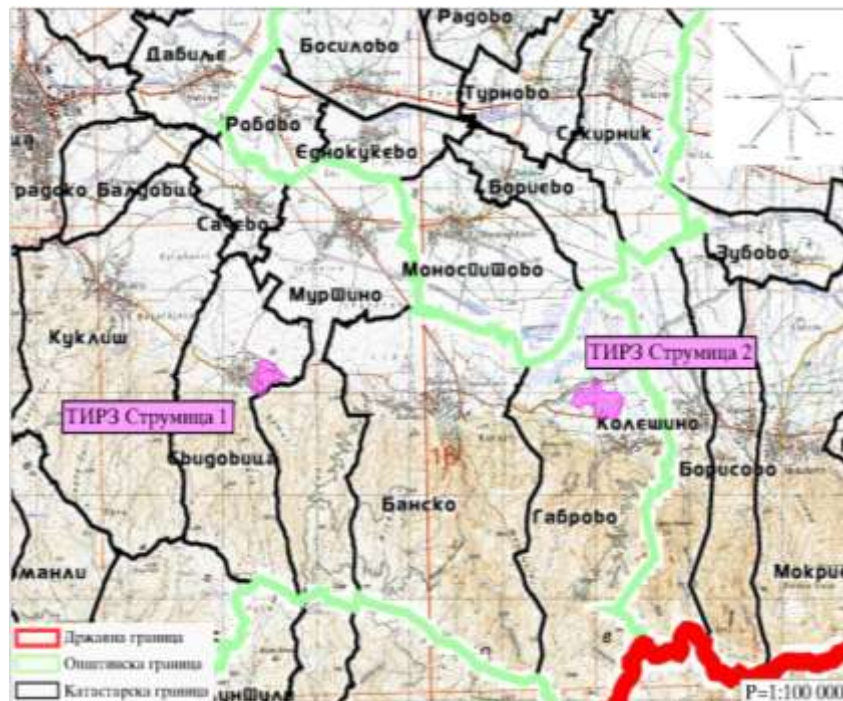

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

за

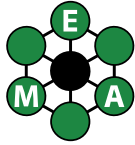
ТЕХНОЛОШКА ИНДУСТРИСКА РАЗВОЈНА ЗОНА-СТРУМИЦА

„ОПФАТ 1“-КО СВИДОВИЦА
„ОПФАТ 2“-КО ГАБРОВО

Скопје

Јуни, 2010 година

Технички број 08-17

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо-економските аспекти од реализација на Државната Урбанистичка Планска Документација за **Технолошка Индустриска Развојна Зона**, “Опфат 1“ КО Свидовица и “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина (“Службен весник на РМ” бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 47/2010), се наложи потребата за спроведување Стратегиска оцена на животната средина.

Дирекцијата за Технолошки Индустриски Развојни Зони и Општина Струмица го овласти Друштвото за еколошки консалтинг "ДЕКОНС-ЕМА" Скопје, да подготви Извештај за стратегиска оцена на животната средина од имплементација на Државната Урбанистичка Планска Документација за **ТИРЗ** Струмица.

Извештајот за стратегиска оцена е потпишан од експерт за стратегиска оцена на животната средина (видно од Копие на сертификат, дадено во прилог бр. 07-2037/35 од 29.07.2009).

Во подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина учествуваа:

- Менка Спијровска, дипл. биолог;
- Јулијана Никова, дипл.инж.технолог.

ДЕКОНС-ЕМА
Управител,

Менка Спијровска

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОТВРДА

за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стрателгиска оцена на животната средина

СПИРОВСКА АРИТОН МЕНКА

дипломиран биолог од Скопје, родена на 28.12.1951 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 04.06.2009 година, го положи **стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стрателгиска оцена на животната средина**, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стрателгиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со **статус на експерт за стрателгиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучена во Листата на експерти за стрателгиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животната средина ("Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07 и 159/08).

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Др. Неџати Јакупи

Комисија за полагање на стручен испит за
стрателгиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Број 07-2031/35
29.06.2009, година

ДОКУМЕНТ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ

Образец ДРД

Друштво за еколошки консалтинг **ДЕКОНС-ЕМА**
ДОО увоз-извоз Скопје, со ЕМБС **6247717** седиште Ул.
БИХАККА Бр.3/ЛАМЕЛА 4-ЛОКАЛ 2 СКОПЈЕ како
предмет на работа има регистрирано општа клаузула за бизнис
согласно чл.7 и 7а од Законот за Едношалтерскиот систем и за
водење на трговскиот регистар и регистар на други правни
лица (Сл.весник на РМ бр. **84/05,13/07** и **150/07**).

Приоритетна дејност/Определена главна приходна шифра:

74.14	Деловни и менаџмент консултантски активности
-------	--

Бр. 0807-9/12320
05.05.2008 година,
Скопје

Изготвил,

Наташа Горгиевска

Овластено лице,

Ореќко Лазаревски

МП

Централен Регистар на Република Македонија, ул. Кузман Јосифовски Питу 1, 1000
Скопје. Тел. 02/3290-248, 02/3290-248 Факс. 02/3123-169 www.centralenregistar.org.mk

СОДРЖИНА

1. Вовед во стратегиската оцена на животната средина	9
2. Краток преглед на содржината, главните цели на планскиот документ и врската со други релевантни планови и програми/плански документи	14
2.1. Обем на Извештајот за стратегиска оцена.....	14
2.2. Преглед на планскиот документ.....	15
2.3. Предмет и главни цели на Планскиот документ.....	25
2.4. Цели на стратегиската оцена на животната средина (СОЖС)	28
2.5. Корелација со други релевантни планови и програми/плански документи и цели на заштита на животната средина	29
3. Основни податоци за животната средина во и околу проектното подрачје	32
3.1. Географска положба	32
3.2. Сообраќајна поврзаност	33
3.3. Релјефни карактеристики	34
3.4. Природни вредности.....	35
3.5. Геолошки карактеристики на теренот	38
3.6. Сеизмолошки карактеристики на теренот.....	39
3.7. Хидролошки карактеристики	40
3.8. Климатски и микроклиматски услови на регионот	42
3.9. Стопански развој.....	42
3.10. Користење на земјиштето	43
3.11. Хидротехничка инфраструктура	45
3.12. Управување со отпад	46
4. Аспекти и карактеристики на животната средина, кои би биле засегнати од имплементација на Планскиот документ	48

4.1. Биолошка разновидност	48
4.2. Демографски карактеристики	57
4.3. Здравје на населението	59
4.4. Состојба со водите	60
4.5. Почва	61
4.6. Воздух	61
4.7. Климатски промени	62
4.8. Бучава	63
4.9. Културно наследство	63
5. Состојба без имплементација на Планот или „Do nothing option“	72
6. Опис на очекуваните влијанија врз медиумите од животната средина.....	75
6.1. Влијанија врз населението	75
6.2. Влијанија врз здравјето на населението	76
6.3. Влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и климатските промени	76
6.4. Влијанија предизвикани од зголемена бучава	77
6.5. Влијанија од вибрации	78
6.6. Влијанија врз квалитетот на површинските и подземните води.....	78
6.7. Влијанија врз почвата	78
6.8. Влијанија врз флората и фауната	79
6.9. Влијанија врз пределот	80
6.10. Влијанија врз материјалните добра.....	80
6.11. Влијанија врз културното наследство	80
6.12. Влијанија предизвикани од управување со отпадот.....	80
6.13. Влијанија од несреќи и хаварии	81
6.14. Прекугранични влијанија	81

7. Мерки за намалување на очекуваните влијанија врз специфичните медиуми од животната средина.....	82
7.1. Мерки за намалување на влијанијата врз населението	82
7.2. Мерки за намалување на влијанијата врз здравјето на населението	82
7.3. Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух и климатските промени	82
7.4. Мерки за намалување на влијанијата предизвикани од зголемена бучава	83
7.5. Мерки за намалување на влијанијата од вибрации	83
7.6. Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на површинските и подземните води.....	83
7.7. Мерки за намалување на влијанијата врз почвата	84
7.8. Мерки за намалување на влијанијата врз природното богатство, флората и фауната.....	84
7.9. Мерки за намалување на влијанијата врз пределот	85
7.10. Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра.....	85
7.11. Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство.....	85
7.12. Мерки за намалување на влијанијата од управувањето со отпад	86
7.13. Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии	86
7.14. Мерки за намалување на прекугранични влијанија	86
8. Анализа на алтернативи	87
9. План за мониторинг врз имплементација на Планот од аспект на животната средина.....	88
10. Нетехничко резиме	93
11. Заклучни согледувања и препораки	99
Додаток 1	101

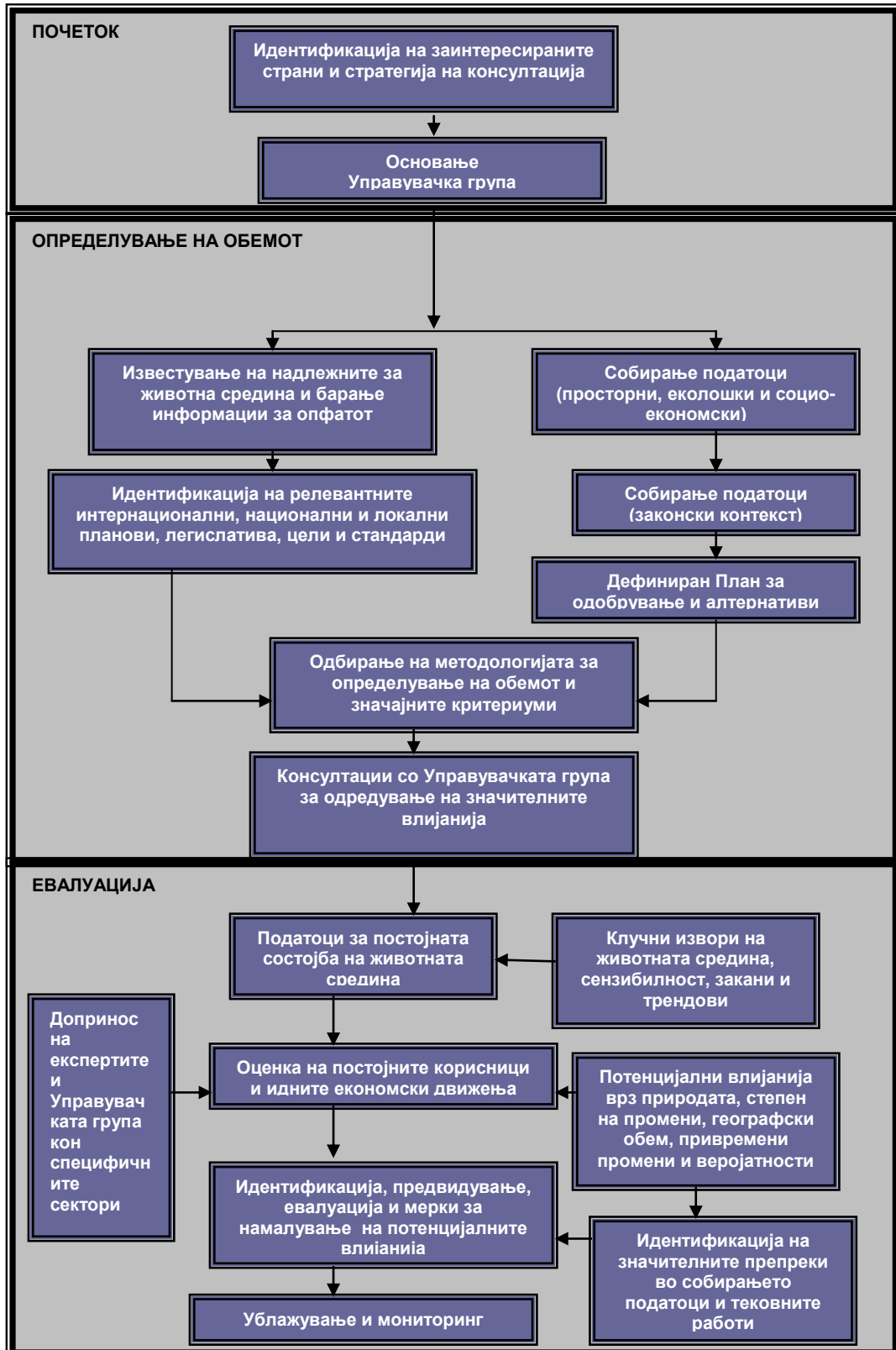
Мислења од надлежни институции	101
Додаток 2	117
Национална и меѓународна правна рамка од областа на животната средина ...	117
Додаток 3	130
Моноспитовско Блато.....	130
Додаток 4	137
Евалуација на влијанијата од имплементација на планскиот документ	137
3. Користена литература.....	145

1. Вовед во стратегиската оцена на животната средина

Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС) е систематски процес во кој се земаат во предвид одредени превентивни мерки, кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на "стратегиски акции" или политики, планови и програми.

Активностите, кои се преземаат во поедините фази на СОЖС процедурата се:

Стратегиската оцена на животната средина ги зема во предвид влијанијата врз животната средина и алтернативите во поширок обем, а исто така:

- во претходна постапка ги зема во предвид алатките кои би се користеле за да ја поддржат формулацијата на стратегиската акција за одржлив развој;
- овозможува зголемување на ефикасноста при донесување на одлуки;
- овозможува систематски и ефективен приод кон животната средина од повисоко ниво при донесување на одлуки;
- ги поддржува консултациите и учеството на јавноста.

Извештајот за стратегиската оцена на животната средина содржи детали од плановите, програмите и стратегиите, како и други информации, кои ќе бидат земени во предвид при понатамошната оцена на животната средина, односно содржи податоци за можните влијанија врз:

- населението, здравјето на луѓето, биолошката разновидност, почвата, водата, воздухот, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство каде се вклучени архитектурните и археолошките наследства, пејзажи и др;
- краток преглед на причините врз основа на кои се одбираат алтернативите;
- предвидените мерки за заштита и намалување на влијанијата.

Анализата на влијанијата врз животната средина има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина ќе бидат намалени или ефективно подобрени доколку се предвидат мерки за заштита, намалување и неутрализација на истите.

При идентификувањето на влијанијата се користи квалитативна проценка на нивниот ефект, односно истите се оценуваат како: секундарни, кумулативни, синергистички, краткорочни, со средни и долгорочни, трајни и привремени позитивни и негативни ефекти.

Во рамките на Извештајот за стратегиска оценка, исто така се дава осврт на Планот за мониторинг на животната средина, чија основна цел е следење на ефектите од применетите мерки за ублажување.

Како што е потенцирано, стратегиската оцена на животната средина-СОЖС, се однесува на оцена на планови, програми, стратегии или политики, додека поединечните активности/проекти се предмет на ОВЖС-оцена на влијанијата врз животната средина.

При водење на процедурата за стратегиска оцена за животната средина важна улога имаат консултациите и учеството на јавноста, што овозможува:

- зголемување на транспарентноста во донесувањето одлуки, преку обезбедување информации кои овозможуваат идентификација на влијанијата во рана фаза и предлог мерки за нивно намалување;
- целосна информираност за основните податоци за животната средина, релевантните податоци и вредности на индивидуално ниво и на ниво на заедница;
- добивање информации за потенцијалните ефекти за животната средина во рана фаза во процесот на СОЖС;
- поголемо разбирање, избегнување непотребни противречности и одложување на процесот за донесување одлуки кое во покасните фази може да настане како резултат на недоволно разбирање.

Бенефитот од спроведување на стратегиската оцена на животната средина е:

- флексибилност;
- консензус во процесот на планирање;
- интегрирање на социјалните, економските и аспектите на животната средина;
- меѓусекторска соработка;
- земање во предвид на регионалните потреби и цели;
- конзистентност со стратешките определби за одржлив развој.

Идентификацијата на сите влијанија врз животната средина, кои ќе бидат дефинирани во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, како и предложените мерки за нивно ублажување или избегнување, ќе претставуваат основа врз која треба да се дефинира идниот развој на предвидената локација, со цел да овозможи економска одржливост како и заштита на животната средина.

Доколку сите согледувања дадени во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина бидат земени во предвид и имплементирани, ќе се избегнат сите несакани последици, што значи ќе се заштеди време и пари што е само дел од целите на стратегиската оцена на животната средина. Исто така, ќе се обезбеди заштита и одржлив развој на ресурсите, заштита на медиумите во животната средина и здравјето на луѓето. Извештајот за стратегиска оцена на животната средина содржи вистинити и реални информации во простор и време, кои ќе им помогнат на носителите на одлуки на повисоко ниво во донесување на истите.

Процедурата за спроведување на стратегиска оцена на животната средина е дефинирана согласно Член 65, глава X од Законот за животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007 и 159/2008, 83/2009, 47/10), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина.

Подзаконските акти кои ја регулираат процедурата се:

- Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето ("Службен весник на РМ" бр. 144/07 од 30.11.2007 год);
- Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 153/07 од 20.12.2007 год);
- Уредбата за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето, ("Службен весник на РМ" бр. 153/07 од 20.12.2007 год.);

- Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 147 од 26.11.2008 година).

Исто така при подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина се земени во предвид обврските и препораките дефинирани во Директивата за стратегиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС), која е имплементирана во македонското законодавство, како и позитивните искуства на конкретни примери во Англија, Ирска и Шкотска.

2. Краток преглед на содржината, главните цели на планскиот документ и врската со други релевантни планови и програми/плански документи

2.1. Обем на Извештајот за стратегиска оцена

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето како и социо-економските аспекти од имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација за **ТИРЗ** Струмица, и да се превземат соодветни корективни мерки, во Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008 и 83/2009, 47/10) и подзаконските акти, е дефинирана постапката за Стратегиска оцена на животната средина.

Подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ќе се базира врз основа на:

- Националната и меѓународна правна рамка и примена на најдобрите светски практики и искуства;
- Постојни плански документи од повисок ранг;
- Разгледување на предвидените активности во Планската документација од кои се очекуваат влијанија врз животната средина. Исто така ќе бидат земени во предвид сите предложени решенија, нивните влијанија и ќе се предложат соодветни мерки за избегнување, намалување или ублажување на негативните влијанија и зголемување на позитивните ефекти.
- Оценка и споредба на можните влијанија од алтернативните предлози, идентификација на мерките за ублажување кои се потребни за секоја алтернатива, и давање на препораки од аспект на заштита на животната средина и постигнување одржливост.
- Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина ќе обезбеди информации кои ќе овозможат информирање на јавноста за сите алтернативи, препораки и слично. Јавното мислење и мислењата на сите заинтересирани страни ќе биде земено во предвид при креирањето на финалниот документ.

Тргувајќи од Годишната Програма за финансирање за изработка на Урбанистички планови во РМ во 2009 год. (Сл. Весник на РМ бр.3/09), што ја донесува Владата на РМ, Општина Струмица, односно Секторот за урбанизам, просторно планирање и заштита на животната средина, комунални дејности и уредување на градежно земјиште во соработка со Дирекцијата за Технолошки Индустриски Развојни Зони и Агенцијата за планирање на просторот, изработија Државна Урбанистичка Планска Документација за Технолошка

Индустриска Развојна Зона, “Опфат 1“ КО Свидовица и “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица.

Органот, кој го подготвува планскиот документ (Општина Струмица и Дирекцијата за Технолошки Индустриски Развојни Зони), во претходна консултација со засегнатите органи од имплементацијата на Планот, го определи обемот и деталноста на информациите, кои се дадени во Извештајот за стратегиската оцена на животната средина, што е дел од процедурата за стратегиска оцена на животната средина. Во таа постапка од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање е издадено мислење, кое е дадено во Додаток 1 на овој Извештај. Во Додаток 1 се приложени и други мислења и барања од надлежни институции за работи поврзани со Планскиот документ.

2.2. Преглед на планскиот документ

Изработката на Урбанистичките планови произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање (“Службен весник на РМ” бр. 4/96, 28/97, 18/99, 53/01, 51/05, 137/07, 24/08, 91/09) и подзаконските акти што произлегуваат од него, Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистичките планови (“Службен весник на РМ” бр. 78/06) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (“Службен весник на РМ” бр. 78/06 и 140/07), како и други законски акти кои се однесуваат на оваа област.

Во Просторниот План на РМ, Општина Струмица е планирана за развој на индустриско технолошки развојни зони. Планската документација за ТИРЗ Струмица, е во согласност со одредбите на Просторниот план на Република Македонија, донесен во 2004 год.

➤ **Опис на постојна состојба**

Намена на просторот-На локацијата која е предмет на Државната Урбанистичка Планска Документација не постои изграден градежен фонд. Земјиштето се користело за земјоделие и сточарство.

Предвидената зона се наоѓа веднаш до регионалниот пат Р-605. Делницата кај “Опфат 1“, КО Свидовица е моментално во изведба-патот е тампониран, спремен за поставување асфалт, и е со ширина на попречен профил од 10,5 m. Низ двата Опфати поминуваат земјени патеки.

Водоснабдување-На просторот на кој се предвидува изградбата на зоните нема изградено инфраструктура за водоснабдување.

Одведување на отпадни води-На просторот на кој се предвидува изградбата на технолошките индустриски развојни зони нема изградено инфраструктура за одведување на отпадни води.

Наводнување-Во границите на планираните опфати нема изведени системи за наводнување.

Електроенергетска инфраструктура-Во “Опфат 1“, КО Свидовица низ северениот дел во правец исток-запад има изградено дистрибутивен 10 kV далновод на дрвени столбни места (извод Куклиш).

Низ “Опфат 2“, КО Габрово не минуваат дистрибутивни и преносни водови. Јужно од опфатот минува 10 kV далновод на бетонски столбни места.

Од постојната преносна 110 kV мрежа, на 5,5 km од Опфат 1 е ТС Струмица 1, додека на 6 km од Опфат 2 е ТС Сушица (воздушна линија).

Телекомуникациска инфраструктура-Низ “Опфат 1“ не минуваат телефонски водови, додека низ “Опфат 2“ минува бакарен телефонски вод кон селото Габрово. Од постојните, телефонската централа во Банско е најблиску до урбаните опфати на предвидени за изградба на ТИРЗ.

Јавно осветлување-Нема изградено инсталација за јавно осветлување на сообраќајниците во урбаните опфати предвидени за изградба на ТИРЗ.

➤ **Граница на плански опфат**

Подрачјето на планскиот опфат предвидено за изградба на ТИРЗ Струмица (Технолошка Индустриска Развојна Зона) е дефинирано со два опфати: “Опфат 1“, КО Свидовица, Општина Струмица, со површина 24.778 ha, и “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица, со површина 43.643 ha, или вкупна површина на двата опфати од 68.421 ha и вкупен периметар 5834 m.

📍 **Границите на “ОПФАТ 1“ се:**

- **На север:** се движи северо-западно по граница на КП 1552/5, во близина на КП 1360/4, КП 1552/4, 1360/2, 1360/3 и КП 1552/2;
- **На југ:** се движи југо-источно по река Јаворник;
- **На исток:** од КП 1552/5 се движи кон КП 2501 ;
- **На запад:** по граница на КП 2062, КП 2064, КП 2063, КП 1969, КП 1966, КП 1965, КП 1963, КП 1953, КП 1961, КП 1962, КП 1960, КП 1935 и КП 1934;
- површина 247775.031m²;
- периметар 2414.459 m.

📍 **Границите на “ОПФАТ 2“ се:**

- **На север:** во близина на Младински канал;
- **На исток:** тангира на локален пат КП 1915;

- **На југ:** по границата на КП 1372, тангира на регионалниот пат Р605, потоа се движи југозападно по границата на КП 1407, КП 1400/1, КП 1401/1, КП 1402, КП 1403/1, КП 1403/2;
  - **На запад:** по границата на КП 1296, КП 1295, потоа тангира на локален пат КП 1916 и КП 1298.
  - површина 436434.475 m²;
  - периметар 3420.116 m.
- **Опис на опфатот на планот и намена на површините**

Планскиот концепт за ТИРЗ Струмица е дефиниран со два опфати (“Опфат 1“ и “Опфат 2“), на меѓусебна оддалеченост од 7,4 km, а ќе функционираат како една целина, односно “Опфат 1“ од јужната страна, а “Опфат 2“ од северната страна на регионалниот пат Р605 (Куклиш (врска со Р604)-Банско-Ново Коњарево-(врска со М-6).

Државната Урбанистичка Планска Документација за ТИРЗ Струмица е изработена за локација, дефинирана со линија и прекршни точки, во рамки на земјиште кое е сопственост на РМ.

Поради специфични барања на потенцијални субјекти-корисници во Зоната постои можност за спојување на два или повеќе Урбанистички блока, при што ќе се анулираат внатрешните Регулациски линии, но надворешните, периферни Регулациски линии, кои го формираат новиот Урбанистички блок, мора да се испочитуваат, како регулациски линии утврдени со мрежата во оваа Државна Урбанистичка Планска Документација. Блоките се означени со арапски цифри.

Со оваа Државна Урбанистичка Планска Документација, се предвидуваат следните наменски употреби на земјиштето (дефинирањето според Член 28 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање, Сл. весник на РМ бр. 78/06 , 140/07, 12/09, 93/09 и 62/10):

Класа на намена	
Б	Јавни институции
Г	Производство, дистрибуција и сервис
Д	Зеленило и рекреација
Е	Комунална супраструктура

“Опфат 1“: 3 урбани блокови, со различни големини, кои се поделени на градежни парцели (8), со следната наменска употреба на земјиштето:

Класа на намена	
“ОПФАТ 1“	
Б4	Државни институции (царина со терминал за лесни, тешки возила и др.)
Г 2	Лесна и загадувачка индустрија (доминантна наменска употреба на земјиштето во Зоната)
Д2	Заштитно зеленило

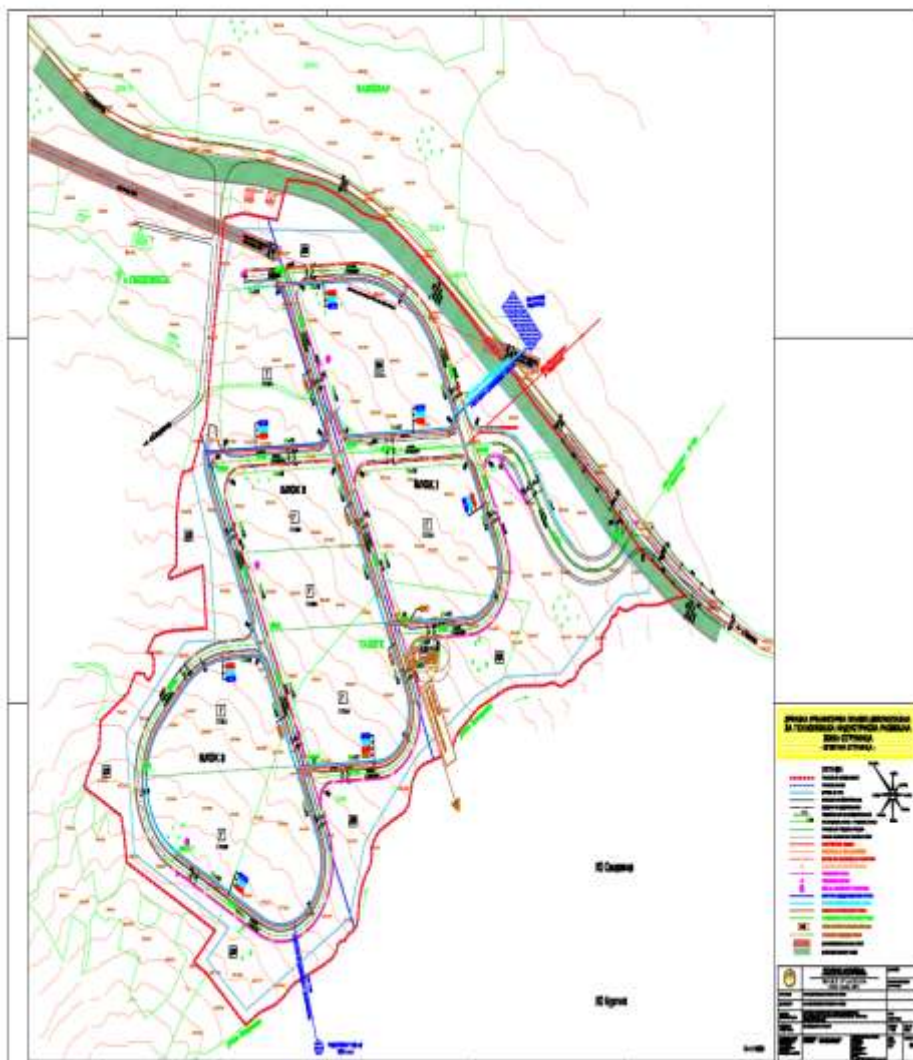
E2	Мерна гасна регулаторна станица
----	---------------------------------

- Блок 1 (1.1, 1.2, 1.3)-класа на намена В4, Г и E2;
- Блок 2 (2.1, 2.2, 2.3, 2.4)-класа на намена Г;
- Блок 3 (3.1, 3.2)-класа на намена Г.

“Опфат 2“: 8 урбани блокови, со различни големини, кои се поделени на градежни парцели (24).

Класа на намена	
“ОПФАТ 1“	
Г 2	Лесна и загадувачка индустрија-Производство, дистрибуција и сервиси (доминантна наменска употреба на земјиштето во Зоната)
Д2	Заштитно зеленило
E2	Мерна гасна регулаторна станица

- Блок 1 (1.1, 1.2)-класа на намена Г;
- Блок 2 (2.1, 2.2)-класа на намена Г;
- Блок 3 (3.1, 3.2,3.3,3.4,3.5,3.6)-класа на намена Г и E2;
- Блок 4 (4.1, 4.2)- класа на намена Г;
- Блок 5 (5.1, 5.2,5.3,5.4)-класа на намена Г;
- Блок 6 (6.1, 6.2)-класа на намена Г;
- Блок 7 (7.1, 7.2,7.3,7.4)-класа на намена Г;
- Блок 8 (8.1, 8.2)-класа на намена Г.

Слика 1 Граници на “Опфат 1” Свидовица

Слика 2 Граници на “Опфат 2” Габрово

➤ **Сообраќајна поврзаност**

 “Опфат 1“

Локалитетот на кој се предвидува изградба на ТИРЗ е поставен на јужната страна на Регионалниот патен правец Р-605, Струмица-с. Мокриево, делница с. Куклиш-с. Свидовица, во близина на с. Свидовица (западно од локалитетот).

Сообраќајното поврзување на локалитетот (зоната) со основната патна мрежа на Република Македонија се предвидува со крстосница во ниво со која се овозможува едноставно и безбедно вклучување и исклучување на сообраќајните текови од и во Регионалниот пат Р-605.

Вкупната должина на планираната улична мрежа за опслужување на сообраќајот во “Опфат 1“ изнесува 2.621,43 м’.

Од западна страна на опфатот е предвиден резервен излез од зоната (постојна врска со крстосница влез с. Свидовица) за исклучителни случаи.

Стационарниот сообраќај-паркирањето на моторните возила се предвидува да се решава во склоп на секој блок (градежна парцела).

 Опфат 2

Локалитетот на кој се предвидува изградба на ТИРЗ е поставен на северната страна на Регионалниот патен правец Р-605, Струмица-с. Мокриево, делница Банско-Габрово, во близина на с. Габрово (југоисточно од локалитетот).

Сообраќајното поврзување на локалитетот (зоната) со основната патна мрежа на Република Македонија се предвидува со крстосница во ниво со која се овозможува едноставно и безбедно вклучување и исклучување на сообраќајните текови од и во Регионалниот пат Р-605.

Вкупната должина на планираната улична мрежа за опслужување на сообраќајот во ТИРЗ (Струмица 2) изнесува 3.594,19 м’.

Од источна страна на опфатот е предвиден резервен излез од зоната за исклучителни случаи.

Стационарниот сообраќај–паркирањето на моторните возила се предвидува да се решава во склоп на секој блок (градежна парцела).

➤ **Инфраструктурни системи**

 Електрика и телефон

➤ **“Опфат 1“**

Со ова ДУПД предвидени се површини за државни институции, лесна и незагадувачка индустрија и заштитно зеленило. Електрична енергија треба да се обезбеди до сите потрошувачи, односно објекти кои ќе се изградат на овие површини. До секоја градежна парцела придвидени се 10(20)кV кабли кои треба да се постават во инфраструктурни коридори.

Во секоја градежна парцела, се дозволува поставување на дистрибутивни 10(20)/0,4kV трафостаници. Микролокацијата на овие трафостаници не се определени и истите може да биат изградени како засебни или да бидат во состав на друг градежен објект (почитувајќи ја постојната законска регулатива). Трафостаниците може да бидат изградени во било кој дел од градежната парцела, а зависно од потребите на инвеститорите, со овој план, се дозволува една трафостаница да биде напојна за корисници од повеќе градежни парцели.

Вкупната инсталирана моќност на дистрибутивните трафостаници во “Опфат 1” не треба да ја надмине сумата од 5947 kW.

Според добиениот одговор од ЕВН Македонија (писмо 11-17216/1 од 03.11.2009 год.), напојна точка на корисниците од ТИРЗ “Опфат 1” ќе биде ТС 110/10(20)kV Струмица-1.

Телефонска и комуникациска мрежа ќе биде обезбедена до секој од објектите од ТИРЗ предвидени за: државни институции, лесна и загадувачка индустрија, со поставување на телефонски кабли и ормани во инфраструктурните коридори. Во планскиот опфат се предвидени 248 телефонски корисници.

Површината на ТИРЗ целосно е покриена со сигнал на трите оператори за мобилна телефонија во Р.Македонија.

➤ **“Опфат 2”**

До секоја градежна парцела предвидени се 10(20)kV кабли кои треба да се постават во инфраструктурни коридори.

Во секоја градежна парцела, се дозволува поставување на дистрибутивни 10(20)/0,4 kV трафостаници. Микролокацијата на овие трафостаници не се определени и истите може да бидат изградени како засебни или да бидат во состав на друг градежен објект (почитувајќи ја постојната законска регулатива). Трафостаниците може да бидат изградени во било кој дел од градежната парцела, зависно од потребите на инвеститорите. Со овој план, се дозволува една трафостаница да биде напојна за корисници од повеќе градежни парцели.

Вкупната инсталирана моќност на дистрибутивните трафостаници во “Опфат 2” не треба да ја надмине сумата од 10474 kW.

Според добиениот одговор од ЕВН Македонија (писмо бр.11-17216/1 од 03,11,2009 год.), напојна точка на корисниците од ТИРЗ “Опфат 2” ќе биде ТС 110/10kV Сушица.

Површината на ТИРЗ целосно е покриена со сигнал на трите оператори за мобилна телефонија во Р.Македонија. Во планскиот опфат се предвидени 436 телефонски корисници.

Водоснабдување

Потребната количина на вода за ТИРЗ “Опфат 1“ и “Опфат 2“, ќе се обезбеди од бунари. Поради оддалеченоста на која се наоѓаат опфатите, бунарите ќе бидат изведени независно за секој плански опфат. За таа намена ќе биде потребно да се извршат хидрогеолошки истражни и пробно експлоатациони работи со што ќе се утврди капацитетот на бунарот (бунарите), како и испитувања на физичко-хемиските и бактериолошките карактеристики на водата, односно дали истите одговараат на критериумите за санитарно хигиенска исправна вода.

Во границите на планскиот опфат на ТИРЗ “Опфат 1“ и ТИРЗ “Опфат 2“ се предвидува изградба на две водоснабдителни мрежи-за санитарна и техничка вода.

За непречено водоснабдување на зоните (“Опфат 1“ и “Опфат 2“), односно за покривање на часовата нерамномерност во потрошувачката и обезбедување вода за противпожарна заштита потребна е изградба на резервоар (контрарезервоар).

“ОПФАТ 1“	
Потребни количини на вода за водоснабдување	
Потреби од санитарна вода	$q_{\max/h} = 6,4 \text{ l/s}$ или $Q_{\max/\text{ден}} = 396 \text{ m}^3/\text{ден}$
Потреби од техничка вода	$Q = 315 \text{ m}^3/\text{ден}$
Волумен на резервоар	$V = 152 \text{ m}^3$ усвоено 150 m^3

ОПФАТ2	
Потребни количини на вода за водоснабдување	
Потреби од санитарна вода	$q_{\max/h} = 14,0 \text{ l/s}$ или $Q_{\max/\text{ден}} = 857 \text{ m}^3/\text{ден}$
Потреби од техничка вода	$Q = 396 \text{ m}^3/\text{ден}$
Волумен на резервоар	$V = 243 \text{ m}^3$ усвоено 250 m^3

Канализација

За одведување на фекалните и атмосферските води од двете зони се предвидува изградба на сепаратна канализациска мрежа-фекална и атмосферска канализација.

Во канализационата мрежа ќе се испуштаат санитарните отпадни води и отпадните води од технолошките процеси. Отпадните води пред да се испуштат во примарната канализациона мрежа ќе бидат подложени на третман во пречистителни станици, поставени во границите на сопствените градежни парцели. Може да се изведат пречистителни станици, заеднички, за корисници од две или повеќе градежните парцели, врз основа на меѓусебен договор.

Местоположбата на пречистителната станица во рамките на градежната парцела (или повеќе градежни парцели) ќе биде дефинирана со архитектонско

урбанистички проект, а локациските услови ќе се издадат врз основа на идеен проект.

Пречистената отпадна вода ќе биде испуштена во најблиските реципиенти, во реката Водочница (ТИРЗ “Опфат 1“) и во Младински канал (ТИРЗ “Опфат 2“).

Во “Опфат 2“, низ блок “7“ минува суводолица, чии води се вливаат исто така во Младински канал. За заштита на површините во планскиот опфат од надворешни атмосферски води, потребно е да се изгради ободен канал. Атмосферските отпадни води пред да бидат испуштени во реципиентите ќе бидат подложени на третман во маслофаќачи.

“ОПФАТ 1“		
Одведување на отпадните води		Реципиент
Фекална канализациска мрежа	$q_{\text{фек}} = 6,4 \text{ l/s}$	Водочница
Атмосферска канализациска мрежа	$q = 1,3 \text{ m}^3/\text{s}$	Водочница

“ОПФАТ 2“		
Одведување на отпадните води		Реципиент
Фекална канализациска мрежа	$q_{\text{фек}} = 14,0 \text{ l/s}$	Младински канал
Атмосферска канализациска мрежа	$q = 2,2 \text{ m}^3/\text{s}$	Младински канал

➤ Гасификациона инфраструктура

Развојот на гасоводниот систем во Република Македонија во наредната фаза од својата изградба, согласно планските решенија дадени во Просторниот план на РМ предвидува проширување на магистралната мрежа кон југоисточниот дел на Републиката и изградба на разведен магистрален гасоводен крак кон Струмица и Република Грција. Капацитетот на планираниот разведен гасовод треба да ги задоволи потребите на индустриските капацитети како и индивидуалните и комерцијалните потрошувачи во попатните места кои ги поврзува.

Студиските истражувања за изградба и просторна поставеност на оваа гасна делница се во тек, па така временската рамка за неговата реализација не е точно утврдена. Со цел активностите во рамките на технолошките зони “Опфат 1“ и “Опфат 2“ нормално да се одвиваат, до реализацијата на гасниот магистрален разведен крак, се предвидува задоволувањето на енергетските потреби за загревање на објектите и за технолошките процеси, секој концесионер самостојно да го решава. Кога ќе се создадат условите за приклучување на гасната мрежа, ќе се изврши само модификација на постоечките опрема за работа на природен гас.

Природниот гас се планира првенствено да се користи како погонско гориво за затоплување на објектите, но и за технолошките процеси во зависност од барањата на поединечните индустриски потрошувачи. Големината на енергетската потрошувачка е утврдена врз основа на податоците за бројот и структурата на потрошувачите и потребите изнесуваат:

- ТИРЗ “Опфат 1“, околу 3500 m³/h;
- ТИРЗ “Опфат 2“, околу 6500 m³/h.

Мерно-регулациска станица

ТИРЗ “Опфат 1“ и 2 се лоцирани во близина на градот Струмица, па оттаму економски најоправдано решение е нивно поврзување на градската гасоводна мрежа со номинален работен притисок од 12 bar. За секоја од зоните предвидена е по една мерно-регулациона станица чиј капацитетот треба да ги задоволи потребите на секоја од зоните поединечно.

Во рамките и на двете зони предвидена е парцела со соодветни димензии и дозволени растојанија до останатите објекти, на која би се сместила гасната мерно регулациона станица кога ќе се создадат услови за нејзина реализација. Димензиите на оградениот простор на локацијата на MPC се 16x10 метри и според "Правилникот за изградба, одржување и безбедно функционирање на гасоводни системи од челични цевки за работен притисок до 13 бари", (Сл. весник, бр.100/2009 г.) потребно е да се смести во посебно изградени згради или метални ормани на посебни темели и на пропишани растојанија од останатите објекти.

Гасоводна цевна мрежа

Примарниот гасовод во зоните, заедно со останатите инфраструктурни инсталации ќе биде сместен во инфраструктурниот коридор на прописно растојание од една до друга инсталација.

Гасоводната мрежа во рамките на урбаните блокови, дополнително ќе се решава во согласност со локацијата и распоредот на индустриските капацитети во парцелата. Поврзување на индустриските објекти на секундарната гасната мрежа ќе биде со мерни сетови за секој потрошувач одделно.

Употреба на енергенти

За затоплување на просториите во зоните се предвидува употреба на природен гас. Исто така, дополнително може да се искористи сончевата енергија.

➤ **Оградување на планските опфати**

Предвидено е оградување на ТИРЗ Струмица, согласно член 3 став 1 од Правилникот за поблиските критериуми и начинот за уредување на Технолошко Индустриските Развојни Зони (Сл.Весник на РМ бр. 112/07).

Се предвидува изградба на патека за интервенции, паралелно со оградата на Зоната. Нагибите на оваа патека се предвидуваат да бидат во дозволени граници за движење на интервентно возило. Покрај оваа ограда поставен е инфраструктурниот коридор во кој се води кабелот за осветлување на оградата.

Вкупна должина на оградата изнесува 5043,197 m, односно:

- “Опфат 1“-должина на оградата изнесува 2086,289 m:
- “Опфат 2“-должина на оградата изнесува 2956,908 m.

➤ **Елементи на обликување на објектите во комплексот**

За сите објекти во планските опфати треба да се предвиди употреба на висококвалитетни градежни материјали (High-tech материјали), со добри карактеристики. Објектите мора да имаат максимална термичка и звучна изолација, како услов за заштеда на енергијата, како елемент од стратегијата за одржлив развој, а со цел заштита на животната средина (Агенда 21).

➤ **Зеленило, спорт и рекреација**

Во рамките на планскиот опфат е предвидено заштитно зеленило, класа на намена Д2, во сите блокови покрај улиците и на површините према оградата на Зоната или градежната парцела.

➤ **Управување со отпад**

Со планот се предвидува цврстиот отпад организирано да се селектира, собира и рециклира, заради намалување на неговите количини кои завршуваат во депонија. Ова е во функција на суровинските и енергетските заштеди. Остатокот од цврстиот отпад се предвидува организирано да се прифати, да се транспортира и депонира во најблиската санитарна депонија.

Секој друг вид отпад, кој може да се очекува како нус производ, од дејностите кои се дефинирани во член 35 од Законот за технолошки индустриски развојни зони (Сл. Весник на РМ бр. 14/07), мора да се третира дополнително, преку посебните идејни проекти за секој поединечен субјект во Зоната.

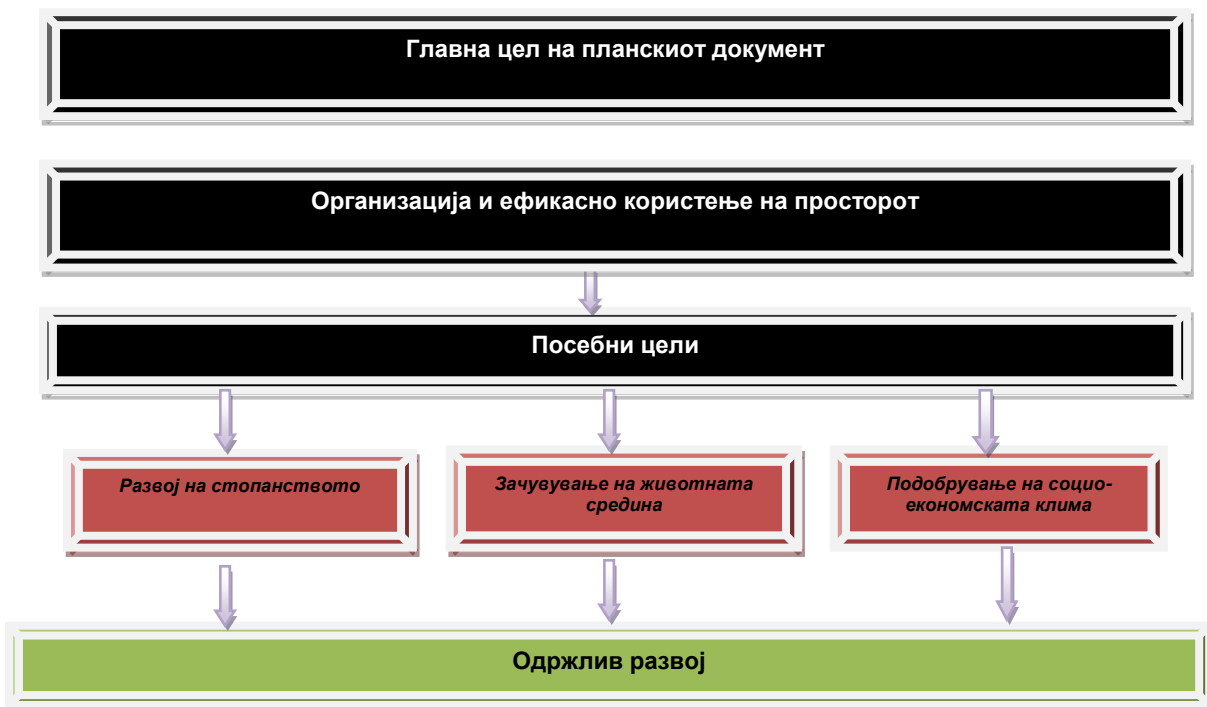
2.3. Предмет и главни цели на Планскиот документ

Предмет и главна цел на Планот е создавање услови за организација и ефикасно користење на просторот.

Целта на планскиот концепт е да изврши хармонизација на просторните природни услови и предвидените градби во функционална целина со естетска препознатливост.

Од аспект на организацијата на просторот, посебни цели на општеството и корисниците на просторот, односно пошироките цели на Планот се:

- постигнување позитивни ефекти врз непосредното опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот;
- заштита на човековото здравје;
- одржлив развој;
- намена на површини со класи на намена;
- усогласување на планските поставки со основните насоки и смерници, дефинирани со Просторниот План на Р. Македонија.

Технолошките индустриски развојни зони се дел од развојниот модел на економските основи за просторен развој, утврден со Просторниот план на Република Македонија. Овој модел ги вклучува ваквите пропулзивни просторни економски целини со цел поттикнување на економскиот развој преку примена на посебни мерки и инструменти во функција на привлекување нови инвестиции.

Пропулзивните економски целини, како дел од стратегијата на просторен развој на Државата, се значаен чинител во подобрување на економската состојба во Државата и динамизирање на нејзиниот економски развој. Развојниот пристап на ваквите зони ги респектира сите релевантни фактори кои, посредно или непосредно, го поттикнуваат развојот и овозможуваат подобрување на перформансите на македонската економија, пред сè пораст на производството, зголемување на извозот, подобрување на платниот биланс, зголемени

вработувања, повисоки примања и стандард на населението и согласно Законот за ТИРЗ и определбите на Просторниот план на Р. Македонија, примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој.

Создавање услови за активирање на вакви пропульзивни зони претставува една од битните претпоставки за интензивирање на вкупниот економски и просторен развој на Државата. Вградувањето на принципите на заштита на животната средина во концептот на урбанистички развој на Зоната претставува една од значајните определби зацртани со Просторниот план на Р. Македонија релевантна за економската валоризација на Државната Урбанистичка Планска Документација.

Во планскиот пристап на разработка и предлагање урбанистички решенија, применети се современи стандарди: кои се однесуваат на: патната мрежа, водоводната и канализациската инфраструктура, телекомуникациите, еколошките стандарди, безбедносните и други стандарди поврзани со ефикасноста на организацијата и функционирањето на Зоната. Наведениот пристап ја детерминира цената на сите влезни компоненти поврзани со реализацијата на Планот и неговата вкупна економска вредност.

Државната Урбанистичка Планска Документација ќе овозможи отпочнување на капитални инвестиции за задоволување на потребите на сите корисници на просторот, кои се однесуваат на реализација на повеќе функции опфатени со Планот: производни, инфраструктурни, комерцијални, административни и други.

Со ваков капитален проект, кој има исклучително значајна развојна и економска вредност, се создаваат предуслови за унапредување како на локалната така и на националната економија преку уредување на земјиштето опфатено со Планската документација наменета за лоцирање на стопански капацитети.

Проблеми во урбаниот развој на Општина Струмица	Извор	Предмет, насоки и главни цели на ДУПД	Индикатори	Извор на верификација
-Неконтролиран урбан развој	ЛЕАП Општина Струмица	-Организација и рационално користење на потенцијалите и погодностите за урбан развој со вклопување на планските решенија, согласно потребите на Општината.	-% на имплементација на планот во однос на плански изградена инфраструктура и објекти. -број на издадени дозволи за секоја градежна парцела.	-Локална самоуправа на град Струмица; -Катастар на град Струмица. -Министерство за транспорт и врски.

Површини на земјоделско земјиште ангажирани за индустриски цели.	ЛЕАП Струмица	Општина	-Рационално користење на земјоделските површини; -Намена на површините по класа на земјиште; -Утврдување на бонитетот на земјиштето.	-издадени решенија за пренамена на земјиштето.	-Локална самоуправа на град Струмица; -Министерство за транспорт и врски.
--	------------------	---------	--	--	--

2.4. Цели на стратегиската оцена на животната средина (СОЖС)

За исполнување на барањата за стратегиска оцена на животната средина, дефинирани согласно националната и меѓународната легислатива, целите на Стратегиската оцена на животната средина за имплементација на Државната Планска Урбанистичка Документација се прикажани преку статусот на: биолошката разновидност, население, здравјето на населението, материјалните добра, квалитетот на водата, воздухот, природното и културно наследство, пределот и интеракцијата помеѓу нив.

Цели на СОЖС	Предмет	Поврзаност со насоките и целите на ДУПД	СОЖС индикатори
подобрување на квалитетот на живот, подобрување на здравјето на луѓето и зголемување на животниот стандард	сите медиуми на животната средина население	-развој и разместеност на производните дејности во кои ќе се применуваат принципите и стандардите за заштита на животната средина; -планско искористување на просторот; -отварање на нови работни места.	-емисии во медиумите на животната средина; -здравствена состојба на населението; -животен век на населението; -стапка на прираст на населението; -стапка на миграција; -стапка на вработеност; -животен стандард, стапка на сиромаштија.
заштита и унапредување на биодиверзитетот	флора, фауна и живеалишта	-за “Опфат 1“: заштита и зачувување на биолошката разновидност; -за “Опфат 2“: не се исполнети целите на СОЖС за заштита и унапредување на биолошката разновидност заради фактот што предвидената локација влегува во границите на Моноспитовско Блато (Споменик на Природата).	-за “Опфат 1“: заштитени и зачувани живеалишта/видови кои се сретнуваат на предметната локација; -за “Опфат 2“: Не се гради ТИРЗ на предвидената локација во КО Габрово.
подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите	климатски фактори квалитет на	-лесна и незагадувачка индустрија; -изградба на зелени површини; -примена на алтернативни извори на енергија (сончева	-број на инсталации кои употребуваат природен гас и сончева енергија. -квалитет на воздух и концентрација на: SO ₂ , NO _x ,

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Цели на СОЖС	Предмет	Поврзаност со насоките и целите на ДУПД	СОЖС индикатори
стакленички гасови	воздух население	енергија) и природен гас;	VOC, NH ₃ , O ₃ , CO, CO ₂ и суспендирани честички во рамките на МДК; -број на денови со концентрации во рамките МДК; -статистички податоци за респираторни болести; -годишни емисии на GHG, изразени како CO ₂ .
заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата	квалитет на површински води квалитет на подземни води квалитет на почва	-изградба на сепаратна канализациона мрежа (фекална и атмосферска); -изградба на пречистителни станици за третман на отпадните води; -третман на атмосферските отпадни води со маслофакач; -управување со генериран отпад.	-изградена сепаратна канализациона мрежа; -број на изградени пречистителни станици; -хемиски и биолошки квалитет на пречистената отпадна вода во рамките на МДК; -квалитет на подземните води во рамките на МДК; -количина на отпад рециклиран или одложен на депонија.
Соодветно управување со отпадот	управување со отпад Квалитет на почва Квалитет на површински и подземни води	-организирано собирање и селектирање на генерираниот отпад; -организирано депонирање на отпадот на градската депонија.	-количини на генериран отпад; -количини на отпад кој се рециклира или одложува на депонија.
Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии	појава на несреќи и хаварии	-обезбедување заштита на инфраструктурните коридори; -воведување мерки за заштита и спасување; -воведување мерки за заштита од пожар, поплави, земјотреси, елементарни непогоди, воени дејства, хаварии и др.	-намален или елиминиран ризик од несреќи и хаварии.
Заштита и унапредување на културното наследство	постојно културно наследство	-почитување на вредноста на културното наследство.	-евиденција на заштитени културни добра;
Зачувување на карактеристиките на пределот	предел (создаден од природата и од човекот)	-почитување и надградување на пејсажните вредности.	-рехабилитиран предел.

2.5. Корелација со други релевантни планови и програми/плански документи и цели на заштита на животната средина

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторни и

урбанистички планови, заради уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата.

Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, се инкорпорирани во Државната Урбанистичка Планска Документација.

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, треба да биде во корелација со локалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати целите и нивните барања.

<u>Планови и стратегии на локално ниво</u>
Локален Еколошки Акционен План за Општина Струмица, 2006
Платформа за развој на Општина Струмица, 2007-2015
Програма за енергетска заштеда на Општина Струмица 2009-2013
Двогодишен план за развој на стопанството во Општина Струмица
Стратегиски План за економски развој на Струмички микро регион
Локален акционен план за вработување 2009-2010
Програма за социјалните потреби на граѓаните од областа на социјалната заштита за Општина Струмица, 2006

<u>Национални планови, програми и стратегии</u>
Просторен План на РМ, 2004
Стратегија за енергетска ефикасност, 2003
Национален акционен план за енергетска ефикасност 2009-2016
Национална стратегија за одржлив развој, 2009
Втор Национален извештај за климатски промени, 2008
Националната стратегија за механизмот за чист развој за првиот период на обврски според Протоколот од Кјото 2008-2012, 2007
Втор Национален Еколошки Акционен План на РМ, 2006
Националната стратегија за биолошка разновидност, 2004
Стратегија за управување со отпад во Република Македонија 2008-2020
Националниот План за управување со отпад, 2009-2015, 2008
Национална транспортна стратегија за патниот превоз, 2008
Стратегија за демографски развој на РМ 2008-2015
Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007)
Национална стратегија за апроксимација на животната средина, 2007
Стратегија за мониторинг на животната средина (2004)
Стратегија за управување со податоци за животната средина (2005)

Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина, 2003
Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција (2005)
Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП, 1999)

<u>Меѓународна политика</u>
Директива за станишта (92/43/ЕЕС)
Директива за диви птици (79/409/ЕЕС)
Рамковна Директива за вода (2000/60 /ЕС)
Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС)
Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
Рамковна директива за бучава (2002/49/ЕС)
Директива за оценка на влијанието врз животната средина (85/337/ЕЕС)
Директива за стратегиска оценка на животна средина (2001/42/ЕС)
Директива за енергетски перформанси во градењето, Јануари 2003
ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина

<u>Ратификувани Конвенции во РМ</u>
Конвенција за оцена на прекуграничните влијанија врз животната средина (Еспо)
Конвенција за биолошка разновидност (Рио)
Конвенција за заштита на водните живеалишта со меѓународно значење за заштита на водните птици (Рамсар), 1977
Конвенција за заштита на миграторни видови диви животни (Бон)
Конвенција за заштита на дивниот растителен и животински свет и природните живеалишта во Европа (Берн)
Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правдата за прашањата поврзани со животната средина (Архус)
Виенска Конвенција за заштита на Озонскиот слој (Виена, март 1985)
Монтреалски Протокол во врска со супстанциите кои го осиромашуваат озонскиот слој (Монтреал, септември 1987)
Рамковна Конвенција на Обединетите Нации за климатски промени (Њујорк, мај, 1992)
Конвенцијата за далекусежно прекугранично загадување на воздухот (Женева, ноември 1979)
Конвенција на обединетите нации за борба против опустинувањето во земјите што се соочуваат со сериозни суши и/или со опустинување, особено во Африка

Образложение на референтните целни документи од повисок ранг од областа на животната средина се дадени во Додаток 2 од овој Извештај.

3. Основни податоци за животната средина во и околу проектното подрачје

3.1. Географска положба

На крајниот југоисток на Република Македонија, веднаш под тремеѓето на меѓудржавните граници со Бугарија и Грција, на 41°22' и 41°30' северна географска ширина и 22°35' и 23°45' источна географска должина, просечна надморска височина од 280 метри сместена е плодната Струмичка котлина, а во нејзиниот западен дел и истоимената Општина Струмица, со површина од 485 km².

Во оваа Општина живеат 54.676 жители, населени во градот Струмица кој е седиште на Општината, и во останатите 24 населени места кои ја сочинуваат Струмичката општина. Нејзиниот низински дел воедно е и најгусто населено подрачје во Македонија, со 100 жители на 1 km².

Слика 3 Географска положба на Општина Струмица

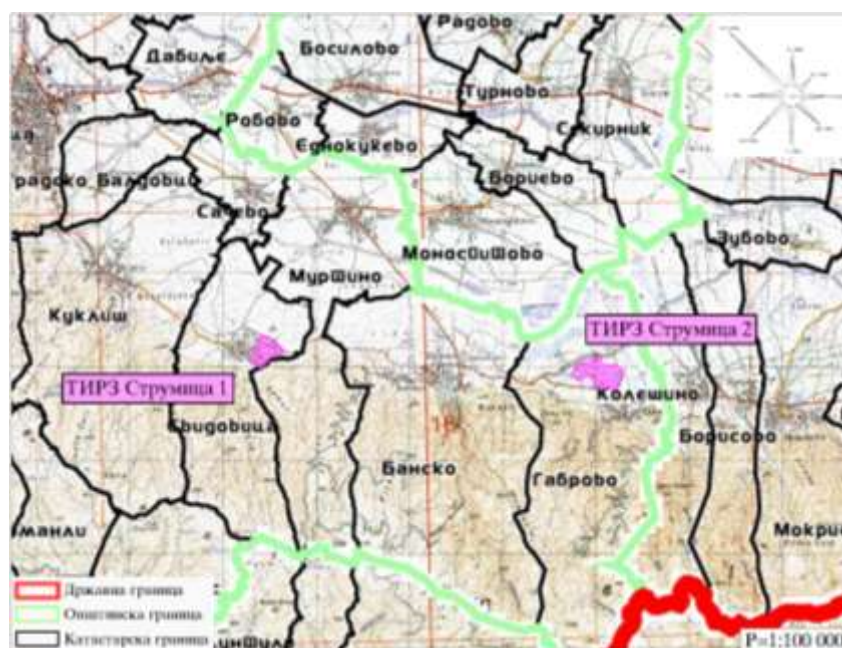

Слика 4 Местоположба на Општина Струмица во РМ

Општина Струмица се наоѓа на оддалеченост од 150 km од Скопје, 115 km од Солун (Р.Грција), 210 km од Софија (Р.Бугарија), 40 km од граничен премин Стар Дојран (кон Грција), 45 km од граничен премин Богородица (кон Грција), 22 km од граничен премин Ново село (кон Бугарија).

Подрачјето на планскиот опфат на ТИРЗ Струмица се наоѓа од јужната страна на Регионалниот пат Р605, кој е дефиниран со два опфати (“Опфат 1“ КО Свидовица и “Опфат 2“ КО Габрово), на меѓусебна оддалеченост од 7,4 km, а се наоѓаат: “Опфат 1“ е на околу 8.5 km источно од градот Струмица, поточно од јужната страна на регионалниот патен правец Р605 Куклиш - Банско - Ново Коњарево, а “Опфат 2“ е на околу 7.4 km источно од “Опфат 1“, поточно од северната страна на регионалниот пат Р605.

Слика 5 Местоположба на “Опфат 1“ и “Опфат 2“

3.2. Сообраќајна поврзаност

Општината се карактеризира со одредени функционални белези на својата географска местоположба, истакнувајќи ја својата транзитивност, контактност и поливалентност.

Транзитивноста и поливалентноста, што се карактеристики на Општината, пред се произлегуваат од нејзината местоположба во крајниот југоисток на Р.Македонија, веднаш под тромеѓето на меѓудржавните граници на нашата земја со Р.Бугарија и Р.Грција. Од особено значење, за транзитивноста на Општината е нејзината сообраќајна поврзаност кон Р.Бугарија преку граничниот премин Ново Село и со меѓународната магистрала по долината на реката Вардар.

Контактноста на Струмичката општина се согледува преку нејзиното граничење со Р.Бугарија и Р.Грција и преку отвореноста со соседните и другите држави.

Општина Струмица е добро отворена и поврзана со магистралните сообраќајници со Р.Бугарија и Р.Грција, како и регионалните патни правци Струмица -Радовиш-Штип, Струмица-Ново Село-граничен премин со Република Бугарија, Струмица-Валандово, Струмица-Берово, и добро развиена транспортна локална мрежа, поврзувајќи ги сите локални населени места и општини со градот Струмица.

Општина Струмица располага со модерно асфалтирана патна мрежа низ која граѓаните на Општината безбедно се движат и комуницираат.

Од особено значење, имајќи ја во предвид големата динамика на патнички и товарен сообраќај од Струмица и кон Струмица, е довршувањето на изградбата на регионалниот пат Радовиш-Струмица.

Слика 6 Сообраќајна поврзаност

Релевантен патен правец за предметната зона-локација, односно “Опфат 1“ и “Опфат 2“, е регионалниот пат Р605 (Куклиш (врска со Р604)-Банско-Ново Коњарево-(врска со М-6)).

Железнички сообраќај на територија на Општина Струмица не постои, но затоа пак има организиран автобуски превоз и транспорт на патници. Транспортот на стоки го вршат повеќе приватни претпријатија кои располагаат со транспортни превозни средства.

Заради потребите на царината постои терминал со површина од 17000 m² и магацински простор од 1000 m², како и повеќе шпедитерски претпријатија.

3.3. Релјефни карактеристики

Струмичката котлина се протега во насока од запад–северозапад кон исток–југоисток.

По средината на котлината тече реката Струмица, во горниот тек позната и под името Стара Река. Општата насока на движење на оваа река е од запад кон исток (W-E) во должина од 94 km.

Од јужната страна, Струмичката котлина е заградена со стрмната планина Беласица, на чиј западен крај се надоврзува планината Плауш, а поназад и планината Еленица. На северозапад, над Радовишкиот басен, се издига планината Плачковица а на северниот дел се протега планината Огражден. Конфигурацијата на овие планини е таква што на Струмичката котлина и даваат форма на неправилен триаголник, кој е благо наведнат кон исток, во која насока тече и реката Струмица, а која истовремено претставува главен реципиент на сите води од регионот.

Целокупниот Струмички регион е поделен на ридско-планински во кој се застапени скалестите почви и рамничарски со алувијалните, смолниците, гајњачите и карбонатните видови почви. Поголем дел, односно 46% од обработливите површини припаѓаат на рамничарскиот рељефен дел кои се наоѓаат на надморска височина од 250-300 m и се од првостепено значење за земјоделството во регионот. Тоа се површините покрај речното корито на реките Струмица, Тркања и Крива Река. Останатите 52% од површините припаѓаат на падинскиот дел, а 2% на ридскиот рељефен дел.

Подрачјето на планскиот опфат за ТИРЗ Струмица, кој е дефиниран со два опфати (“Опфат 1“ и “Опфат 2“), имаат две локации, односно едната се наоѓа источно од населено место Свидовица на надморска височина од 230-280 m, а другата се наоѓа западно од населено место Габрово на надморска височина од 220-260 m.

3.4. Природни вредности

Општина Струмица располага со големи природни капацитети и тоа како во рударството, земјоделството, сточарството, шумарството, собирањето на лекови и други видови на растенија, собирањето на полжави, ловот и риболовот, туризмот.

Во областа на рударството, Општината не располага со наоѓалишта на метали, додека постојат два рудника на неметали и тоа: рудникот за експлоатација на фелдспад-Хамзали, е од натриски карактер и единствен во Република Македонија и на Балканот и рудникот за експлоатација на CaCO₃– Мемешли, наоѓалиште кое во основа претставува мермеризиран варовник, и е еден од ретките во Република Македонија.

Општина Струмица е една од ретките општини во Република Македонија, која располага со голем потенцијал на геотермални води чиј квалитет и квантитет е недоволно истражен. Во регионот има 5 термоминерални извори, со температура од 71 °C на главниот извор и 56 °C на останатите.

Со најзначаен геотермален капацитет во општина Струмица располага геотермалното поле Банско. Од изобилството на топли подземни води стручно каптиран е само изворот “Парило” од кој се испумпуваат 53 литри во секунда со температура од 72°C. Температурата на водата во изворот не се менува во текот на годината, што докажува дека водата потекнува од голема длабочина и е без атмосферски влијанија. Искористувањето на геотермалните води во земјоделството-оранжерии, за развивање на бањскиот туризам и како топлотна енергија претставува значаен економски потенцијал.

Струмичкиот регион е опкружен со планините Беласица, Огражден и Еленица. Конфигурацијата на овие планински венци е таква што на котлината и даваат форма на голем неправилен триаголник.

Беласица се наоѓа југоисточно од Струмица со највисок врв 2031 m. Се протега во правец исток-запад со должина од над 70 km. Беласица е една од најстарите планини не само во Р.Македонија, туку и на Балканскиот полуостров. На Беласица се наоѓаат троеѓата меѓу државните граници на Македонија, Бугарија и Грција.

Огражден е северо-источно од Струмица со највисок врв 1746 m. Еленица се наоѓа западно од Струмица со највисок врв 970 m.

На планинските масиви Беласица, Огражден и Еленица воглавно доминираат листопадните шуми (даб, црн и бел габер, костен и бука). Зимзелените шуми се поретки и се наоѓаат претежно на повисоките делови од планините каде доминираат бор и ела.

Моноспитовско Блато

Моноспитовско Блато се наоѓа на југоисточниот дел на Струмичката котлина, во самото подножје на планината Беласица. Блатото се наоѓа во атарот на с. Моноспитово, односно територијално најголемиот дел припаѓа на Општина Босилово, а помал дел на општините Струмица и Ново Село. Неговата површина просечно е околу 450 ha. Просечната надморска височина на Моноспитовското Блато е околу 210 м.н.в., при што најниската точка се наоѓа на 202 м.н.в, а највисоката на 240 м.н.в.

Денешните реликтни флорни елементи сè уште егзистираат во самото Блато, а особено во неговиот југоисточен крај на подножјето на планината Беласица. Тоа зборува дека генезата на овој блатен екосистем започнала во поодамнешната геолошка историја на оваа подрачје.

Во периодот по Втората Светска Војна, во 1947/48 година Моноспитовско Блато зафаќало константна површина од околу 5000 хектари, со максимална длабочина од 4 метри при највисок водостој во зимските месеци. До 1975 година како резултат на мелиоративни зафати површината на блатото е десеткратно намалена и денес изнесува околу 450 хектари.

Во денешните остатоци од Моноспитовско Блато, водата се обновува од многубројните подвири во самото Блато, како и од изворите и рекичките што се сливаат во подножјето на планината Беласица. На тој начин, денес овој блатен екосистем, иако е под голем антропоген притисок, се уште успева да егзистира и функционира.

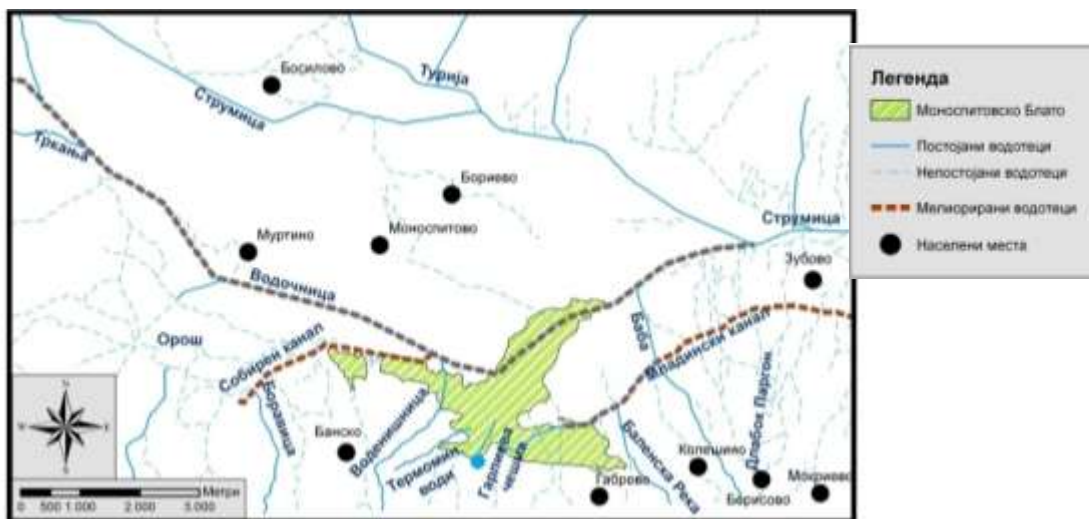
Хидролошки карактеристики на Моноспитовско Блато

Природната хидролошка состојба на Моноспитовското Блато е комплетно променета и денес многу малку се знае за квалитетот на водата, протоците и динамиката на нивото на водата во периодот пред да биде спроведена мелиорацијата. И не само што е променет хидролошкиот режим на Моноспитовското Блато, туку се променети и протоците на изворите, потоците и реките кои течат од околните планини и Струмичкото Поле.

Главен реципиент за водите кои гравитираат кон Моноспитовското Блато, од западната и југозападната страна е реката Водочница, која во нејзиниот долен тек, од потегот на с. Дабиле, па сè до Моноспитовското Блато е мелиорирана и означена како Моноспитовски Канал. Оваа река ги прима водите од реката Тркања. Од југозапад се протега собирен канал со постојана вода, кој ги собира водите од разни извори и водите од пороите и се влива во југозападниот дел од Моноспитовското Блато.

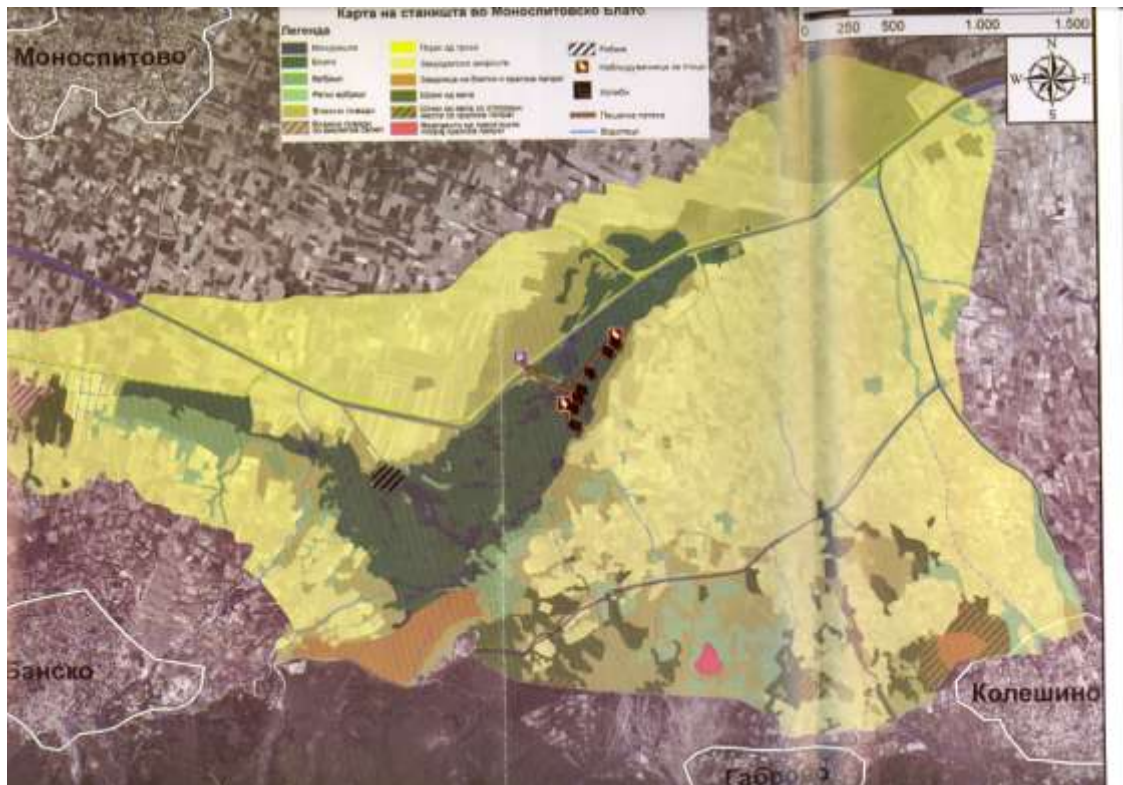
Позначајни водотеци кои се сливаат од планината Беласица во Блатото се:

- Река Воденишница, која од планината Беласица се спушта покрај Бања Банско;
- Термоминералните води од Бања Банско и околните термални извори кои се вливаат во југозападниот дел на Блатото;
- Извор (Гарлиева Чешма), на подножјето на Беласица помеѓу Бања Банско и село Габрово, која се излева директно во југозападната страна од Блатото.

Слика 7 Хидролошки карактеристики на Моноспитовско Блато

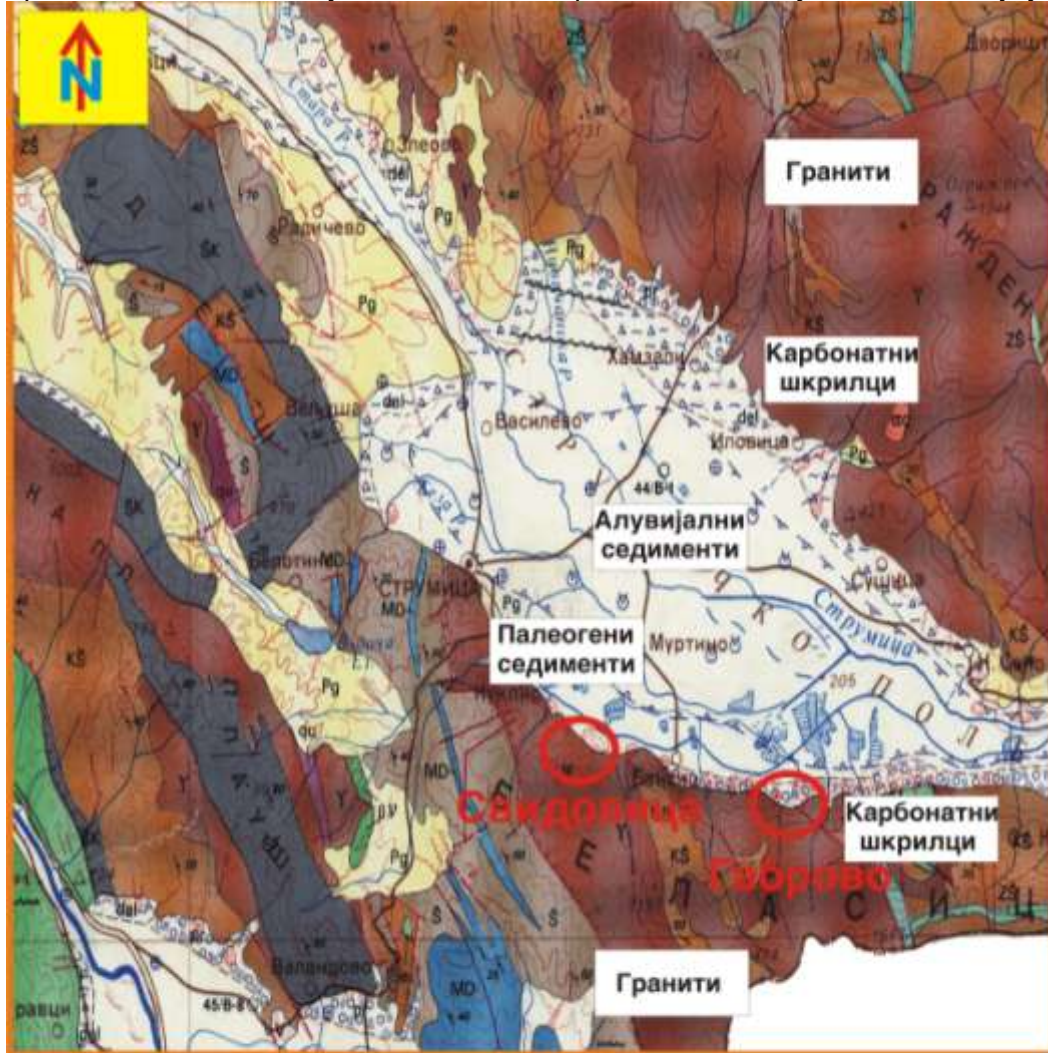
Слика 8 Моноспитовско Блато

Предвидената локација за изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово влегува во границите на Моноспитовско Блато, Споменик на природата за кој законската рамка за негова заштита донесена од Владата на РМ е во процедура. Локацијата предвидена за “Опфат 1“, КО Свидовица не е дел од заштитените подрачја на Општина Струмица и не е подрачја кои се истакнува со особена природна важност за РМ.

3.5. Геолошки карактеристики на теренот

Речиси целата површина на Струмичкото поле е педолошки испитано, и е констатирано сека се застапени повеќе познати типови. Најзастепени се поквалитетни почви, како што се: алувијалните, смолниците, гајњачите и карбонатите со над 80% од вкупно испитаната територија. Од овие површини 26165 ha се погодни за наводнување, а се покриени со алувијални и дилувијални наноси. Скалестите почви најраспостранети се во планинскиот дел, односно во периферните делови на котлината. Во низискиот и централниот дел на котлината најповеќе ги има алувијалните почви. Тие зафаќаат околу 11520 ha и како најплодни преставуваат еден од основните фактори за развој на земјоделското производство. Во реоните на интензивно градинарско производство, кои влегуваат во границите на Општина Струмица, како што се Дабилџе, Добрејци, Просениково, Муртино, Куклиш, Градско Балдовци и други, главно се застапени алувијалните почви и помал процент делувијалните со над 99 % фракција ситнозем и според содржината на глина средно до тешки плести. Имаат добра водопропусливост, воздушен и топлотен

режим и висок капацитет на абсорпција. Во локалитетите Банско и Баница повеќе се застапени делувијалните почви кои се добро култивирани и погодни за одгледување на земјоделски култури. Во нив најголемо учество имаат површините од II и III класа со вкупно од 24400 ха или над 93 %, додека помалку од 7% припаѓаат на површините од IV и VI класа. Ваквата почвена и бонитетна карактеристика на Струмичкото поле го определува и начинот на користењето на земјиштето од страна на земјоделските субјекти.

 Локации на пошироко опкружување на планинските опфати

Слика 9 Геолошка карта на пошироката област

3.6. Сеизмолошки карактеристики на теренот

Подрачјето на Струмица се наоѓа меѓу две сеизмички најмаркантни, а може да се каже и најопасни зони на Балканот. Вардарската сеизмогена зона долж реката Вардар од запад и Струмската сеизмогена зона долж долината на Струма. Споменатите епицентрални подрачја имаат стално влијание врз

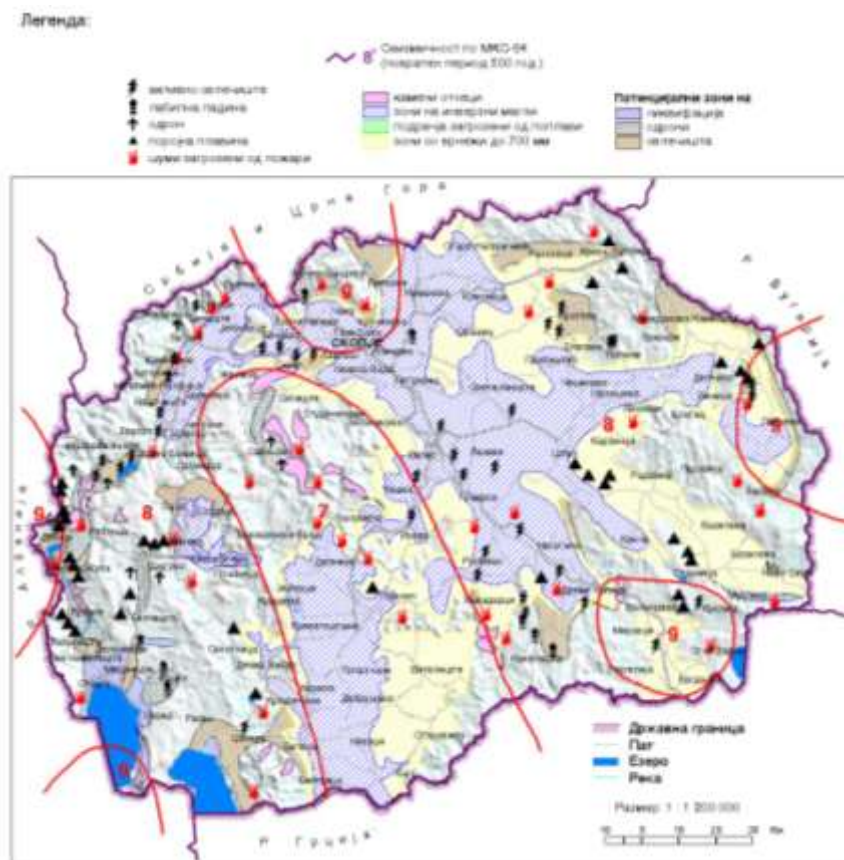

терените на ова подрачје а максимална јачина од досега случените земјотреси изнесува 8° по МЦС.

Земјотресите се предизвикани и од локалните епицентрални жаришта. Од нив забележана е максимална јачина од 6° по МЦС. Појавата на локални епицентри на градската територија укажува и ги воврстува во сеизмички опасни места, бидејќи каде се појавуваат слаби се очекуваат и доста силни земјотреси.

Пресметаниот најдолгорочен максимален степен изнесува во анализираното подрачје 8° по МЦС скалата.

На ова посебно влијание имаат инженерско геолошките услови на тлото врз кои е направена и следната глобална сеизмичка реонизација на теренот. Ридчестиот простор југозападно од Струмица има сеизмичко поволни инженерско геолошки услови, котлинскиот дел северно и северозападно е сеизмички осетлива средина, додека рамничарскиот дел источно од градот е сеизмички доста осетлива средина и заедно со предходната категорија поседуваат сеизмички неповолни инженерско-геолошки услови на тлото. Во овој регион присутни се артерски издани на различна длабочина.

Слика 10 Потенцијал на природни хазарди

3.7. Хидролошки карактеристики

Хидрографската мрежа во Струмичкиот регион е доста богата и испреплетена со повеќе извори, реки и нивни притоки. Главен реципиент во Струмичката

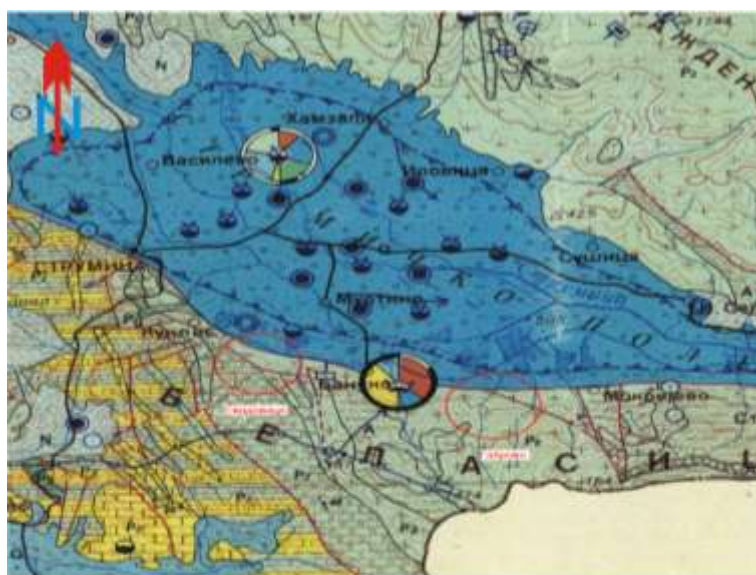

котлина е реката Струмица, со регулирано речно корито од 31 km. Лева притока на реката Струмица е реката Турија со должина на речно корито од 22 km - од браната Турија до вливот со р. Струмица, со 8 km регулирано корито.

Десна притока на реката Струмица е Моноспитовскиот канал со 14,1km речно корито. Во него од левата страна се влива реката Водочница со 15 km регулирано речно корито. Десна притока на Моноспитовскиот канал со 6 km регулирано речно корито е реката Тркања.

Река	Должина	Намена	Год. на изградба
Река Струмица	31 km	Главен реципиент во Струмичката котлина	1966
Река Турија	22 km	Делумно регулиран водотек, лева притока на р. Струмица	1983
Моноспитовски канал	14,1 km	Одводнување, десна притока на р. Струмица	1955
Река Водочница	15 km	Одводнување, лева притока на Моноспитовски канал	1984
Река Тркања	6 km	Поројна река, десна притока на Моноспитовски канал	1965

Согласно Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Сл. весник на РМ бр. 18/1999 , 71/99), реката Водочница до вливот во реката Струмица е со III категорија, а исто така реката Струмица до влив до Р. Бугарија е со III категорија.

Хидрогеолошки ознаки:

- Добро водопрпусно водонасо средина, хидрогеолошки колектор
- Средно водопрпусно водонасо средина, хидрогеолошки колектор
- Слабо водопрпусно водонасо средина, хидрогеолошки колектор до изолатор (напливање)
- Условно безводно средина, хидрогеолошки изолатор

Слика 11 Хидрогеолошка карта на пошироката област

Низ просторот на кој се предвидува изградба на ТИРЗ “Опфат 1”, КО Свидовица нема регистрирано постојани водотеци или површински води. На југоисточната страна надвор од планскиот опфат, тече реката Јаворник (суводолица).

Планскиот опфат на ТИРЗ “Опфат 2”, КО Габрово, на север-северозапад граничи со Младински канал кој е дел од системот за одводнување на Струмичко Поле. Главен реципиент е реката Струмица.

Низ блок “7” минува суводолица, чии води исто така се вливаат во Младински канал.

3.8. Климатски и микроклиматски услови на регионот

Специфичната географска и топографска положба на Општина Струмица ја карактеризираат две зонални клими. Субмедитеранска, со поголемо или помало вкрстосување со источно-континентална, чија испреплетеност на регионот му даваат посебен белег-долги топли лета со високо среднодневни температури и намалено годишно количество врнежи, намалени зимски температури и појава на ветрови од сите правци. Карактеристични за тој регион се северозападниот, југозападниот, а поретко северецот и јужниот топол ветер. Просечната годишна температура на воздухот е 13,1 °C со највисоки просечни месечни температури во јули 23,9 °C и најниски просечни месечни температура во јануари 1,7 °C.

Струмичкиот регион се одликува со долг период на сончеви денови и со висок светлосен интензитет што позитивно влијае на фруктификацијата. Има околу 230 сончеви денови. Сончевиот сјај трае просечно 2377 часа годишно.

Магла во просек има најмногу 20 дена и тоа во ноември, декември и јануари. Поради субмедитеранските влијанија од Егејското море и влијанието на континенталната клима, климатските услови во Струмичкиот Регион се карактеризираат со намалено годишно количество врнежи, засилена ареидност, и менлив плувометриски режим со намалена зимска температура.

Во Струмица просечно годишно паѓаат 604 mm воден талог со максимум на есен и пролет (април-мај), додека долготрајните суши (над еден месец) со ретка појава (2%).

3.9. Стопански развој

Општина Струмица има релативно развиена индустрија. Најзастапена индустриска гранка е текстилната - производство на предиво, тешка и лесна конфекција. Истовремено оваа гранка вработува најголем дел од работоспособното население.

Дрвната индустрија е претставена преку повеќе производствени капацитети кои произведуваат мебел, столарија и дрвена амбалажа.

Во Општина Струмица егзистира фабрика за санитарна керамика, темелена врз суровинската база на рудникот за неметали и фабрика за производство на тули.

Електро индустријата и металопреработувачката е застапена преку микро производните капацитети со следните производи: струјомери, пресувани делови и производство на метална галантерија од лим, каси, сефови, сигурности врати, противпожарни ормари, алуминиумска браварија итн. За преработка и повисока финализација на примарното земјоделско производство постојат капацитети за производство на конзервиран зеленчук, преработка на млеко и месо, фабрика за обработка и ферментација на тутун, мелничко-пекарска индустрија, мини производствени погони за производство на слатки и слично.

Општина Струмица располага со значителни туристички капацитети за сместување на туристи и тоа: хотел Илинден, хотел Сириус, мотел Терминал, мотел Македонска куќа, хотел Цар Самуил, хотел Спиро Захов, хотел Дукат, хотел Тивериопол од кои седум се во приватна, а еден во државна сопственост.

3.10. Користење на земјиштето

Подрачјето на Општината претежно е покриено со почви од I бонитетна класа-алувијални, алувијални-карбонатни и делувијални-карбонатни почви.

Само мал дел од атарот од село Баница е покриен со почви од III бонитетна класа (карбонатна рендзина) и во Струмица североисточно од периферијата на градот до село Дабиле се протегаат почви од VII бонитетна класа со 26% од обработливото земјиште на овие два атара-халомоформни (солени) почви солончак и соланец каде се јавуваат плитки и силно засолени подземни води. Површината на продуктивното земјиште во атарот на селата Добрејци, Баница, Градско, Балдовци, Просениково, Куклиш и градот Струмица изнесува 9.035 (ha). Од тоа на земјоделско земјиште отпаѓа 7.298 ha или 80,7%, на шумско земјиште 1.737 ha или 19,3%.

Структурата на земјоделското земјиште е застапена од: обработливо земјиште (7.060 ha или 83%) и пасишта (1.228 ha-17%). Структурата на обработливото земјиште е застапена со ораници и бавчи (5.180 ha-85,7%), овоштарници (234 ha-3,8%), лозје (393 ha-6,2%) и ливади (263 ha-4,3%).

Од обработливото земјиште во атарите на катастарските општини преовладуваат ораници и бавчи. Повеќегодишни култури, односно лозја и овоштарници застапени се само со 10%.

Пасиштата, кои се најмногу застапени во атарот на градот Струмица-68%, се деградирани и немаат високи фуражни својства, додека шумите кои најмногу се застапени во Куклиш 78%, Баница и Струмица според постојниот шумски фонд и карактеристиките на теренот имаат реални услови за поголемо шумско производство.

Структурата на непродуктивното земјиште кое изнесува 987 ha застапена е со: површини под вода 270 ha-27,4%, под населби 540 ha-54,7%, под инфраструктурни системи 80 ha-8,1% и останато неплодно земјиште 91 ha-9,8%.

Од непродуктивното земјиште 54,7% се површини под населби што претставува неповолен елемент кој води кон постојано одземање на површините од обработливото земјиште, и е причина на несоодветната урбанизација.

Површината под шуми, според Државниот завод за статистика, во Општина Струмица, односно регионот изнесува 57.441 ha од кои што 47200 ha или 82,2% се во општествена сопственост и 10.241 ha или 17,8% во приватна сопственост. Тоа значи дека шумовитоста изнесува околу 49,22%, што претставува доста висок процент во однос на шумовитоста во останатите региони во Државата каде таа изнесува 35%

На надморска височина од 1000 до 1500 метри се наоѓа најквалитетниот шумски фонд, додека деградираниите шуми и шикари се наоѓаат на надморска височина од 500 метри.

Од листопадните шуми најзастапени се: даб, бука, орев и костен, а од иглолисните црниот и белиот бор, како и елата.

Согласно Просторниот План за оптимално искористување на еколошките и други услови, се предлага да се користи реонизацијата, според која Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони.

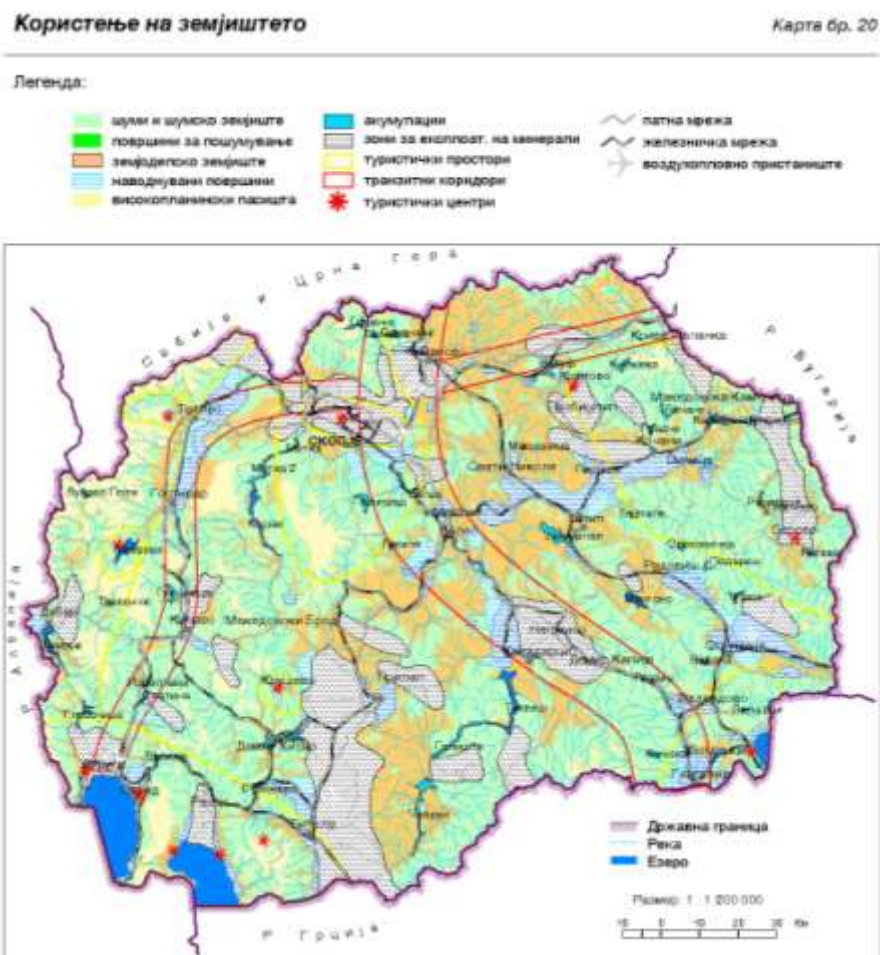
Предвидените локации за изградба на ТИРЗ се наоѓаат во Медитеранскиот или Повардарски реон, поделен на Јужно-медитерански со 2 микрореони и Централно-медитерански со 10 микрореони.

При изработка на планската документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користење и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.

Заштитата на земјоделското земјиште, како една од приоритетните определби на Просторниот план, од аспект на забрана на пренамена на земјиште со квалитет од I-ва до IV-та бонитетна класа за неземјоделски цели, се регулира со Законот за земјоделско земјиште (Сл. в. на РМ бр. 135/07). Согласно член 49, при зафаќање на нови земјоделски површини од I, II, III и IV-та бонитетна класа, предвидени со програмата за изработка на урбанистички планови, единиците на Локалната самоуправа се должни да прибават согласност за трајна пренамена на земјиштето од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Предметните локации за технолошко-индустриските развојни зони (“Опфат 1“ и “Опфат 2“) припаѓаат на Струмичко-Радовишки туристички регион со 4 туристички зони и 12 туристички локалитети. Планскиот опфат за ТИРЗ-“Опфат 1“ припаѓа на просторите со регионално значење од аспект на туризмот.

Намената на земјиштето е дадена на следната слика:

3.11. Хидротехничка инфраструктура

➤ Водоснабдување

Водоснабдувањето на населението во Општината се врши преку акумулацијата “Турија”, како главен водоснабдителен ресурс, а како резерва се користи акумулацијата “Водоча”. Со оглед на приоритетноста на снабдувањето со здрава вода за пиење, а согласно водостопанската основа и утврдениот биланс на водите, во сушните периоди треба да се запази користењето на водите од акумулациите т.е. да се насочи, пред се, за водоснабдување.

Годишно од Струмички слив на ЈПКД “Комуналец”, преку доводниот цевовод до фабриката за вода се испорачува 5.5 до 6 милиони m^3 сурова вода, а во акумулацијата “Водоча” се чуваат годишна резерва од 1 до 1.5 милиони m^3 вода во случај на прекин на водата од “Турија”. Во акумулацијата “Турија” секоја година се чуваат како резерва за градот 10 милиони m^3 вода.

За наводнување на површините од ХМС “Турија” годишно се испорачуваат од 3 до 18 милиони m^3 вода или просечно по 10 до 11 милиони m^3 вода, со кои се наводнуваат од 1000 до 2500 ха обработливи површини. Од ХМС “Водоча”

годишно се наводнуваат од 400 до 600 ha површини со годишна потрошувачка на вода од 5 до 6 милиони m³.

Во границите на планираните опфати нема изведени системи за наводнување.

➤ **Канализација**

Во градот Струмица е изградена канализациона мрежа за комунални отпадни води во должина од 65,64 km. Опфатеноста на домаќинствата со канализационата мрежа изнесува 9430 домаќинства или 95% од вкупното население.

Во градот Струмица е изведена сепарациона канализациона мрежа со должина од 97000 m, азбест цементни цевки, со покриеност од 95%.. Инфраструктурната мрежа за фекална канализација е изведена од азбестни цевки со вкупна должина од 48.472,55 m.

Општината располага со канализациона мрежа за атмосферска вода во должина од 32,58 km. Со атмосферска канализациона мрежа покриен е 90% од градот. Атмосферските отпадни води се испуштаат во р. Водочица, во р.Тркања и во каналот Св. Илија.

Одвоеноста на канализационата мрежа за отпадни води од мрежата за атмосферски води е значајна карактеристика на Општината, која што во идниот период треба да го зголеми опфатот, согласно урбанистичкиот развој на Општината. Особено е важно да се истакне дека има изградено колекторски систем во должина од 31,05 km и се предвидува изградба на пречистителна станица за Општина Струмица за комунална отпадна вода.

Индустриските капацитети воглавно ги испуштаат отпадните води нетретирани, директно во градската канализациона мрежа, а дел во речните корита на реките Водочница и Тркања, како крајни реципиенти.

На просторот на кој се предвидува изградбата на зоните нема изградено инфраструктура за одведување на отпадни води.

➤ **Електроенергетска инфраструктура**

За електричната мрежа во Општината и регионот во целина е задолжено претпријатието „Електро-Струмица“. Должината на електричната мрежа изнесува 892 km, од која 103 km е поврзана кабловски. Опфатени се сите населени места преку две трафостаници од 110/10 kV и 240 трафостаници од 10/04 kV, од кои 145 се сопствени и 95 туѓи .

Планираните локации за ТИРЗ Опфат-1 и ТИРЗ Опфат-2 немаат конфликт со постојната и планирана енергетска и комуникациска инфраструктура.

3.12. Управување со отпад

Во Општина Струмица има две депонии и тоа: депонија Шапкар за комунален цврст и инертен отпад, од времен карактер кај село Тркања, со површина од

2,38 ha и депонија за санитарен и индустриски отпад во село Добрашинци, со површина од 3,4 ha. Вкупните количини кои што се депонираат-исфрлаат дневно изнесуваат 62,3 тони, од кои на времената депонија 26,6 тони или 42,6 %, а на депонијата за индустриски отпад 35,7 тони или 57,3%. Дневната продукција на комунален отпад по жител, согласно приложените податоци, изнесува 0,538 кг/ден.

За управувањето со отпадот (собирање, транспортирање и депонирање) во Општината, основано е јавно комунално претпријатие. Не постојат претоварни станици и други форми на селекција и сепарирање на отпадот, еколошки дворови, собирни пунктови и сл.

Во Општината постојат диви депонии-ѓубришта на кои се депонира инертен отпад. Тие главно се наоѓаат покрај транзитниот пат со површина од 3 000 m², со количина на одложен отпад од 309 600 kg. На патот за Баница постои ѓубриште со површина од 1 400 m² и количина на отпад од 81 500 kg.

Неконтролираното исфрлање на отпадот претставува сериозен проблем за заштитата на животната средина и квалитетот на живеењето на населението.

На основа вака утврдената состојба неопходно е преземање мерки и активности од страна на Општината и институцијата која што управува со отпадот да изврши санација, реконструкција и ревитализација на деградираните простори кои се потенцијална опасност по здравјето на населението. Во досегашниот период согласно дадените податоци санирани се 4 400 m² деградирани површини со диви депонии-ѓубришта, што изнесува 85% од вкупно деградираните површини.

Вкупната количина на отпад кој што се продуцира годишно изнесува околу 22 380 тони, од кои 12 260 тони е комунален и друг неопасен отпад или 54,7% , 7 060 тони индустриски неопасен отпад или 31,5%, 1 500 тони инертен отпад или 6,7%, 780 тони опасен отпад или 3,4% и 780 тони медицински отпад или 3,4%.

Сет на индикатори кои ја покажуваат состојбата во областа на управувањето со отпадот.

Кол. на вкупно создаден отпад (т/ден)	81,6
% удел на комунален отпад	56,8
% удел на др. неопасен отпад	/
% удел на инд. неопасен отпад	32,6
% удел на инертен отпад	6,9
% удел на опасен отпад	3,7
% на собирање на комуналниот отпад во Општината	75%
% на наплата за ком. услуги	40%
% на селектиран опасен отпад	/
% на селектирање на секундарни сировини	/

Важно е да се истакне дека согласно планските документи предвидено е регионално управување со отпадот. Со тоа ќе се елиминира постоењето на локалните општински депонии, и наместо нив ќе се лоцираат претоварни станици од кои ќе се собира, транспортира и депонира отпадот на регионалните депонии. Ова е предвидено да се реализира и во регионот на југоисточна Македонија, односно во регионот на Општина Струмица. Но, се до воспоставување на ваквиот систем на управување во Општината треба да се обезбеди организирано собирање и третирање на отпадот, исто да биде селективно и на депонијата да завршува само мал дел од генерираниот отпад (светските искуства покажуваат дека од вкупно генерираниот отпад само 10% завршува на депонија).

4. Аспекти и карактеристики на животната средина, кои би биле засегнати од имплементација на Планскиот документ

4.1. Биолошка разновидност

Согласно Експертскиот елаборат за Заштита на Природното наследство изработен за Просторниот План на Р. Македонија, во Општина Струмица¹, има евидентирано природно наследство во близина на просторот за кој се изработува Државна Урбанистичка Планска Документација за изградба на ТИРЗ, КО Свидовица и ТИРЗ, КО Габрово, и тоа:

Општина Муртино:

МОНОСПИТОВСКО БЛАТО-СП (Споменик на природата - заштитен)

- Блато кое се наоѓа во подножјето на Беласица во Струмичкото поле, на површина од 250 ha, на надморска височина од 240 m. Во самото Блато растат *Glyceria fluitans*, *Sparganium neglectum*, *Scirpus maritimus*, *Typha angustifolia*, а по работ на Блатото каде што осцилира нивото на водата се среќава шумска растителност со *Alnus glutinosa*, *Periploca graeca*, *Acer tataricum*, потоа *Osmunda regalis*, *Pteridium aquilinum*, *Nephrodium thelipteris*. Тука се среќава асоцијацијата *Periploca - Alnetum glutinosae*.
- Овде се мешаат медитеранските со евроазиските видови кои секако се остатоци од глацијалниот период во нашите краишта;
- Научно-истражувачки од посебно флористичко значење;
- Добра состојба;
- Според IUCN има меѓународен статус од III категорија² и режим за заштита 5.

¹Согласно старата територијална поделба на Р.Македонија, во границите на денешна Општина Струмица влегуваат Општина Струмица, Општина Куклиш, Општина Муртино и дел од Општина Ново Село

² “Одлука за прифатливоста на предлогот за прогласување на локалитетот Моноспитовско Блато за заштитено подрачје во категоријата споменик на природата“ (Сл.Весник на РМ.33/09)

Р. ВОДЕНИШНИЦА-ППР (Посебен природен резерват - предлог)

- Во овој ботанички резерват во текот на 1993 година, е вршена проспекција на просторот при што е констатирано дека истиот има големи вредности. Тука се застапени видовите, кои на територијата на нашата држава се заштитени, и тоа тисата (*Taxus baccata*), дивниот прнар (*Ilex aquifolium*) и др. Резерватот зафаќа површина од 12 ha;
- Резерватот се наоѓа 4 km над бањата во Банско по течението на реката Воденишница;
- Дендролошка намена на објектот;
- Добра состојба;
- Според IUCN има меѓународен статус од IV категорија и режим за заштита 5.

ШЕНКОИ ОРЕИ-НИПР (Научно-истражувачки природен резерват - предлог)

- Тука се среќава асоцијацијата *Platanus - Castanera sativae*;
- Тоа е поток источно од Р'недова Чешма кај Хотелот "Самоил", во с. Банско Струмичко, со површина од 0,3 ha. Во долниот дел водата од потокот се разлива по флувијалните наноси и настанува влажен терен, заклонет од регионалните климатски влијанија. Овде расте невообичаен флористички состав: *Platanus orientalis*, *Castanea sativa*, *Juglans regia*, *Fagus moesiaca*, *Osmunda regalis*, *Ruscus aculeatus*, *Salix cinerea*. Вакви рефугиуми има и по другите реки спрема Смолари;
- На планината Беласица има расфрлени многу рефугиуми во кои терциерната флора преживеала, а кон нив се придружиле и глацијални реликтни видови;
- Научно-истражувачки објект кој има флористичко и вегетациско значење;
- Добра состојба;
- Според IUCN има меѓународен статус од IV категорија и режим за заштита 5.

Општина Ново Село:

БЕЛАСИЦА-ППР (Посебен природен резерват - предлог)

- Една од најзачуваните состоини од бука (*Fagus moesiaca*) во Македонија се наоѓа во Ш.С.Е. "Беласица" сопственост на шумското стопанство од Струмица. Површината на овој резерват изнесува 10 ha и истиот има прашумско обележје. Стеблата се здрави, полнодрвни и со огромни димензии;
- Научно-истражувачки објект со дендролошка намена;
- Добра состојба;

- Според IUCN има меѓународен статус од IV категорија и режим за заштита 6.

КОЛЕШИНСКИ ВОДОПАД - СП (Споменик на природата - заштитен)

- Се наоѓа на северните падини на Беласица во долниот тек на реката Баба на н.в. од 500 m. Висок 15 m со широчина на падот околу 6 m. Всечен е во цврсти стени од гранит. Според постанокот тој е тектонски, создаден во гранитни стени. Спротиводно од Колешинскиот водопад, на оддалеченост од околу 100 метри се наоѓаат уште неколку помали водопади распоредени во низа, високи од 2-4 метри.
- Објектот има геотектонска и геоморфолошка намена. Заради лесната пристапност може да се уреди за туристичка посета.
- Зачувана состојба.
- Според IUCN има меѓународен статус од III категорија и режими за заштита 2 и 4.

ЛЕСКА-СП (Споменик на природата - предлог)

- Стеблото од мечкина леска (*Corylus colurna*) се наоѓа во шумско-стопанската единица “Беласица”, Струмица. Ова стебло е највисокото стебло од овој вид во Македонија со височина од 36 m и дијаметар од 46 cm;
- Дендролошка намена;
- Добра состојба;
- Според IUCN има меѓународен статус од III категорија и режим за заштита 6.

Слика 13 Близина на природно наследство во близина на локациите предвидени за изградба на ТИРЗ

- **“ОПФАТ 1“, КО Свидовица**

Локацијата предвидена за изградба на ТИРЗ, “Опфат 1“, КО Свидовица се наоѓа во подножјето на планината Беласица, веднаш до источниот раб на село Свидовица.

Ортофотографските снимки укажуваат дека локалитетот, на кој треба да се гради ТИРЗ, всушност претставува алувијален седимент на планинскиот поток Јаворник. Ваквите песокливи почви условуваат развој на термофилна нискостеблена и/или грмушеста вегетација (како на пример *Quercus rubescens*, *Ostrya carpinifolia* и др.). Дополнително, поставеноста близу до населено место (релативно развиено) го зголемува антропогениот притисок врз самиот локалитет преку ископување на песок, искористување на вегетацијата, напасување на добиток и др.

Предлог локалитетот за изградба на ТИРЗ не влегува во системот на предложени, односно заштитени подрачја според Просторниот План на Р. Македонија. Најблиското подрачје предложено за заштита (ППР) е река Воденишница (над с. Банско), на оддалеченост од најмалку 4.5 km.

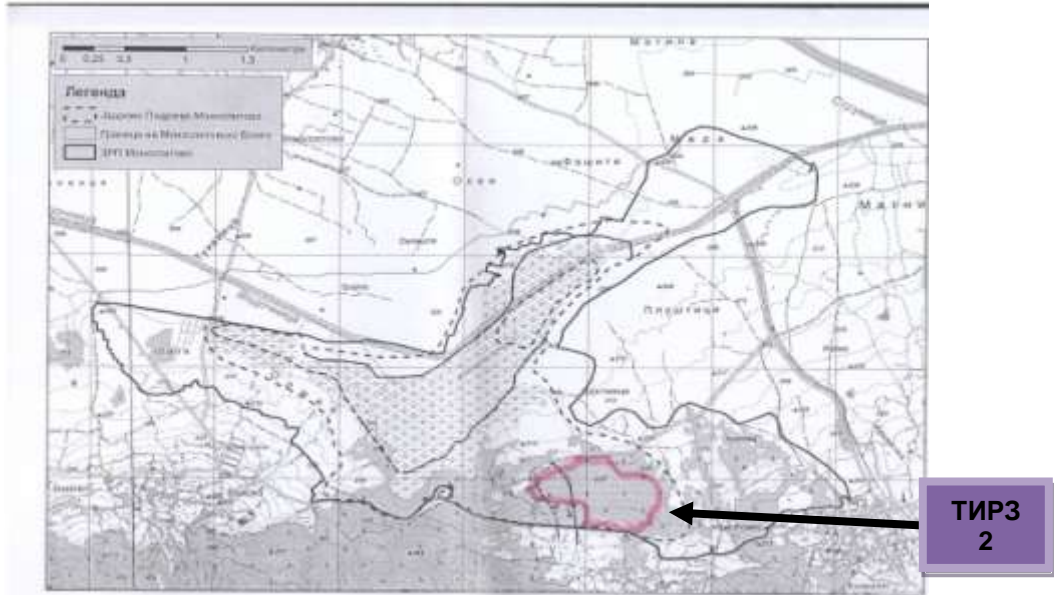
Од мапата каде е прикажано природното наследство, во близина на локациите предвидени за изградба на ТИРЗ, се гледа дека предлог локалитетот за “Опфат 1“ е надвор од подрачјата предложени за заштита според иницијативите: „Значајни Растителни Подрачја“ „Емералд“ мрежата на ЗП и „МАК-НЕН“ еколошката мрежа.

Заради погоре наведеното се претпоставува дека на локалитетот предвиден за изградба на ТИРЗ не би можело да се очекуваат значајни претставници од флората и фауната или растителни заедници кои би биле погодени со имплементација на планската документација.

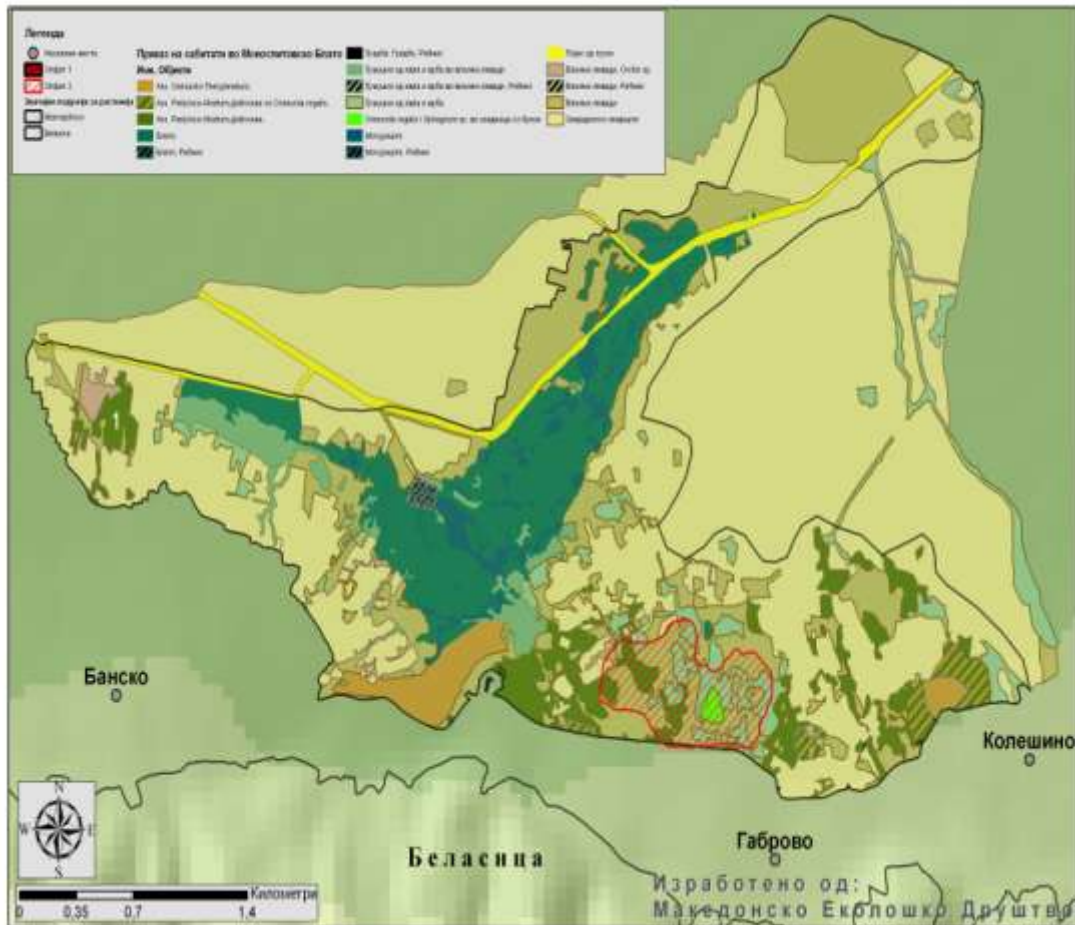
Сепак за да се даде детален опис на локалитетот (видови и хабитати) потребно е потемелно проучување на флората и фауната кои го населуваат тој локалитет.

- **“ОПФАТ 2“, КО Габрово**

Просторот, на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово-Општина Струмица, влегува во границите на Моноспитовско Блато.

Слика 14 Приказ на локација за ТИР3 2 Габрово

Слика 15 Приказ на локација за ТИР3 2 Габрово во рамките на Моноспитовско Блато
 Заштитата на Моноспитовско Блато, како неопходна мерка и обид да се
 стопира загубата на биодиверзитетот, била разгледувана и усвоена во 80-тите
 години од минатиот век. По повеќегодишни истражувања на вегетацијата во

Моноспитовско Блато од страна на Републичкиот завод за заштита на природните реткости (домашни и странски стручни соработници), утврдени се вредни флористички елементи со извонредно научно значење. Врз основа на тоа, во 1987 година Републичкиот завод за заштита на природните реткости и Собранието на град Струмица донеле Одлука за прогласување на кралската папрат-*Osmunda regalis* за **Споменик на природата (СП)**(Сл. гласник на Општина Струмица 7/1987) (Додаток 3). Со Одлуката се потврдува неопходноста за заштита на природните вредности на Моноспитовското Блато.

Во Стратегија за биолошка разновидност со Акционен План на Република Македонија (2004 г.),предложена е активност за *ревитализација на Моноспитовското Блато, како дел од системот на заштитените подрачја* (стратешка определба А.4.2.2.). Исто така, во Моноспитовското Блато може да се спроведуваат и други активности од Стратегијата, како што се *поттикнување на традиционалното користење на биолошката разновидност и екотуризам* (стратешка определба Б.5.), *спроведување на истражувачки проекти* (стратешки определби Д.1.4; Д.1.5; Д.1.6.1) и други.

Согласно Акциониот План за биолошка разновидност и обврските, кои произлегуваат од Законот за заштита на природата (Сл. Весник на РМ бр. 67/04; 14/06 и 84/07), Министерството за Животна Средина и Просторно Планирање поднесе иницијатива за потребата од прогласување на Моноспитовското Блато за Споменик на природата до Владата на Република Македонија. Владата на РМ донесе Одлука за прифатливост на предлогот за прогласување на локалитетот Моноспитовско Блато за заштитено подрачје во категоријата Споменик на природата („Службен Весник на РМ“ бр. 33/2009)³.

Моноспитовското Блато треба да се разгледува како интегрален дел на „регионалниот“ систем на заштитени подрачја. Во поширокиот регион (дојранско, струмичко и Беласица) се наоѓаат уште шест заштитени подрачја и шест подрачја/објекти предложени за заштита (Просторен План на Република Македонија). Сите 13 подрачја содржат ретки и значајни елементи на кои им е неопходна заштита. Повеќето од нив се релативно близу до Блатото, што дава можност за нивно поврзување во една поширока еколошка мрежа која треба да биде главен услов за зачувување и унапредување на биолошката разновидност.

Преглед на заштитените и предложени за заштита локалитети и видови во регионот на Моноспитовско Блато (Просторен План на РМ).

	Локалитет/Вид	Општина	Категорија	Статус
1	Моноспитовско Блато	Босилово	СП	заштитен
2	Дојранско Езеро	Нов Дојран	СП	заштитен
3	Смоларски Водопад	Ново Село	СП	заштитен
4	Колешински Водопад	Ново Село	СП	заштитен
5	Чам Чифлик	Струмица	ОРЖВ	заштитен
6	Платан с. Смоларе	Ново Село	СП	заштитен

³ Одлуката е приложена во Прилог на овој Извештај

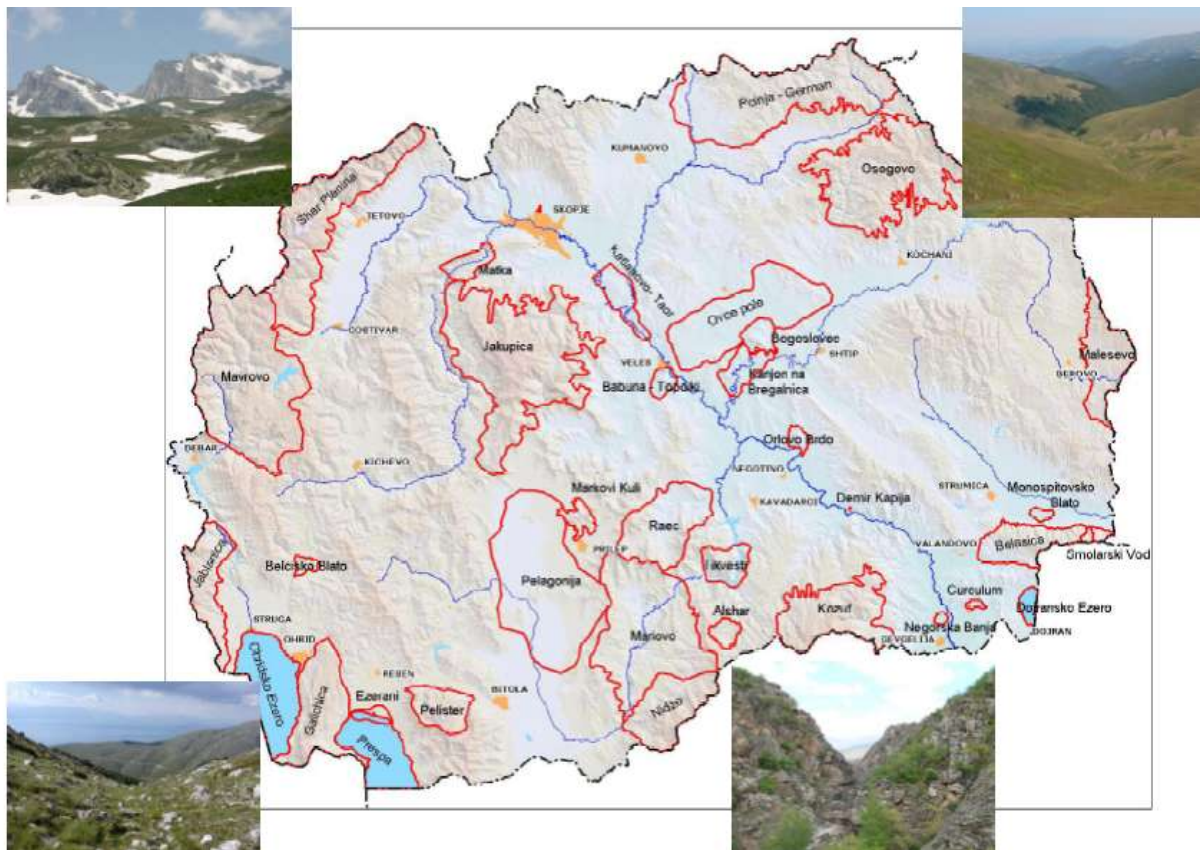

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

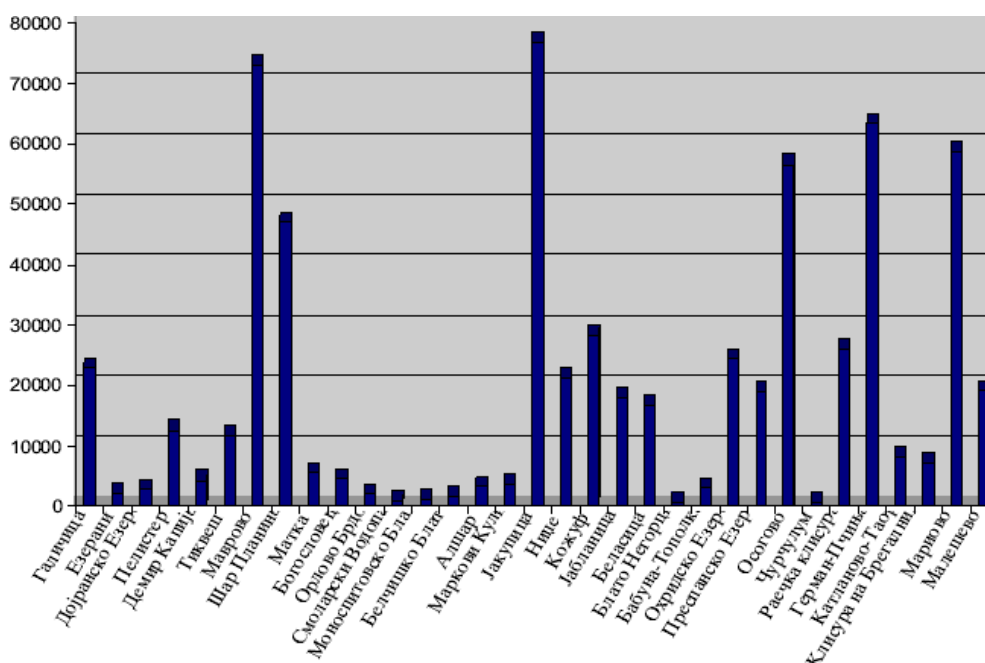
7	Платан с. Колешино	Ново Село	СП	заштитен
8	Беласица	Ново Село	ППР	предлог
9	Рог-Беласица	Ново Село	СП	предлог
10	р. Воденичница	Струмица	ППР	предлог
11	Дојран	Нов Дојран	ПППК	предлог
12	Леска	Ново Село	СП	предлог
13	Шенкои Ореи	Струмица	НИПР	предлог

*ППР-Посебен природен резерват; ПППК-Предел со посебни природни карактеристики; ОРЖВ-Одделен растителен и животински вид; НИПР-Научно истражувачки природен резерват; СП-Споменик на природата

Моноспитовско Блато е предложено како заштитено подрачје во Емералд мрежата (еколошка мрежа за заштита на дивиот свет и природните живеалишта во Европа - таа е претходник на Natura 2000 мрежата на заштитени подрачја која се воспоставува во земјите членки на Европската Унија).

Слика 16 Национална Емералд мрежа

Слика 17 Присуство на видови

Заштитата на Моноспитовско Блато е приоритет, не само заради барањата на националната правна рамка, туку и заради обврските кои произлегуваат од меѓународните конвенции и договори од Република Македонија:

- Рамсарска конвенција за заштита на водните живеалишта со меѓународно значење, посебно како живеалиште на водните птици;
- Бернска конвенција за заштита на дивиот животински и растителен свет и природните живеалишта во Европа;
- Бонската конвенција за заштита на миграторните видови;
- Хашкиот договор за заштита на африканско-евроазиските миграторни видови водни птици и др.

Моноспитовското Блато е дел и од меѓународните иницијативи:

- Европскиот зелен појас и неговата компонента-Балкански Зелен Појас, во кој влегуваат и планината Беласица, Моноспитовското Блато и Дојранското Езеро;
- Значајно растително подрачје (ЗРП)-Моноспитовско Блато е идентификувано како ЗРП заради големиот диверзитет и реткост на блатната флора;
- Постојат неколку иницијативи за заштита на планината Беласица, а заедно со неа и Моноспитовското Блато, како една неразделна целина. Една од овие е веќе формализирана, преку потпишувањето на билатералниот договор со Република Бугарија за формирање на прекугранични заштитени подрачја.

Слика 18 Македонски зелен појас

Местоположбата и специфичните еколошки услови што влијаат во регионот на Моноспитовско Блато условиле развој на богата и единствена биолошка разновидност. Од особена важност се рефугијалните растителни заедници кои се среќаваат на јужниот дел од Блатото каде според нацрт планот за изградба на ТИРЗ, КО Габрово е предвидена изградбата на “Опфат 2”.

Во текстот подолу се прикажани само дел од богатата флора и фауна која сеуште егзистира во Блатото и нивниот статус на заштита според меѓународните конвенции и декларации на кои Република Македонија е потписник.

➤ **Флора и фауна**

1. Заедници

Мочуришни заедници
1. Заедница на воден виноцвет и голема жолта поточарка (<i>Oenantheto-Roripetum</i>)
2. Заедница на приморска острика и критска кластница (<i>Scirpeto-Alopecuretum cretici</i>)
Блатни заедници
1. Заедница на шавар и пловна трева (<i>Sparganieto-Glycerietum fluitans</i>)
2. Заедница на жолта острика и чаталеста фимбрија (<i>Dichostyleto-Fimbristyletum dichotomae</i>)
3. Заедница на ситноцветен блатник и зелена острика (<i>Scirpeto-Caricetum oederi</i>)
Влажни ливади
1. Заедница на црвена и бела детелина (<i>Trifolietum resupinati-balansae</i>)

2. Заедница на обичен ливадски кластник и влакнеста острика (<i>Cynosureto-Caricetum hirtae</i>).
3. Заедница на кралска и блатна папрат (<i>Osmundo-Thelypteridetum</i>)
4. Фрагменти од тресетиште (<i>Sphagnum</i> sp.)
Шуми
1. Шуми од евла (<i>Periploco-Alnetum glutinosae</i>)
2. Врбјаци (<i>Salicetum albae-fragilis</i>)

Важно е да се напомене дека на локацијата предвидена за изградба на “Опфат 2” се среќаваат заедници од влажните ливади и поплавените шуми кои се на листата на Хабитат директивата (91D0; 91E0; 6410; 6420; Анекс I) и се од извонредно значење за многу животински претставници кои ги користат овие хабитати за исхрана, гнездење, како засолништа итн. (Анекс IV). Позначајни претставници на флората и фауната се прикажани во Додаток 3.

Земајќи ја во предвид богатата билошка разновидност на Моноспитовско Блато неговото значење на национално и меѓународно ниво, а во исто време почитувајќи ги законските одредби за заштита на природното наследство, особено спомениците на природата заштитени со закон, како што е случајот со Моноспитовско Блато, не се препорачува реализација на техношка индустриска развојна зона на предвидената локација “Опфат 2”, КО Габрово.

Како резултат на гореспоменатите аргументи во однос на “Опфат 2” за ТИРЗ Струмица, консултантскиот тим одлучи во понатамошниот текст од Извештајот за стратегиска оцена на животната средина предмет на оцена да биде само предвидената локација за изградба на “Опфат 1” за ТИРЗ Струмица, односно КО Свидовица.

4.2. Демографски карактеристики

Општината Струмица е една од поголемите општини во Република Македонија која се издвојува со релативно голем пораст на населението. Во меѓупописниот период 1994-2002 година во Струмица вкупното население се зголеми за 2,5%. Овој пораст со речиси ист интензитет продолжува и во последните години. Според проценките на населението во 2007 година имало 55 676 жители, што претставува 2,7% од вкупното население во земјата.

Општина Струмица	Вкупно население	Промена (пораст) на населението (1994-2002)	Стапки на пораст на населението (1994-2002)
Вкупно население во Општина Струмица	55679	2.5%	0.31

Слика 19 Демографски карактеристики

Во меѓупописниот период градското население бележи апсолутен и релативен пораст и неговиот удел достигнал 64,6 %. Тоа значи дека речиси две третини од населението и работната сила на Општината живее во урбаните населби. Ваквата структура имплицира поголема застапеност на урбаната невработеност, која по правило е потежок проблем за решавање. Промените во

старосната структура на населението во Општината Струмица се под силно влијание како на природниот прираст, така и на преселничките движења на населението. Имено, во периодот по 1994 година природниот прираст на населението се намалил за околу три пати, а емиграцијата во странство продолжила со уште поголем интензитет.

Ваквите движења на населението условиле апсолутно и релативно намалување на младото население (до 20 години) и населението на возраст од 20-40 години, а пораст на постарите од 60 години. Поради тоа и Општината Струмица беше зафатена со процес на демографско стареење. Тоа го потврдуваат показателите за рангот на демографска старост, според кои во 1994 година населението било на праг на демографска старост, а од 2002 и според состојбата во 2007 година се наоѓа во стадиум на демографска старост.

Со оглед на релативно побавниот процес на стареење на населението застапеноста на основните старосно полови контингенти во вкупното население е поразлична од состојбата на ниво на земјата. Во 2007 година Општина Струмица има потпросечно учество на децата и на постарото население, а натпросечен е уделот на работоспособниот контингент. Тоа значи дека во наредните години Општината се уште ќе се соочува со релативно голем прилив на нови генерации во работоспособниот контингент, како демографска рамка од која се регрутира работната сила.

Во образовната структура на населението во Општината Струмица, во периодот 1994-2002 година дојде до позитивни промени кои се манифестираат во намалување на населението со ниско, а пораст на тоа со средно и високо ниво на образование.

Во споредба со просекот во земјата, Општината се одликува со потпросечна застапеност на лицата со ниско ниво на образование, чие учество изнесува повеќе од половина од вкупното население старо 15 и повеќе години. Тоа значи дека образовната структура на населението не би можела да се оцени како поволна.

Со оглед на релативно големиот обем на внатрешните и надворешните миграции, преселничките движења имаат значително влијание врз порастот и структурните белези на населението во Општина Струмица. Податоците од редовното истражување на Државниот завод за статистика покажуваат дека во внатрешните миграции локалните преселувања се одвиваат со релативно мал обем. Во меѓуопштинските преселувања, пак, Општина Струмица е имиграционо подрачје, односно поголем е бројот на доселените од отселените лица. Тоа имплицира дополнителен притисок на пазарот на трудот. Што се однесува на бројот на доселените и иселените во странство, податоците од Државниот завод за статистика не ја покажуваат реалната состојба, особено во поглед на емиграцијата. Пописот на население во 1994 година покажа дека Струмица е една од општините со повисок обем на емиграција. Повеќе индиции

укажуваат дека во последната деценија и во оваа Општина се интензивираа преселувањата во странство, вклучително и на интелектуалната емиграција.

Во Општина Струмица има 11 270 евидентирани невработени лица, што преставува 3,2% од вкупно невработени во земјата, а чија структура според местото на живеење, возраста, степенот на образование и времетраењето на невработеноста може да се оцени како мошне неповолна.

Демографските карактеристики и други податоци за селото Свидовица, во чија близина е предложена локација за изградба на Технолошко Индустриска Развојна Зона “Опфат 1”, КО Свидовци се:

Оддалеченост од градот Струмица	8,5 km
Надморска височина	250 мнв
Катастарска површина	1205 ha
Број на жители	325
Национална структура на населението	309 Македонци, 16 Турци.
Број на домаќинства	101
Претежно занимање на населението	Земјоделие, Сточарство
Обработливо земјиште	331 ha
Инфраструктурна опременост	Асфалтирана патна мрежа, водовод, електрична мрежа, телекомуникациски врски
Активни правни лица	2
Други карактеристики	-Подрачно Основно училиште Даме Груев -Црква Св. Спас

4.3. Здравје на населението

Согласно достапните податоци, најчести заболувања на населението во Општина Струмица се:

- кардиоваскуларни болести;
- карциноми на белите дробови и на дојката;
- повреди и труења.

Согласно статистичките податоци од овој вид на заболувања годишно умираат 840 луѓе.

Општина Струмица има висока стапка на смртност од малигни заболувања и е рангирана на високо место според бројот на починати од канцерогени заболувања.

Причини за ваквата состојба се некавалитетниот стил на живеење и исхрана, нискиот животен стандард, загадената животна средина, но и недоволната едуцираност и информираност на населението за превенција од малигни заболувања.

Не постојат податоци врз основа на кои може да се утврди здравствената состојба на населението кое се наоѓа во непосредното опкружување на локацијата предвидена за изградба на ТИРЗ во Свидовица.

4.4. Состојба со водите

Низ територијата на Струмичкиот регион течат реките Струмица (с. Ново Село) со капацитет 608.400 m³/ден, Турија (Добрашинци) со капацитет од 156.550 m³/ден, Водочница (с. Водоча) со капацитет од 44.410 m³/ден, Тркања - 26.780 m³/ден и Моноспитовскиот канал со 81.800 m³/ден. Од хидролошки аспект Општината располага со воден потенцијал кој од квалитетен и квантитетен аспект може да се оцени како поволен.

На база претходно изнесените состојби, може да се констатира дека проблемите во оваа област се во динамична фаза на надминување.

Во делот на водоснабдувањето се постигнати значајни резултати со димензионирањето на водоснабдителните системи, согласно потребите на населението, но како проблеми може да се евидентираат следниве:

- застареност на водоснабдителната мрежа и несоодветниот квалитет;
- нецелосна покриеност на населените места во Општината со водоснабдителни системи;
- непостоење на уреди за дезинфинцирање на водата кај локалните водоводи;
- недоизграденост на магистралната и секундарната мрежа во градот Струмица;
- усогласувањето на капацитетот на филтер станицата и нејзино димензионирање согласно потребите на населението;
- нецелосна покриеност со канализациона мрежа;
- инфраструктурната сепарациона канализациона мрежа изведена од азбест цементни цевки;
- нецелосна изграденост на атмосферската канализациона мрежа;
- индустриските капацитети ги испуштаат отпадните води во градската канализациона мрежа без или со делумен третман;
- нецелосно изграден колекторски систем;
- непостоење на пречистителна станица;
- недоволните капацитети на иригационите системи;
- зголемена употреба на вештачки ѓубрива и пестициди;
- непостоење на соодветен капацитет на каналите за одведување на водата од пороите.

Во близина на предметната локација, планирана за изградба на ТИРЗ во КО Свидовица, најблиско водно тело е суводолицата Јаворник, за која нема податоци за квалитативните и квантитативните карактеристики на водата.

Согласно Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Сл. весник на РМ бр. 18/1999 , 71/99), реката Водочница која ќе биде реципиент на отпадните води генерирани во ТИРЗ до вливот во реката Струмица е со III категорија.

4.5. Почва

Во однос на структурата на земјоделското земјиште во Општината најмногу е застапена обработливата површина со 83%, од кои ораници и бавчи 85,7%. Лозјата и овоштарниците се застапени само со 10%. Пасиштата во атарот на градот Струмица се опфатени со 68% со тенденција на деградација, заради урбанистички атак.

Карактеристична е голема раситнетост на обработливите површини во индивидуалниот сектор. Општествениот сектор опфаќа 24,3% од обработливото земјиште. Како основни проблеми идентификувани во тематската област почва се:

- уситнетоста на производните парцели;
- проблемот на содавање на агро целини и примена на модерен аграр;
- деградација на обработливото земјиште заради негова ненаменска употреба;
- загадување на почвата со употреба на хемиски средства;
- потенцијална опасност на загадување на почвата заради изградба на зони на домување, индустриски и други зони;
- намалување на површината на плодното земјоделско земјиште;
- проблемот на несоодветно урбанистичко планирање;
- проблеми со нелегалната градба како основа за деградација на земјиштето;
- неурбанизирани гробишта и можно негативно влијание на почвата.

Не постојат податоци за квалитетот на почвата на локацијата предвидена за изградба на ТИРЗ, во КО Свидовица.

4.6. Воздух

Состојбата со воздухот на територијата на Општина Струмица може да се оцени дека не е алармантна, но истата заслужува внимание. Во Струмица извори на загадување на воздухот се производните и непроизводните капацитети, кои имаат енергетски (котловски постројки) и технолошки

инсталации од кои како резултат на согорување на енергенсите (мазут, нафта, јаглен или дрва) има емисија на отпадни гасови и загадувачки супстанции во воздухот.

Извор на загадување на воздухот во Струмица се и моторните возила кои предизвикуваат загадување на воздухот во сообраќајните пунктови со поголема емисија на издувни гасови. Потребата од искористувањето од природниот потенцијал на Општина Струмица за производство на биодизел од растително потекло (сончоглед, репа и сл.) претставува можност за надминување на проблемите со загадувањето и постигнувањето на економски ефекти.

Како трет извор на загадување преку емисии на CO и чад во воздухот, заради лошото согорување и неодржување на режимот на согорување на дрва и јаглен, кои вообичаено се употребуваат за затоплување на домаќинствата во зимскиот период претставуваат и домашните ложишта. Општина Струмица има потенцијал за искористувањето на геотермалните води како топлотен извор на енергија, која може да се дистрибуира преку изградба на потребната инфраструктурна мрежа.

За квалитетот на воздухот во Општина Струмица нема податоци, а согласно континуираните мерења на аероседимент на 4 мерни места е утврдено дека вредностите за аероседимент се во рамките на максимум дозволените граници од 300,0 mg/m².

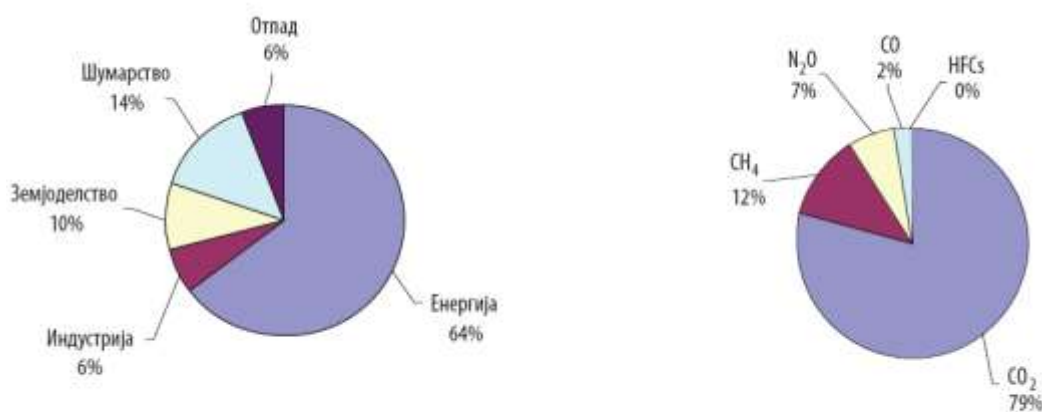
Нема податоци за квалитетот на воздухот во близина на локацијата предвидена за изградба на ТИРЗ, КО Свидовица, но поктај опфатот поминува регионален пат, кој влијание врз квалитетот на воздухот, а исто така на квалитетот на воздухот во зимскиот период влијаат и домашните ложишта од населеното место Свидовица.

4.7. Климатски промени

Инвентарот на стакленички гасови во Република Македонија е подготвен за периодот 1999-2002 година (со 2000 година како базна година) и ги покрива следниве сектори: енергија, индустриски процеси, земјоделство, промена на употребата на земјиштето и шумарство, отпад и за првпат, растворувачи и употреба на други продукти. Инвентаризирани гасови се шесте директни стакленички гасови-CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs и SF₆, како и индиректните стакленички гасови: CO, NO_x, SO_x и NMVOCs.

Вкупните емисии на CO₂-eq во Република Македонија за периодот 1990-2002 година се движат од 11,9 до 14,4 Mt CO₂-eq. Емисиите за 2000 г. изнесуваат 14,318 kt CO₂-eq, одн 7.16 t CO₂-eq по жител. Главен загадувач е секторот „енергетика“, којшто учествува со околу 70% во вкупните емисии. Втор загадувач по големината на емисиите е секторот „земјоделство“ со околу 10-15%, додека секој од останатите сектори учествува со помалку од 10%.

Единствен исклучок е секторот „шумарство“ во 2000 година, кога тој учествува со околу 14% во вкупните емисии, поради огромниот број шумски пожари. Околу 75-80% од еквивалентните емисии се директни емисии на CO₂ од согорување горива, 12-14% се емисии на CH₄, 5-9% емисии на N₂O и околу 2% емисии на CO. На сликата подолу е прикажано учеството на одделните сектори и на стакленичките гасови во вкупните емисии на CO₂-eq за базната година (2000).

Слика 20 Учеството на одделните сектори и на стакленичките гасови во вкупните емисии на CO₂-eq за базната година (2000)

За ублажување на климатските промени во Вториот Национален Извештај за климатски промени за секој од секторите се дефинирани неколку развојни сценарија за периодот од 2008 до 2025 година-основно и еколошки сценарија.

4.8. Бучава

Проблемот со бучава на подрачјето на Општина Струмица досега не е анализиран и истражуван. Во Градот се среќаваат извори на бучава, посебно на поедини локации каде што има зголемена фреквенција на сообраќај, производни и деловни објекти, бучава од станбени згради, трговско деловни центри и сл.

Предметната локација предвидена за изградба на ТИРЗ, КО Свидовица се наоѓа надвор од градското подрачје, но во близина на регионален пат каде има покачено ниво на бучава, генерирана од превозните средства.

4.9. Културно наследство

Во **Археолошката карта на Република Македонија**, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човечката егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, во близина на просторот на просторот за планскиот “Опфат 1”, КО Свидовица *не се евидентирани* археолошки локалитети.

По писменото обраќање, до Националната установа-Завод за спомениците на култура и Музеј-Струмица, е добиен одговор со писмо бр: 09-684/2 од

30.10.2009, дека на просторот опфатен со оваа Државна Урбанистичка Планска Документација не се забележуваат површински трагови на движно и недвижно културно наследство.

По писменото обраќање, до Управата за заштита на културното наследство Скопје, е добиен одговор со писмо бр: 08-2594/2 од 04.11.2009, дека на просторот опфатен со оваа Државна Урбанистичка Планска Документација и за планскиот “Опфат 1” и “Опфат 2”, не постои регистрирано ниту евидентирано културно наследство.

Слика 21 Културно историско наследство во Република Македонија

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Релевантни аспекти на животната средина во Општина Струмица кои ќе бидат засегнати со имплементација на Планскиот документ				
Медиуми	Идентификувани проблеми во животната средина во Општина Струмица	Идентификувана состојба на животната средина на предметната локација	Определби и цели во постојни плански и стратешки документи на локално ниво и на ниво на РМ⁴,	Корелација со планираните активности во Планскиот документ
Биодиверзитет, флора, фауна, живеалишта	<ul style="list-style-type: none"> -Недостаток на информации за управување и зачувување на природата (особено во руралните области); -Ниско ниво на свест кај јавноста и институциите; -Неконтролирано уништување на загрозените и ендемични видови; -Неодржлива експлоатација на шумите и дивите растителни видови; -Диви депонии и палење на отпад; -Елементарни непогоди-пожари; -Неконтролирана употреба на пестициди и вештачки ѓубрива во земјоделието; -Неконтролиран лов; -Некомплетиран систем за собирање и третман на отпадни води; -Поплави; -Нарушен квалитет на подземни води и почва. 	<p>На предметната локација предвидена за ТИРЗ “Опфат 1“, Свидовица, не се евидентирани значајни видови од флора и фауна, особено ендемични и загрозени видови, како и карактеристични живеалишта.</p> <p>Просторот на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица влегува во границите на Моноспитовско Блато-Споменик на природата.</p>	<p>-Заштита и унапредување на биолошката разновидност и обезбедување нејзино одржливо користење заради благосостојба на луѓето, водејќи сметка за уникатните природни вредности и богатата традиција на РМ.</p>	<p>-Планираната локација за ТИРЗ 1 не се наоѓа во заштитени подрачја или во области кои се од особена важност за РМ по својата биолошка разновидност: „Значајни Растителни Подрачја“ „Емералд“ мрежата на ЗП и „МАК-НЕН“ еколошката мрежа.</p> <p>-Изградба на објекти кои не се идентификувани како големи загадувачи на животната средина;</p> <p>-Собирање и третман на отпадната вода во пречистителна станица;</p> <p>-Управување со отпадот.</p> <p>-Просторот на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово, навлегува во границите на Моноспитовско Блато-Споменик на природата што не е во согласност со определбите и целите за заштита и унапредување на биолошката разновидност. Од таа причина оваа локација не е предмет на</p>

⁴ Плански документи, прикажани во Поглавје 2.5 од овој Извештај.

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

<p align="center">Население</p>	<p>-Невработеност-11270 евидентирани невработени лица; -Број на невработени од руралните подрачја 41,1%; -Миграција на населението; -Стапка на прираст на населението 2,5 %;</p>	<p>Нема податоци</p>	<p><u>- Намалување на сиромаштијата и зголемување на вработеноста:</u> -создавање на поволна бизнис клима; -развој на рурални средини; -развој на услужни дејности; -развој на мали и средни претпријатија. <u>-Подобрување на квалитетот на живеење на ранливите групи:</u> -подобрување на згрижувањето, услугите и заштитата на ранливите групи; -засилување на капацитетите на ранливите групи; -активно вклучување на ранливите групи во општественото живеење; -намалување на штетите од ризично однесување. <u>-Обезбедена одржливост на животната средина:</u> -унапредување на просторното и урбанистичкото планирање; -обезбедување на квалитетна инфраструктура; -користење на алтернативни извори на енергија; -обезбедување на квалитетни услуги во доменот на животната</p>	<p>разгледување во овој Извештај.</p> <p>-Зголемено ангажирање на расположивата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини; -Можност за развој на руралните средини и вработување на населението од руралните средини; -Пораст на економските приходи како резултат на ангажирање на локални компании за изградба на зоната; -Подобрување на стандардот на живеење; -Обезбедена квалитетна инфраструктура и избегнување или намалување на влијанијата врз животната средина.</p>
--	--	----------------------	---	--

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			<p>средина.</p> <p>-Креирање на инфраструктурата во интерес на развојот на стопанството.</p>	
<p>Здравје на населението</p>	<p>-Најчести заболувања кај населението во Општина Струмица се:</p> <p>-кардиоваскуларни болести;</p> <p>-карциноми на белите дробови и на дојката;</p> <p>-повреди и труења.</p> <p>Општина Струмица има висока стапка на смртност од малигни заболувања и е рангирана на високо место според бројот на починати од канцерогени заболувања.</p> <p>Причини за ваквата состојба се некавалитетниот стил на живеење и исхрана, нискиот животен стандард, загадената животна средина, но и недоволната едуцираност и информираност на населението за превенција од малигни заболувања.</p>	<p>Нема податоци</p>	<p>-Измена и дополнување на деталните урбанистички планови;</p> <p>-Подобрување на локалната и регионалната сообраќајна инфраструктура;</p> <p>-Прифаќање на отпадните води во пречистителна станица;</p> <p>-Подобрување на водоводната инфраструктура;</p> <p>-Изградба на гасоводен систем;</p> <p>-Изградба на систем за централно градско греење;</p> <p>-Искористување на комуналниот отпад за добивање на енергија;</p> <p>-Искористување на сонцето, ветрот и водата како извори на енергија;</p> <p>-Искористување на топлите води како извор на енергија;</p> <p>-Користење на биогорива како извор на енергија;</p> <p>-Стимулирање на земјоделско производство без користење на хемиски средства;</p> <p>-Подобрување во управувањето со отпадот;</p>	<p>-Планираните активности во ТИРЗ “Опфат 1“ нема да предизвикаат значителни влијанија врз животната средина што ќе реперкуира со нарушување на здравјето на населението;</p> <p>-Отпадните води ќе се третираат во пречистителни станици пред финално испуштање во реципиентот Водочница;</p> <p>-Ќе се користат обновливи извори на енергија, геотермална енергија и природен гас;</p> <p>-Правилно ќе се управува со отпадот;</p> <p>- Отварањето на новите работни места и зголемувањето на животниот стандард, позитивно ќе се одразат на менталното здравје на населението.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			<p>-Следење на потенцијалните загадувачи и нивно решавање;</p> <p>-Подобрување на управувањето со ободни и одводни канали.</p>	
Вода и почва	<p>-Застареност на водоснабдителната мрежа и несоодветниот квалитет;</p> <p>-Нецелосна покриеност на населените места во Општината со водоснабдителни системи;</p> <p>-Непостоење на уреди за дезинфицирање на водата кај локалните водоводи;</p> <p>-Недоизграденост на магистралната и секундарната мрежа во градот Струмица;</p> <p>-Усогласувањето на капацитетот на филтер станицата и нејзино димензионирање, согласно потребите на населението;</p> <p>-Нецелосна покриеност со канализациона мрежа;</p> <p>-Инфраструктурната сепарациона канализациона мрежа е изведена од азбест цементни цевки;</p> <p>-Нецелосна изграденост на атмосферската канализациона мрежа;</p> <p>-Индустриските капацитети ги испуштаат отпадните води во градската канализациона мрежа без или со делумен третман;</p>	<p>-”Опфат 1“ КО Свидовица:</p> <p>-Не постои систем за водоснабдување и одведување на отпадни води;</p> <p>-Нема податоци за квалитетот на водата во суводолицата Јаворник, која тангира со опфатот, додека реката Водочница во која ќе се испуштаат отпадните води од опфатот е со квалитет на вода од III категорија.</p> <p>-Не постојат податоци за квалитетот на почвата во КО Свидовица.</p>	<p>- Доизградба на канализационата мрежа за сепаратно зафаќање на отпадните фекални и атмосферски води,</p> <p>-Реконструкција на шахти и чистење на атмосферска канализација;</p> <p>-Приклучување на селските населби на регионалниот систем за водоснабдување Струмица – Турија;</p> <p>-Реконструкција на водоводната мрежа;</p> <p>-Изградба на колекторски систем, димензиониран согласно утврдените количини на отпадни води што се продуцираат во урбаните средини во Општината;</p> <p>-Изградба на пречистителна станица;</p> <p>-Обезбедување на предтретман на индустриските отпадни води и нивно доведување на ниво кое ќе може да биде ефикасно третирано во пречистителаната станица;</p> <p>-Третирање на отпадните води од сточарските фарми кои содржат голема количина на амонијак и</p>	<p>-Во планската документација предвидено е:</p> <p>-изградба на сепаратна канализациона мрежа;</p> <p>-третман на отпадните води во пречистителна станица пред финално испуштање во реципиентот Водочница;</p> <p>-третман на атмосферските води со маслофаќач;</p> <p>-правилно управување со отпадот.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	<p>-Нецелосно изграден колекторски систем;</p> <p>-Непостоење на пречистителна станица;</p> <p>-Недоволните капацитети на иригационите системи;</p> <p>-Зголемена употреба на вештачки ѓубрива и пестициди;</p> <p>-Непостоење на соодветен капацитет на каналите за одведување на водата од пороите.</p>		<p>претставуваат сериозен проблем за загадување на почвата и водите;</p> <p>-Искористување на третираните отпадни води во оранжериите за одгледување на цвеќиња и како техничка вода;</p> <p>-Контролирана употреба на пестициди и вештачки ѓубрива во земјоделството,</p> <p>-Преземање на санациони и рекултивациони мерки на деградирани простори од диво депонирање на отпад;</p> <p>-Одржливо управување со отпадот;</p> <p>-Примена на органско производство.</p>	
Воздух	<p>-Со оглед на малиот број на индустриските инсталации и нивните капацитети, загадувањето на воздухот од индустријата не претставува проблем во Општина Струмица;</p> <p>-Постоење капацитети, кои имаат енергетски-котловски постројки и употребуваат мазут, нафта, јаглен или дрво;</p> <p>-Возниот парк на населението и правните субјекти е стар и го загадува воздухот со емисија на издувни гасови,</p>	<p>-Нема податоци за квалитетот на воздухот на предметната локација во Свидовица.</p> <p>Во близина на предметната локација, освен одгледување на земјоделски култури, не се изведуваат други стопански активности кои би можеле да го нарушат квалитетот на воздухот.</p> <p>-Близината на сообраќајницата дава допринос во нарушување на квалитетот на воздухот на предметната локација.</p>	<p>-Воведување на чисти технологии во стопанските и нестопанските капацитети;</p> <p>-Замена на енергетските котли од мазут, нафта, јаглен или дрво на природен гас;</p> <p>-Замена на енергетскиот ресурс на возниот парк со употреба на еколошки горива;</p> <p>-Производство на биодизел од земјоделските култури (сончоглед, соја и сл.) и негова употреба, особено во земјоделската механизација (која е со значаен</p>	<p>-Изградба на објекти за производни процесии кои не се загадувачи на воздухот;</p> <p>-Примена на современи чисти технологии;</p> <p>-Примена на енергенци добиени од обновливи извори на енергија (сончева енергија), геотермална енергија и природен гас;</p> <p>-Третман на емисиите во воздух од производните капацитети;</p> <p>-Изградба на зелени површини.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	-Како енергенс за затоплување во станбените зони-домувањето се употребува дрво или јаглен.		степен на застареност и употребува нееколошки горива); -Употреба на геотермалните води како тоplotен ресурс за стамбените, административните, индустриските и др. зони.	
Климатски промени	-Вкупните емисии на CO ₂ -eq во Република Македонија за периодот 1990-2002 година се движат од 11,9 до 14,4 Mt CO ₂ -eq. -Емисиите за 2000 г. изнесуваат 14,318 kt CO ₂ -eq, одн 7.16 t CO ₂ -eq по жител.	Не е применливо	-Намалување на стакленичките гасови од секторите како најголеми емитери на стакленички гасови.	-Примена на енергенси добиени од обновливи извори на енергија; -Поставување на лесна и незагадувачка индустрија.
Природно наследство	Нема податоци	На предметната локација предвидена за ТИРЗ “Опфат 1“, Свидовица, не се евидентирани значајни видови од флора и фауна, особено ендемични и загрозени видови, како и карактеристични живеалишта. Просторот на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица влегува во границите на Моноспитовско Блато-Споменик на природата.	-Зачувување на доминантните карактеристики на постојната природна состојба; -Унапредување на вредностите на природните наследство; -Минимална изградба на техничката инфраструктурата во простори со природни вредности; -Лоцирање на ризични функции и содржини, надвор од чувствителните природни екосистеми; -Да се зголемат можностите за одржлив економски и социјален развој на локалните општества и мудра употреба на природните богатства во корист на природата, локалните стопанства и идните генерации;	-Планираната локација за ТИРЗ 1 не се наоѓа во заштитени подрачја или во области кои се од особена важност за РМ по својата биолошка разновидност, „Значајни Растителни Подрачја“ „Емералд“ мрежата на ЗП и „МАК-НЕН“ еколошката мрежа. -Изградба на објекти кои не се идентификувани како големи загадувачи на животната средина; -Собирање и третман на отпадната вода во пречистителна станици; -Управување со отпадот. -Просторот на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово, навлегува во границите на Моноспитовско Блато-

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			-Воспоставување на систем на мерки за заштита во подрачјата со утврдена биоразновидност, пред сè во заштитените подрачја.	Споменик на природата што не е во согласност со определбите и целите за заштита и унапредување на биолошката разновидност. Од таа причина оваа локација не е предмет на разгледување во овој Извештај.
Културно наследство	Нема податоци	Не е евидентирано културно наследство.	-Заштита и зачувување на културното наследство во изворна состојба и создавање на поволни услови за негов опстанок како суштинска цел; -Усогласување на јавниот интерес за заштита на културното наследство и негово активно вклучување во современите текови на животот како фактор на одржлив општествен развој; -Третман на недвижното културно наследство во просторните и урбанистичките планови од секој вид и ниво, со цел да се обезбедат плански услови за негова заштита, остварување на неговата културна функција, просторна интеграција и активно користење, односно создавање услови за сопствена репродукција на материјалните ресурси за поинтензивен економски развој.	-На предметната локација не е евидентирано културно наследство.

5. Состојба без имплементација на Планот или „Do nothing option“

Вообичаено, при Стратешката оцена на животната средина од реализацијата на одредени плански или стратешки документи, се разгледува опција „без да се спроведе“ („Do nothing option“) планска активност, односно работите да останат онака како што се.

Доколку непостои план за користење на просторот во КО Свидовица може да дојде до узурпација на просторот со дивоградби, како и други неплански и некомпатибилни содржини. Овие појави може да доведат до неадекватно вклопување во урбанистичките решенија и негативно ќе влијаат врз санитарно-хигиенските услови, да предизвикаат нарушување на амбиенталните вредности, а со тоа да допринесат за намалување на стандардот и квалитетот на живеење на населението.

Состојби во користење на просторот

непланско искористување на просторот
искористување на слободни земјоделски површини
зафаќање на просторот со бесправна градба

Предметната локација без планска документација и понатаму може да се користи како нискоквалитетна земјоделска површина, како и за сточарење.

Состојби во животната средина

Во отсуство на плански решенија за организација на просторот, ќе продолжи трендот на непланско и неорганизирано уредување на просторот што ќе резултира со оптеретување на медиумите од животната средина. Ова значи дека ќе продолжи трендот на идентификуваните состојби на медиумите од животната средина за Општина Струмица, како што се: нарушена состојба на квалитетот на површинските и подземните води, здравјето на населението, квалитетот на воздухот, почвата, биолошката разновидност и сл.

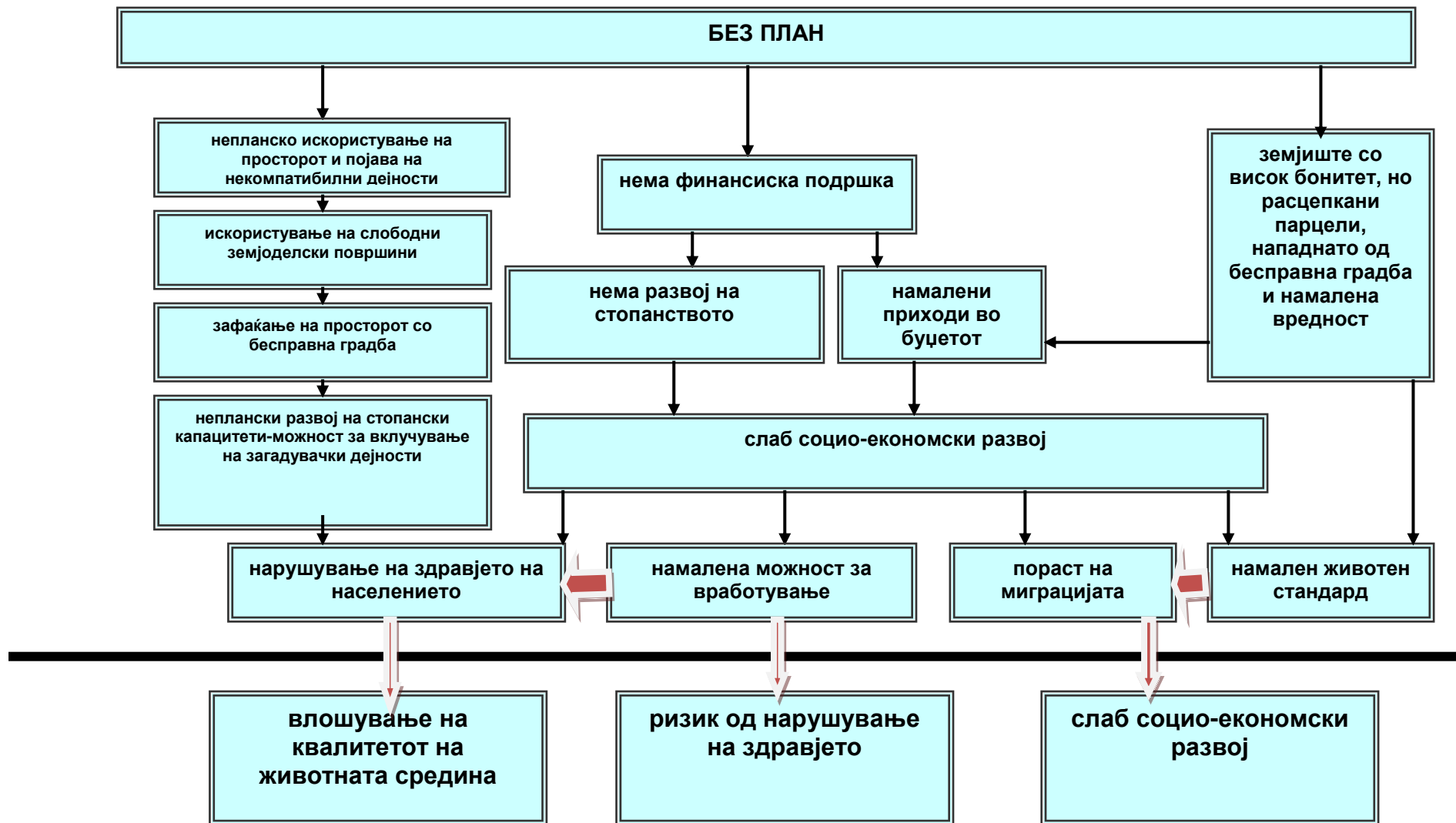
уништување на видови на флора и фауна и живеалишта
тренд на зголемување на бројот на канцерогени заболувања
нарушен квалитет на вода
нарушен квалитет на почва

Без планска документација на предметната локација може да се лоцираат неплански содржини и објекти кои може да предизвикаат нарушување на медиумите од животната средина.

Социо економска состојба

Без планска документација ќе продолжи идентификуваниот досегашен тренд во однос на социоекономската состојба во Општина Струмица:

невработеност
раст на сиромаштијата
зголемена миграција

6. Опис на очекуваните влијанија врз медиумите од животната средина

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат од имплементација на Државната Урбанистичка Планска Документација, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија.

Подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето, како и влијанијата врз социо-економските прилики во Општина Струмица, но од глобален аспект. Во Додаток 4 е дадена евалуација на влијанијата од оперирањето на имплементираните плански содржини и решенија за ТИРЗ "Опфат 1", КО Свидовица.

Подетална анализа за влијанијата врз животната средина од изградбата на поединечните планирани објекти во "Опфат 1", КО Свидовица, кои се земени во предвид во Нацрт Планот-Државна Урбанистичка Планска Документација, ќе се направи низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина за секој проект/објект поединечно (во фазите на изградба, оперирање и по престанок со работа), согласно глава XI од Законот за животна средина ("Сл. Весник на РМ" бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 87/2010), односно член 24 од истиот Закон, како и преку дозволите за интегрирано спречување и контрола на загадувањата (ИСКЗ процедурата).

6.1. Влијанија врз населението

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, за изградба на ТИРЗ "Опфат 1", КО Свидовица, позитивно ќе влијае врз населението во Општина Струмица. Влијанијата ќе бидат позитивни со голем интензитет и времетраење, затоа што етаблирањето на ТИРЗ ќе понуди нови работни места за околното население, подобра бизнис клима, зголемување на животниот стандард и намалување на миграцијата.

Активирањето на овој простор ќе овозможи развој на повеќе дејности, кои со нивната намена ќе продуцираат економски ефекти, а исто така ќе дојде до активирање и на останатите дејности непосредно поврзани со изработката и ефектуирањето на урбанистички решенија и тоа: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација ќе овозможи отпочнување на инвестиции, кои брзо ќе се рефлектираат врз

зголемување на економскиот приход, што ќе придонесе за унапредување на локалната и националната економија и ќе го стимулираат извозот.

6.2. Влијанија врз здравјето на населението

Во оперативната фаза на ТИРЗ “Опфат 1“, КО Свидовица не се очекуваат значителни влијанија, кои би го нарушиле човековото здравје, од следните причини:

- согласно класата на намена на земјиштето за изградба на технолошки индустриски развојни зони предвидена е лесна и незагадувачка индустрија, дејност која нема значително да го промени квалитетот на животната средина;
- предвидената локација за градба тангира со селото Свидовица, најблиските населени објекти од предвидената локација се наоѓаат на оддалеченост од неколку метри, но предвидените плански решенија за изградба на ТИРЗ ќе овозможат евентуалните нарушувања во животната средина да не бидат почувствувани од локалното население.

Влијанијата од оперативната фаза се оценуваат како неутрални или нема влијанија со кои би се нарушило здравјето на населението.

Можни влијанија врз здравјето на населението, се очекуваат само во фазата на градежно комплетирање на инфраструктурните мрежи и поединечните производни објекти и би се однесувале на влијанија од зголемена бучава, издувни гасови од возилата, прашина, вибрации, отпадни води, отпад и др. Овие влијанија се оценуваат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

6.3. Влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и климатските промени

Од имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, не се очекуваат значителни нарушувања на квалитетот на воздухот заради видот, природата и компатибилноста на планираните дејности (лесна и незагадувачка индустрија), но и заради користење на обновливи извори за енергетски погон. Емисиите во воздухот, генерирани од ТИРЗ “Опфат 1“, Свидовоца, нема да имаат значителен удел во квалитетот на амбиентниот воздух на Општина Струмица, пред се заради видот на планираните функции.

Во оперативната фаза на комплексот се очекуваат промени во квалитетот на воздухот (во однос на емисии на: SO₂, NO_x, VOC, NH₃, O₃, CO, CO₂ и суспендирани честички), како резултат на работните активности на капацитетите, употреба на енергенси, евентуалната употреба на фосилни горива, фугитивни емисии на прашина, зголемена фреквенција на возила за дотур на стока и транспорт и др.

Врз основа на планираните дејности и активности во комплексот како и употребата на обновливи извори на енергија (сончеви колектори) и природен гас (кога ќе се создадат можности за гасификација на Општина Струмица) не се очекуваат значителни влијанија и врз климатските промени. Влијанијата се оценуваат како можни негативни влијанија со неодредено дејство.

Во конструктивната фаза емисиите во воздух ќе потекнуваат од изведба на градежните активности, зголемената фреквенција на возила за дотур на градежни материјали, транспорт на работна сила и др.

Влијанијата врз квалитетот на воздухот од конструктивната фаза се оценуваат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Заради фактот што во близина на планскиот опфат нема капацитети, кои емитираат загадувачки материји, не се очекуваат кумулативни ефекти од влијанијата на стационарните и мобилни извори на емисии во воздухот од функционирањето на технолошките индустриски развојни зони.

6.4. Влијанија предизвикани од зголемена бучава

Во оперативната фаза на ТИРЗ “Опфат 1”, Свидовоца, се очекува зголемено ниво на бучава, како резултат на работните активности во предвидените инсталации, транспортните средства, кои ќе ги опслужуваат предвидените производни капацитети, превозните средства за транспорт, и зголемена фреквенција на возила (лесни и тешки товарни возила) како резултат на предвидениот царинскиот терминал и сл.

Влијанијата врз животната средина од зголемено ниво на бучава во оперативната фаза на технолошките индустриски развојни зони се оценуваат како можни негативни влијанија со неодредено дејство, заради фактот што во постапката на планирање не се дефинираат точно кои активности ќе се одвиваат во зоната, туку се употребува терминит „лесна и загадувачка индустрија“.

Интензитетот на бучавата особено ќе биде зголемен во фазата на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремање на планските опфати и реализацијата на секој поединечен проект (изградба на инфраструктурните мрежи и стопанските објекти).

Доколку при имплементацијата на Планот и животниот век на ТИРЗ се применат мерките, дефинирани низ постапките за оцена на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат и очекуваните кумулативни ефекти од зголемената бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа за стопански или индустриски зони надвор од населени места, во согласност со Законот за заштита од бучава и подзаконските акти.

Влијанија од зголемено ниво на бучава од конструктивната фаза на ТИРЗ се оценуваат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

6.5. Влијанија од вибрации

Во Планот за изградба на ТИРЗ не се предвидени дејности, кои во оперативната фаза ќе претставуваат постојани извори на вибрации, меѓутоа зголемената фреквенција на возила кои секојдневно ќе транзитираат по регионалниот пат кој води до предвидената локација може да бидат извор на вибрации. Овие влијанија може да се оценат како неутрални до мали.

Во конструктивната фаза механизацијата која ќе се користи за изведба на активностите за изградба на технолошките индустриски развојни зони, може да предизвика вибрации. Но овие влијанија се незначителни, од локален карактер и со ограничен интензитет и времетраење.

6.6. Влијанија врз квалитетот на површинските и подземните води

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, за изградба на ТИРЗ “Опфат 1”, КО Свидовица ќе наметне потреба од идентификување на изворите на емисии во површинските и подземните води.

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во “Опфат 1” Свидовица се санитарните и отпадните води од технолошките процеси, како и атмосферските отпадни води. Доколку неправилно се управува со отпадните води, истите може да имаат влијание врз квалитативните и квантитативните карактеристики на површинските и подземните води, а исто така да го загрозат квалитетот на околното земјоделско земјиште.

Се очекува дека овие претпоставени влијанија ќе бидат намалени или избегнати, бидејќи во планската документација се пропишува изградба на сепаратна канализациона мрежа и пречистителна станица (една или повеќе) во која ќе се третираат отпадните води, а пречистената вода ќе се испушта во реката Водочница. Интензитетот на влијанијата ќе зависи од начинот на третман, односно од квалитетот на пречистената вода, која ќе се испушта во реципиентот. За атмосферските води во планската документација се предвидува третман со маслофаќач пред финално испуштање во реципиентот Водочница.

Нарушување на квалитетот на површинските и подземните води може да биде резултат и од неправилно управување со отпад, но влијанија од овој вид не се очекуваат како резултат на предвидениот начин на управување со генерираниот отпад.

Влијанијата врз површинските и подземните води во конструктивната и оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија со неодредено дејство.

6.7. Влијанија врз почвата

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, за изградба на ТИРЗ “Опфат 1”, КО Свидовица, може да предизвика негативни

влијанија врз почвата во случај на несоодветно управување со отпадните води и генерираниот отпад. Исто така на квалитетот на почвата може да влијаат и издувните гасови од превозните средства, како и неправилно ракување и складирање на сировини, помошни материјали, масла и масти, горива и сл.

Значајни влијанија врз почвата од изградбата на ТИРЗ не се очекуваат, бидејќи Планот предлага мерки и активности за управување со отпадните води и отпадот, кој ќе се генерира во рамките на оваа зона.

Влијанијата врз почвата, предизвикани од имплементацијата на Планот, се оценуваат како можни негативни влијанија со неодредено дејство.

Активностите за изградба на објектите, кои ќе го сочинуваат ТИРЗ, во конструктивната фаза, може да ги нарушат геолошките карактеристики на почвата, како резултат на користење на тешка механизација и возила, транспортот и одлагање вишок на ископан материјал, одложување на градежниот отпад (шут) и др. При движење на возилата и тешката механизација може да дојде до збивање на почвата при што може да дојде до нарушување на природниот квалитет и намалување на плодноста на истата.

6.8. Влијанија врз флората и фауната

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, за изградба на ТИРЗ “Опфат 1”, КО Свидовица, може да предизвика одредени негативни влијанија врз флората и фауната на предметната локација.

Новиот развој и зголемените човечки активности се очекува да имаат индиректни влијанија врз флората и фауната.

Предложената локација е надвор од подрачјата предложени за заштита според иницијативите: „Значајни Растителни Подрачја“ „Емералд“ мрежата на ЗП и „МАК-НЕН“ еколошката мрежа, односно не располага со ендемични, загроени или реликтни видови од флората и фауната, ниту пак карактеристични природни живеалишта кои би биле погодени со имплементација на планската документација.

Се очекува дека дел од животинскиот свет кој егзистира на предметната локација во иднина ќе се редуцира, заради деградација и фрагментација на нивните природни живеалишта и нарушувањето на ареалите на движење. Исто така поради пренамената на земјиштето, дел од единките ќе се раселат, но тоа нема да влијае врз нарушување на биолошката разновидност во глобални размери.

Влијанијата врз биодиверзитетот се оценуваат како можни негативни влијанија со неодредено дејство.

Влијанијата врз флората и фауната од изградбата на ТИРЗ се оценуваат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

6.9. Влијанија врз пределот

Планското подрачје претставува предел со природни, но незначителни карактеристики. Истиот е опкружен со патна мрежа.

Предвидената ТИРЗ ќе се лоцира во предел, чија досегашна единствена намена била површина користена за земјоделски потреби и испаша. Изградбата на зоната ќе има влијание на пејзажните карактеристики на локацијата, но истите ќе бидат позитивни со голем интензитет и времетраење, со оглед на досегашната намена на просторот.

Активностите во конструктивната фаза, кои вклучуваат изградба на објектите, електрична енергија, водоснабдување и одведување на отпадни води на предметната локација, може да предизвикаат негативни влијанија врз пределот на предметната локација како резултат на ископот на земјиште и депонирањето на вишокот земја. Овие влијанија се оценуваат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

6.10. Влијанија врз материјалните добра

Локацијата, која е предложена за изградба на ТИРЗ, претставува место на кое не се регистрирани позначајни материјални добра. Разгледувано од економски аспект ова земјиште е со ниска бонитетна класа и нема некоја особена намена, освен за искористување за испаша на стока и земјоделски намени.

Искористувањето на оваа локација за изградба на ТИРЗ отвара можности за иден развој на поширокиот простор во разни насоки, односно од неатрактивна локација да прерасне во простор кој ќе даде можност за иден урбан развој.

Изградбата на ТИРЗ ќе ја зголеми вредноста на земјиштето што ќе резултира со голем економски бенефит.

6.11. Влијанија врз културното наследство

На дел од опфатот или во негова непосредна близина не е евидентирано културно наследство, затоа не се очекуваат влијанија од ваков вид.

6.12. Влијанија предизвикани од управување со отпадот

Влијанијата врз животната средина, предизвикани од управувањето со отпад, може да потекнуваат од несоодветно управување со комуналниот отпад, опасен и неопасен отпад, како и милта од третман на отпадните води. Неправилното управување со истиот може да предизвика сериозни нарушувања на квалитетот на сите медиуми на животната средина, а во однос на времетраењето истите може да бидат долгорочни.

Согласно планските содржини цврстиот отпад организирано ќе се селектира со понатамошна негова рециклажа, како мерка за намалување на неговите количини кои завршуваат во депонија. Остатокот од цврстиот отпад се

предвидува организирано да се прифати, да се транспортира и депонира во најблиската санитарна депонија.

Секој друг вид отпад, кој може да се очекува како нуз производ, од дејности кои се дефинирани за технолошките индустриски развојни зони ќе се третира дополнително.

Со примена на мерките за управување со милта од третманот на отпадните води, и управување со опасен отпад ќе се елиминираат можните влијанија на овој вид отпад врз медиумите на животната средина.

Влијанијата од управувањето со отпад се оценуваат како можни негативни влијанија со неодредено значење.

Работните активности за изградба на ТИРЗ, ќе претставуваат извори на отпад. Несоодветното управување со генерираниот отпад од конструктивната фаза може да предизвика нарушување на квалитетот на водата, почвата, воздухот и др. Овие влијанија се оценуваат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење, со можност истите да бидат долготрајни.

6.13. Влијанија од несреќи и хаварии

Влијанијата врз животната средина, предизвикани од можни несреќи и хаварии, може да настанат при појава на пожар, метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди, поплави, како и инциденти и технолошки катастрофи предизвикани од најразлични дефекти и хаварии и воени разурнувања.

Меѓутоа, доколку во фазата на изградба на ТИРЗ се применат мерките, дефинирани во нормативно-правната регулатива за заштита од земјотреси, поплави, воени разурнувања, заштита од пожар, и др. овие влијанија значително би се намалиле или избегнале.

Влијанијата кои потекнуваат од несреќи и хаварии се оценуваат како неодредени и непредвидливи влијанија.

6.14. Прекугранични влијанија

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планската Документација и оперативните активности на предвидените дејности, нема да предизвикаат негативни прекугранични влијанија од аспект на животната средина, пред се заради видот на предвидените активности во планската документација како и класата на намена (лесна и загадувачка индустрија).

Разгледувано од економски аспект прекуграничните влијанија може да бидат позитивни, како резултат на можноста за активирање на овој простор, што ќе допринесе за развој на стопанството во поширок размер, со прекугранични позитивни ефекти.

7. Мерки за намалување на очекуваните влијанија врз специфичните медиуми од животната средина

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина ќе бидат елиминирани или ефективно намалени доколку при изведбата на планираните активности, дефинирани во Државната Урбанистичка Планска Документација за ТИРЗ “Опфат 1“, КО Свидовица се применат мерките, дефинирани во планската документација за изградба на ТИРЗ, како и мерките кои ќе бидат дадени во поединечните студии за оцена на влијанијата врз животната средина елаборатите за заштита на животната средина од изградбата на посебните објекти, како и ИСКЗ барањата.

7.1. Мерки за намалување на влијанијата врз населението

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението во Општина Струмица, затоа не се препорачуваат мерки за заштита.

7.2. Мерки за намалување на влијанијата врз здравјето на населението

Примената на сите предложени мерки, дадени во сите фази на планирање и изведба на ТИРЗ, примена на мерките кои ќе произлезат од поединечните студии и елаборати за сите поединечни објекти, интегрираните еколошки дозволи, како и примената на НДТ (најдобри достапни техники) за креирање и управување на производните процеси, ќе овозможи елиминирање на евентуалните негативни влијанија врз животната средина, кои може да се рефлектираат на директен или индиректен начин врз здравјето на луѓето.

Со оглед на фактот дека предметната локација се наоѓа во населено место не се препорачуваат директни мерки за заштита на здравјето на луѓето.

7.3. Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух и климатските промени

Мерките за намалување на влијанијата, врз квалитетот на воздухот и климатските промени од имплементација на Државната Урбанистичка Планска Документација се:

- примена на незагадувачки дејности;
- примена на современи технички решенија;
- примена на најдобри достапни техники при планирање и изградба на планираните капацитети;
- елиминирање на употребата на фосилни горива;
- употреба на енергенси од обновливи извори на енергија, искористување на сончевата енергија и природен гас;

- употреба на еколошки горива за превозните средства;
- примена на организиран превоз на вработените;
- подигање и оформување на заштитни зелени појаси.

7.4. Мерки за намалување на влијанијата предизвикани од зголемена бучава

За намалување или избегнување на влијанијата кои може да бидат предизвикани од зголемен интензитет на бучава при имплементација на Државната Урбанистичка Планска Документација се препорачува примена на следните мерки:

- поставување на машини и опрема кои не генерираат бучава со силен интензитет;
- примена на современи звучни изолациони градежни материјали при изградба на објектите;
- обезбедување на заштитни зелени појаси на предметната локација.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат.

7.5. Мерки за намалување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација не предвидува активности кои се извор на вибрации, затоа не се предвидуваат мерки за заштита од вибрации.

7.6. Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на површинските и подземните води

За намалување на влијанијата врз квалитетот на водите, кои може да произлезат од етаблирањето и оперирање на ТИРЗ, се предлага:

- изградба на сепаратна атмосферска и фекална канализациона мрежа;
- изградба на пречистителна станица (поединечни или заедничка) за третман на отпадните води, санитарни и индустриски, пред финално испуштање во канализациона мрежа-колектор, која ќе ги носи пречистените отпадни води во реципиентот, река Водочница.
- испуштената пречистена вода да биде со квалитет од III класа, (согласно квалитетот на реката Водочница, која е од III класа);
- мониторинг на пречистените отпадни води пред да бидат испуштени во канализационата мрежа-колектор;
- третман на атмосферските води во маслофаќач и таложници пред финално испуштање во реципиентот Водочница;

- воведување на системи за повторно искористување на водата за различни намени, доколку истите задоволуваат определени критериуми;
- обезбедување заштитни зони на бунарите за водоснабдување;
- правилно ракување со суровини, помошни материјали, масла, масти, горива;
- соодветно управување со отпадот, особено со опасниот отпад.

И покрај фактот што суводолицата Јаворник тангира со планскиот опфат, истата не се предвидува да биде реципиент на пречистените отпадни води од опфатот. Суводолицата не завршува во реципиент, односно истата повремено тече низ земјоделски површини, па во случај на евентуален дефект на пречистителната станица/станции отпадните води би истекувале во земјоделски површини. Во тој случај би се нарушил квалитетот на површинските и подземните води, а исто така и квалитетот на почвата. Од таа причина за реципиент на пречистените отпадни води се одбира реката Водочница.

7.7. Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Намалувањето на влијанијата врз почвата зависат од имплементацијата на директните мерки и препораки дадени во планската документација, бидејќи квалитетот на почвата зависи од правилното управување со вода, воздух и отпад.

Доколку се применат предвидените мерки за правилно управување со отпадните води и отпад, ракување со суровини, помошни материјали, масла, масти, горива, ќе се спречат или избегнат негативните влијанија врз почвата, а индиректно и на подземните води.

7.8. Мерки за намалување на влијанијата врз природното богатство, флората и фауната

Посебно внимание при заштита на природата треба да се обрне на начинот, видот и обемот на изградбата, за да се одбегнат судирите со инкомпатабилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- оптимална заштита на просторите со природни вредности;
- оптимална заштита на природните живеалишта;
- оптимална заштита на природни потенцијали и унапредување на природното богатство;
- рационална изградба на инфраструктурата;
- концентрација и ограничување на изградбата.

Изградбата на зелените површини и хортикултурното уредување ќе допринесат да се воспостават реверзибилните природни процеси. Се препорачува

озеленување на површините со автохтони видови, карактеристични за поширокото подрачје.

Доколку се применат предвидените мерки за правилно планирање и управување со просторот, отпадните води, отпад, бучава и сл., ќе се спречат негативни влијанија врз флората и фауната.

За намалување на влијанијата од етаблирање на ТИРЗ врз видовите од флората и фауната, се препорачува разгледување на мерки во постапката на оцена на влијанијата од секој поединечен проект, како и од секоја поединечна инфраструктурна активност, планирани во ТИРЗ.

Доколку, за времетраењето на спроведување на планот се идентификуваат влијанија врз флората и фауната од значење за биолошката разновидност на РМ, кои не биле земени во обзир при подготовката на овој Извештај (заради недостаток на податоци), дополнително ќе се предвидат и соодветни мерки заради обезбедување на реверзибилност на видовите и живеалиштата.

7.9. Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените активности во планската документација за изградба на ТИРЗ ќе бидат во насока на зачувување и збогатување на амбиентните и естетските потенцијали на просторот

За вклопување на просторот во околниот амбиент, се препорачува изградба на зелен појас од автохтони растенија (согласно препораките дефинирани во планската документација) и висина на објектите, која нема да доминира во просторот.

7.10. Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Влијанијата врз материјалните добра на предвидената локацијата од имплементацијата на Планот може да се оценат како неутрални или нема влијанија, затоа не се препорачуваат мерки за намалување на влијанијата.

7.11. Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

На просторот, кој е предмет на обработка на Планот, не е сретнато ниту евидентирано културно наследство и затоа не се предвидуваат посебни мерки за заштита.

Доколку при изведувањето на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно - историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со член 65 од Законот за заштита на културно наследство ("Сл.весник на РМ", бр. 20/04 и 115/07), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство согласно член 129 од Законот.

7.12. Мерки за намалување на влијанијата од управувањето со отпад

За избегнување на влијанијата врз животната средина од несоодветното управување со отпадот, се препорачува примена на следните мерки:

- намалување на генерирање на отпад,
- селектирање,
- собирање,
- рециклирање
- и превземање.

Цврстиот отпад, кој нема употребна вредност ќе се одлага на санитарната локална депонија, а собирањето и транспортот ќе се реализира преку Јавното комунално претпријатие.

Отпадот, кој има употребна вредност ќе се предава на овластени управувачи со отпад, ќе се реупотребува и рециклира.

Милта, генерирана од третманот на отпадните води, ќе се третира и соодветно управува.

7.13. Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија во конструктивната и во оперативната фаза на ТИРЗ, предизвикани од несреќи и хаварии, се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација.

7.14. Мерки за намалување на прекугранични влијанија

Од имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација не се очекува прекугранични влијанија од аспект на нарушување на квалитетот на медиумите од животната средина, затоа не се предвидуваат мерки за намалување на истите.

8. Анализа на алтернативи

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планираат функциите во просторот, треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на избор за најдобро избрано решение за намена на локацијата, од аспект на економска оправданост, финансиски можности и заштита на животната средина.

Досегашниот начин на користење на просторот на предметната локација е алтернативно разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла на предметната локација да не се гради ТИРЗ и локацијата во иднина да се користи за истата намена, за земјоделски намени и испаша на добиток, односно да нема плански развој.

Оваа алтернатива се покажува како несоодветна, бидејќи во даден временски период постои можност предвидениот опфат несоодветно да се наменува, т.е. да се градат нелегални објекти, кои може да предизвикаат низа негативни влијанија врз медиумите од животната средина, а од друга страна земјиштето е со ниска бонитетна класа и нема особена економска вредност од аспект на производство на храна.

Имплементацијата на предложениот плански документ, изградба на ТИРЗ на предвидената локација се покажува поприфатлива, во однос на разгледуваната варијатна „do nothing scenario“, од повеќе аспекти:

- не е во конфликт со други планови од повисоко ниво;
- не се наоѓа во заштитено подрачје или подрачје од голема важност;
- поволна географска положба, добри микроклиматски услови и одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност со градот;
- близина на патна мрежа;
- изградбата и ставањето во функција на предвидените содржини ќе овозможи остварување на стопански и друг вид општествени функции со директни или индиректни економски ефекти;
- предвиденото планско решение, како алтернатива, дава широки можности за заживување и иден развој на поширокиот простор на локацијата во разни насоки, односно дава можност од неатрактивна локација да прерасне во простор, кој ќе даде голем допринос за развојот на локалната и националната економија;
- зголемен и олеснет трансфер на стока со Република Бугарија.

9. План за мониторинг врз имплементација на Планот од аспект на животната средина

Стратегиската оцена на животната средина вклучува мерки за мониторинг на сите значителни идентификувани позитивни и негативни ефекти, кои би настанале од реализација на Државната Урбанистичка Планска Документација.

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина, во целина, како и идентификација и регистрирање на изворите на загадување на одделните медиуми на животната средина.

Исто така, Планот овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки. Основните цели и бенефитот од мониторингот на влијанијата врз животната средина се:

- да се потврди дека договорените услови при одобрувањето на планската документација се соодветно спроведени;
- да се обезбедат податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- да се има поголем увид во промените на животната средина на предметните локации;
- да се потврди дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности;
- следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на планската документација и управување со истите;
- да се потврди дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина;
- утврдување кои активности треба да бидат превземени за редуцирање на влијанијата врз животната средина.

Со цел да се изврши мониторинг на ефективноста на планскиот документ, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој со што ќе се потврдат целите на Планот. За следење на индикаторите потребно е да се земат во предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следењето на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

Следењето на состојбата на медиумите ќе се реализира со дефинирани параметри за следење на секој медиум и со дефинирана фреквенција за секоја активност поединечно. Видот и фреквенцијата на мониторинг ќе бидат предложени во ИСКЗ барањата, студиите за оцена на влијанијата врз животната средина и елаборатите за заштита на животната средина од секој проект посебно.

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација, примената на предложените мерки за ублажување на влијанија и нивната функционалност, оправданоста на целите на планската документација и на стратегиската оцена на животната средина ќе се потврдат преку следење на следните индикатори:

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Цели	Предмет	Мониторинг	СОЖС индикатори	Извори на верификација
<p>Подобрување на квалитетот на живот, подобрување на здравјето на луѓето и зголемување на животниот стандард</p>	<p>Сите медиуми на животната средина</p> <p>Население</p>	<p>-Мониторинг на медиумите во животната средина;</p> <p>-Следење на состојбата на здравјето на населението;</p> <p>-Следење на стапката на вработеност,</p> <p>- Следење на буџетот и приходите во Општината.</p>	<p>-% на намалени емисии во медиумите на животната средина;</p> <p>-% на намалени психо-физички заболувања на населението, како резултат на нарушен квалитет на животната средина;</p> <p>-% на прираст на население;</p> <p>-зголемен животен век;</p> <p>-зголемена стапка на вработеност;</p> <p>-намалена миграција;</p> <p>-намален број на жители кои што живеат во сиромаштија.</p>	<p>-Редовни извештаи за мониторинг од МЖСПП;</p> <p>-Извештаи од Министерство за здравство;</p> <p>-Финансиски извештаи;</p> <p>-Статистички извештаи;</p> <p>-Локална самоуправа на град Струмица.</p>
<p>Заштита и унапредување на биодиверзитетот</p>	<p>Флора, фауна и живеалишта</p>	<p>-Мониторинг врз квалитетот на живеалиштата и популациите на идентификуваните видови од флора и фауна.</p>	<p>- % на зачувани живеалишта/видови;</p>	<p>-Извештаи од МЖСПП</p> <p>-Научни и стручни трудови.</p>
<p>Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови</p>	<p>Климатски фактори</p> <p>Квалитет на воздух</p>	<p>-Мониторинг на амбиентен воздух и квалитет на воздух од испуст на инсталациите.</p>	<p>- концентрацијата на измерените вредности е во границите на МДК;</p> <p>-непроменета состојба на квалитет на амбиентен воздух во однос на измерените концентрации на амбиентен воздух мерени во претходната постојна состојба;</p>	<p>-Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП;</p> <p>-Катастар на загадувачи при МЖСПП;</p> <p>-Редовни извештаи од Заводот за јавно здравје</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			<p>-број на објекти кои ги искористуваат алтернативите извори на енергија;</p> <p>-број на вработени кои го користат јавниот транспорт;</p>	<p>Струмица;</p> <p>-Статистички извештаи.</p>
<p>Заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата</p>	<p>Површински води,</p> <p>Подземни води,</p> <p>Квалитет на почва</p>	<p>-Мониторинг на квалитетот на третираните отпадни атмосферски индустриски и комунални води.</p>	<p>-изградена сепаратна канализациона мрежа;</p> <p>-изградена пречистителна станица, една на ниво на комплекс или поединечни;</p> <p>-хемиски и биолошки квалитет на третирана отпадна вода;</p> <p>-квалитет на подземните води во рамките на МДК;</p> <p>-подоброена ефикасност во употреба на водата и количина на вода која рециркулира;</p> <p>-количина на отпад кој е одложен на депонија;</p> <p>-количина на отпад што се рециклира.</p>	<p>-Локална самоуправа на град Струмица;</p> <p>-Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП;</p> <p>-Катастар на загадувачи при МЖСПП;</p> <p>-Редовни извештаи од мониторинг Заводот за јавно здравје Струмица;</p> <p>-Редовни извештаи од Министерство за здравство;</p> <p>-Статистички извештаи.</p>
<p>Соодветно управување со отпадот</p>	<p>Управување со отпад</p> <p>Квалитет на почва</p> <p>Квалитет на површински и подземни води</p>	<p>-Мониторинг врз управувањето со отпадот.</p>	<p>-количина на отпад кој е одложен на депонија;</p> <p>-количина на отпад што се рециклира.</p>	<p>-Редовни извештаи од МЖСПП;</p> <p>-Катастар на загадувачи при МЖСПП;</p> <p>-Извештаи од локалната самоуправа на Струмица;</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

				-Извештаи од Јавното Комунално Претпријатие.
Минимизирање на појавите од несреќи и хавари	Сите медиуми од животната средина	Степен на имплементација на препораките за заштита од несреќи и хавари.	-намален или елиминиран ризик од несреќи и хавари.	Извештај за реализација на планска документација

10. Нетехничко резиме

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето како и социо-економските аспекти од имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација за **Технолошка Индустриска Развојна Зона**, “Опфат 1“ КО Свидовица и “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица, и да се превземат соодветни корективни мерки, во Законот за животна средина (“Службен весник на РМ” бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008 и 83/2009, 47/10) и подзаконските акти, е дефинирана постапката за Стратегиска оцена на животната средина.

Тргувајќи од Годишната Програма за финансирање на изработка на Урбанистички планови во РМ во 2009 год. (Сл. Весник на РМ бр.3/09), што ја донесува Владата на РМ, Општина Струмица, односно Секторот за урбанизам, просторно планирање и заштита на животната средина, комунални дејности и уредување на градежно земјиште во соработка со Дирекцијата за Технолошки индустриски развојни зони и Агенцијата за планирање на просторот, изработија Државна Урбанистичка Планска Документација за Технолошка Индустриска Развојна Зона, “Опфат 1“ КО Свидовица и “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица, со вкупна површина на двата опфати од 68.421 ha и вкупен периметар 5834 m.

Предмет и главна цел на ДУПД е создавање услови за организација и ефикасно користење на просторот. Целта на планскиот концепт е да изврши хармонизација на просторните и природни услови, како и предвидените градби во функционална целина со естетска препознатливост.

Развојниот пристап кај ваквите зони ги респектира сите релевантни фактори кои посредно или непосредно го поттикнуваат развојот и овозможуваат подобрување на перформансите на македонската економија, пред сè пораст на производството, зголемување на извозот, подобрување на платниот биланс, зголемени вработувања, повисоки примања и стандард на населението и согласно Законот за ТИРЗ и определбите на Просторниот план на Р. Македонија, примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина и одржлив економски развој.

Опис на планот дефиниран во Планската документација: Планскиот концепт за ТИРЗ Струмица е дефиниран со два опфати (“Опфат 1“ и “Опфат 2“), на меѓусебна оддалеченост од 7,4 km, а ќе функционираат како една целина, односно “Опфат 1“ од јужната страна, а “Опфат 2“ од северната страна на регионалниот пат Р605 (Куклиш (врска со Р604)-Банско-Ново Коњарево-(врска со М-6).

“Опфат 1“, КО Свидовица, Општина Струмица, зафаќа површина 24.778 ha, а “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица, зафаќа површина 43.643 ha.

“Опфат 1“ КО Свидовица е поделен на 3 урбани блокови, со различни големини, кои се поделени на градежни парцели (8), со следната наменска употреба на земјиштето: државни институции (царина со терминал за лесни, тешки возила и др.), лесна и загадувачка индустрија-производство, дистрибуција и сервиси (доминантна наменска употреба на земјиштето во Зоната), заштитно зеленило, мерна гасна регулаторна станица.

Локалитетот на кој се предвидува изградба на Технолошка индустриска развојна зона (ТИРЗ) е поставен на јужна страна на Регионалниот патен правец Р–605, Струмица–с. Мокриево, делница с. Куклиш–с. Свидовица, во близина на с. Свидовица (западно од локалитетот), со кој се предвидува поврзување на Зоната.

Во секоја градежна парцела, се дозволува поставување на дистрибутивни 10(20)/0,4kV трафостаници, а напојна точка на корисниците од ТИРЗ “Опфат 1“ ќе биде ТС 110/10(20)kV Струмица-1.

Во планскиот опфат се предвидени 248 телефонски корисници.

“Опфат 2“ е поделен на 8 урбани блокови, со различни големини, кои се поделени на градежни парцели (24), со следната наменска употреба на земјиштето: лесна и загадувачка индустрија-производство, дистрибуција и сервиси (доминантна наменска употреба на земјиштето во Зоната), заштитно зеленило, мерна гасна регулаторна станица.

Локалитетот на кој се предвидува Технолошка индустриска развојна зона (ТИРЗ) е поставен на северна страна на Регионалниот патен правец Р–605, Струмица–с. Мокриево, делница Банско–Габрово, во близина на с. Габрово (југоисточно од локалитетот) со кој се предвидува поврзување на Зоната.

Во секоја градежна парцела, се дозволува поставување на дистрибутивни 10(20)/0,4kV трафостаници, а напојна точка на корисниците од ТИРЗ “Опфат 2“ ќе биде ТС 110/10kV Сушица.

Во планскиот опфат се предвидени 436 телефонски корисници.

Потребната количина на вода за ТИРЗ “Опфат 1“ и “Опфат 2“, ќе се обезбеди од бунари. Поради оддалеченоста на која се наоѓаат, бунарите ќе бидат изведени независно за секој плански опфат.

Во границите на планскиот опфат на ТИРЗ “Опфат 1“ и “Опфат 2“, се предвидува изградба на две водоснабдителни мрежи-за санитарна и техничка вода.

За одведување на фекалните и атмосферските води од двете зони се предвидува изградба на сепаратна канализациска мрежа-фекална и атмосферска канализација.

Во фекалната канализациска мрежа ќе се испуштаат санитарните отпадни води и отпадните води од технолошкиот процес. Отпадните води пред да се

испуштат во примарната канализациска мрежа ќе бидат подложени на третман во пречистителни станици поставени во границите на сопствените градежни парцели. Пречистителната станица може да биде и заедничка за корисници од две или повеќе градежните парцели, врз основа на заеднички договор.

Пречистената отпадна вода ќе биде испуштена во најблиските реципиенти, во реката Водочница (ТИРЗ “Опфат 1“) и во Младински канал (ТИРЗ “Опфат 2“).

Атмосферските отпадни води пред да бидат испуштени во реципиентите ќе бидат подложени на третман во маслофаќачи.

За затоплување на објектите во зоните се предвидува употреба на природен гас. Исто така препорачано е користење на сончевата.

Предвидено е ТИРЗ Струмица да се огради (согласно член 3 став 1 од Правилник за поблиските критериуми и начинот за уредување на Технолошко индустриските развојни зони) .

За сите објекти во планските опфати треба да се предвиди употреба на висококвалитетни градежни материјали (High-tech материјали), со добри карактеристики.

Со планот се предвидува цврстиот отпад, организирано да се селектира со понатамошна негова рециклажа, како мерка за намалување на количините кои завршуваат во депонија. Ова е во функција на суровинските и енергетските заштеди. Остатокот од цврстиот отпад се предвидува организирано да се прифати, да се транспортира и депонира во најблиската санитарна депонија.

Секој вид друг отпад кој може да се очекува како нус производ од дејности кои се дефинирани во член 35 од Законот за технолошки индустриски развојни зони (Сл. Весник на РМ бр. 14/07), мора да се третира дополнително, преку посебните идејни проекти за секој поединечен субјект во Зоната.

За исполнување на барањата за стратегиска оцена на животната средина, дефинирани согласно националната и меѓународната легислатива, целите на Стратегиската оцена на животната средина за имплементација на Државната Урбанистичка Планска Документација се прикажани преку статусот на: биолошката разновидност, население, здравјето на луѓето, материјални добра, квалитетот на водата, воздухот, природното и културно наследство, пределот и интеракцијата помеѓу нив.

Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, ќе бидат инкорпорирани при подготовка на Државната

Урбанистичка Планска Документација, како и во периодот на нејзината имплементација.

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација треба да биде во корелација со локалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати целите и нивните барања.

Во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина се земени во предвид и релевантните аспекти на животната средина во Општина Струмица, како и оцена на истите од имплементација на планската документација.

Просторот на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2”, КО Габрово, Општина Струмица навлегува во границите на Моноспитовско Блато-Споменик на природата.

Почитувајќи ги законските одредби за заштита на природното наследство, особено спомениците на природата заштитени со закон, како што е случајот со Моноспитовско Блато, се препорачува предметната локација да не се планира за изградба на техношка индустриска развојна зона. Оваа констатација ја потврдува и одлуката, донесена од Владата на Република Македонија за прифатливост на Предлогот за прогласување на локалитетот Моноспитовско Блато за заштитено подрачје во категорија Споменик на природата (Службен Весник на РМ бр. 33/2009).

Како резултат на гореспоменатите аргументи во понатамошниот текст од Извештајот за стратегиска оцена на животната средина предмет на анализа е само предвидената локација за изградба на ТИРЗ “Опфат 1”, КО Свидовица.

Вообичаено при Стратешката оцена на животната средина од реализацијата на одредени плански или стратешки документи се разгледува опција „без да се спроведе“ („Do nothing option“) планска активност, односно работите да останат онака како што се.

Доколку непостои план за користење на земјиштето, се очекува да продолжат досегашните трендови во организирање на просторот и управување со животната средина.

Во отсуство на плански решенија за организација на просторот, ќе продолжи трендот на непланско и неорганизирано уредување на просторот во Општина Струмица, што ќе резултира со оптеретување на медиумите од животната средина. Ова значи дека ќе продолжи трендот на идентификуваните состојби на медиумите од животната средина за Струмица, како што се нарушена состојба на биолошката разновидност, здравјето на населението, квалитетот на воздухот, водата почвата, пределот и сл., а од социоекономски аспект невработеност, сиромаштија зголемување на миграцијата.

Исто така предметната локацијата без планска документација и понатаму може да се користи за одгледување на земјоделски култури, со ограничени можности, и испаша на добиток.

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат со имплементација на Државната Урбанистичка Планска Документација, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија.

Подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето, како и влијанијата врз социо-економските прилики во Струмица, но од глобален аспект.

Подетална анализа за влијанијата врз животната средина од изградбата на поединечните планирани објекти, кои се земени во предвид во Државната Урбанистичка Планска Документација, ќе се направи низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина за секој проект/објект поединечно (во фазите на изградба, оперирање и по престанок со работа), согласно глава XI од Законот за животна средина ("Сл. Весник на РМ" бр. 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 87/10), односно член 24 од истиот Закон и ИСКЗ процедурата.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина ќе бидат елиминирани или ефективно намалени доколку при изведбата на планираните активности дефинирани во планската документација се применат мерките, дефинирани во планската документација за изградба на стопанскиот комплекс, како и мерките кои ќе бидат дадени во поединечните студии за оцена на влијанијата врз животната средина и елаборатите за заштита на животната средина, од изградбата на посебните објекти.

Во Извештајот се идентификувани и опишани можните влијанија врз животната средина, а исто така се предложени мерки за нивно намалување или избегнување во наративна и табеларна форма.

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти, треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на избор за најдобро избрано решение за намена на локацијата, од аспект на економска оправданост, финансиски можности и заштита на животната средина.

Досегашниот начин на користење на просторот на предметната локација е алтернативно разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла на предметната локација да не се гради предвидената ТИРЗ и локацијата во иднина да се користи за истата намена, одгледување на земјоделски култури и испаша на добиток.

Оваа алтернатива се покажува како несоодветна, бидејќи во даден временски период постои можност предвидениот опфат несоодветно да се наменува, т.е. да се градат нелегални објекти кои може да предизвикаат нарушување на медиумите од животната средина, а од друга страна земјиштето е со ниска бонитетна класа и нема особена економска вредност.

Имплементацијата на предложениот плански документ, изградба на стопански комплекс на предвидената локација се покажува поприфатлива во однос на разгледуваната варијатна „do nothing scenario“ од повеќе аспекти.

Изборот на предвидените опфат за изградба на стопански комплекс, како разгледувана алтернатива, опфаќа неколку позитивни аспекти и тоа:

- не е во конфликт со други планови од повисоко ниво;
- не се наоѓа во заштитено подрачје или подрачје од голема важност;
- поволна географска положба, добри микроклиматски услови и одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност со градот;
- близина на патна мрежа;
- изградбата и ставањето во функција на предвидените содржини ќе овозможи остварување на стопански и друг вид општествени функции со директни или индиректни економски ефекти;
- предвиденото планско решение, како алтернатива, дава широки можности за заживување и иден развој на поширокиот простор на локацијата во разни насоки, односно дава можност од неатрактивна локација да прерасне во простор, кој ќе даде голем допринос за развојот на локалната и националната економија;
- зголемен и олеснет трансфер на стока со Република Бугарија.

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на загадувањето и состојбата на медиумите и областите на животната средина во целина како и идентификација и регистрирање на изворите на загадување на одделните медиуми и областите на животната средина.

Исто така, Планот за мониторинг овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки.

Со цел да се изврши мониторинг на ефективноста на Планот, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој со што ќе се потврдат целите на Планот.

Бенефитот од спроведување стратегиската оцена на животната средина е:

- флексибилност;

- консензус во процесот на планирање;
- интегрирање на социјалните, економските и аспектите на животната средина;
- меѓусекторска соработка;
- земање во предвид на регионалните потреби и цели;
- конзистентност со стратешките определби за одржлив развој.

Доколку сите согледувања дадени во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина бидат земени во предвид и имплементирани во Планот ќе се избегнат сите несакани последици, што значи ќе се заштеди време и пари што е само дел од целите на стратегиската оцена на животната средина.

11. Заклучни согледувања и препораки

“Опфат 1“

Имплементацијата на Државната Урбанистичка Планска Документација за **Технолошка Индустриска Развојна Зона**, “Опфат 1“ КО Свидовица и “ е погодна од следните аспекти:

- не е во конфликт со други планови од повисоко ниво;
- не е во конфликт со други урбанистички планови, бидејќи се наоѓа во населено место;
- не се наоѓа во заштитено подрачје;
- поволна географска положба, добри микроклиматски услови и одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност со градот и близината на другата патна мрежа;
- дава широки можности за заживување и иден развој на поширокиот простор на локацијата во разни насоки, односно дава можност од неатрактивна локација да прерасне во простор, кој ќе даде голем допринос за развојот на локалната и националната економија.
- изградбата и ставањето во функција на предвидените содржини ќе овозможи остварување на стопански и друг вид општествени функции со директни или индиректни економски ефекти.
- планскиот опфат има добра поставеност и во прекуграничен контекст, заради близината Бугарија, што е добра можност за размена на добра и стоки.

“Опфат 2“

Просторот на кој се планира изградба на ТИРЗ “Опфат 2“, КО Габрово, Општина Струмица навлегува во границите на Моноспитовско Блато-Споменик на природата.

Почитувајќи ги законските одредби за заштита на природното наследство, особено спомениците на природата заштитени со закон, како што е случајот со Моноспитовско Блато, предметната локација не е погодна за изградба на техношка индустриска развојна зона.

◆ **Препораки**

Со цел да се обезбеди целосна заштита на медиумите од животната средина од Имплементација на ТИРЗ „Опфат 1“ КО Свидовица се препорачува примена на следните мерки:

- изградба на инсталации, кои влегуваат во категоријата на лесна и незагадувачка индустрија, со висина, која ќе се вклопи во оклниот амбиент;
- примена на обновливи извори на енергија со цел да се заштити квалитетот на воздухот и другите медиуми од животната средина;
- изградба на сепаратна атмосферска и фекална канализациона мрежа;
- изградба на пречистителна станица (поединечни или заедничка) за третман на отпадните води, санитарни и индустриски, пред финално испуштање во реципиентот, река Водочница;
- пречистената отпадна вода да биде со квалитет од III класа, квалитетот на реката Водочница е од III класа;
- третман на атмосферските води во маслофаќач и таложници пред финално испуштање во реципиентот, река Водочница;
- правилно ракување со сировини, помошни материјали, масла, масти, горива и отпад;
- правилно управување со сите видови на отпад, вклучувајќи го и отпадот од пречистителната станица.

Додаток 1

Мислења од надлежни институции

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

02.12.2009
3147

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Бр. 08-9053/1
25.11.2009
СКОПЈЕ

До:	Агенција за планирање на просторот 1000 Скопје
Предмет:	Одговор на барање на мислење
Врска:	Ваш број 03-2439 од 14.10.2009 Наш број 08-9053/1 од 16.10.2009

Почитувани,

Во врска со Вашето барање за дефинирање на потребата за спроведување на стратегиска оцена на влијание врз животната средина ваш бр. 03-2439 од 14.10.2009 година за ДРЖАВНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА за Технолошка индустриска развојна зона (ТИРЗ) - Струмица 1 и 2, општина Струмица, со површина од околу 25+48 ха и со намена на планскиот опфат: производство, дистрибуција и сервис, комерцијални и деловни намени, јавни институции и зеленило и рекреација, Министерството за животна средина и просторно планирање го дава следното

МИСЛЕЊЕ

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето и да се преземат соодветни корективни мерки, согласно глава X од Законот за животна средина („Сл.Весник на РМ“ бр.53/05, 81/05, 24/07 и 156/08) и подзаконските акти кои се однесуваат на предметната проблематика (Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл.Весник на РМ“ бр.153/2007); Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл.Весник на РМ“ бр 153/07), како и во согласност со барањата на Директивите на ЕУ, Министерството за животна средина и просторно планирање го обврза органот кој подготвува плански документ, меѓу кои се и урбанистичките планови (точка 13 од Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за

Бил. Гине Делчиќ 05, 1000 Скопје

оцена на нивното влијание врз животната средина и здравјето на луѓето) да спроведе постапка за стратегиска оцена на животната средина.

Согласно наведеното, посочуваме дека во текот на постапката за изработка и донесување на ДРЖАВНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА за Технолошка индустриска развојна зона (ТИРЗ) - Струмица 1 и 2, општина Струмица, со површина од околу 25+48 ха и со намена на планскиот опфат: производство, дистрибуција и сервис, комерцијални и деловни намени, јавни институции и зеленило и рекреација, органот кој подготвува плански документ навремено треба да ја започне и спроведе постапката за стратегиска оцена на животната средина, согласно одредбите од Законот за животна средина и подзаконските акти.

Воедно Ве информираме дека постапката се спроведува во соработка со Секторот за одржливи развој и инвестиции при министерството.

Со почит,

Изготвил: Васил Индова
Одобрил: Кристијан Стојков

МИНИСТЕРСТВО

Република Македонија	
ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ - СКОПЈЕ	
Датум: 05.08.2010	
Бр. Зап.	
Бр. Пр.	
Бр. Пр. Зап.	

Врз основа на член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/05), а во врска со член 4 став 3 од Законот за спроведување на Просторниот План на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.39/2004), Министерот за животна средина и просторно планирање, поставувајќи по барањето на ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ, СКОПЈЕ го донесе следното:

РЕШЕНИЕ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
за Услови за планирање на просторот
и просторно планирање
 Бр. 15 - 1126/2

- Со ова Решение на Дирекција за технолошки индустриски развојни зони, Скопје, се издаваат Услови за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на ТИРЗ * Струмица 1* КО Свишовци и ТИРЗ * Струмица 2* КО Габрово, Општина Струмица.
- Условите за планирање на просторот од точка 1 од ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со тех. Бр 24309 се составен дел на Решението
- Условите за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на ТИРЗ * Струмица 1* КО Свишовци и ТИРЗ * Струмица 2* КО Габрово, Општина Струмица, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и заклучни согледувања со обврзувачка активност од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат извод од Просторниот план на Република Македонија.

Образложение

Врз основа на член 4 став 3 од Законот за спроведување на Просторниот План на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр.39/2004), Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, ул. Партизански одред бр.2, од Скопје, поднесе барање бр 15-9758/1 од 31.08.2009 год. за издавање Услови за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на ТИРЗ * Струмица 1* КО Свишовци и ТИРЗ * Струмица 2* КО Габрово, Општина Струмица.

За изготвување и донесување на овие планови, Министерството за животна средина и просторно планирање во рамките на своите надлежности издава Решение за услови за планирање на просторот.

Согласно член 35 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05, 137/07 и 91/09), Агенцијата за планирање на просторот, ги изработи Условите за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на ТИРЗ * Струмица 1* КО Свишовци и ТИРЗ * Струмица 2* КО Габрово, Општина Струмица.

Условите за планирање се издаваат за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на ТИРЗ * Струмица 1* КО Свишовци и ТИРЗ * Струмица 2* КО Габрово, Општина Струмица, претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирање на просторот.

Заклучните согледувања дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија претставуваат обврзувачки активности во понатамошно планирање на просторот.

Министерството постапувајќи по член 4 став 3 од Законот за спроведување на Просторниот План на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.39/2004), **оцени да издаде Решение за услови за планирање на просторот за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на ТИРЗ "Струмица 1" КО Свидовци и ТИРЗ "Струмица 2" КО Габрово, Општина Струмица.**

Врз основа на горе наведеното, а согласно член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/05), Министерството одлучи како во диспозитивот на Решението.

ПОУКА: Против ова Решение барателот има право на жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на истото до Комисијата на Влада на Република Македонија, за решавање во управна постапка во втор степен од областа на транспортот и врските и животната средина.

Изработил: Лилјана Роговска

Одобрил: Виолета Дрекуловска

Национална установа

Завод за заштита на спомениците
На културата и Музеј- Струмица

National Institution

Institute for Protection of Cultural
Monuments and Museum - Strumica

Бр. 09 - 684/2

30. 10. 2009

ЕМБС 4081528

До
Агенција за планирање на просторот
Република Македонија

Предмет: Доставување извештај

Врска број 03-2444 од 14.10.2009

09. 11. 2009

03 2855

Во прилог на писмото ви го доставуваме извештајот на комисијата за увид.

Со почит,

Директор

Д-р Славица Тасева

Национална установа

National Institution

Завод за заштитата на спомениците
на културата и Музеј - Струмица

Institute for Protection of Cultural
Monuments and Museum - Strumica

Бр. 09-684/2
30. 10. 09 год.

ЕМБС 4081528

ИЗВЕШТАЈ НА КОМИСИЈАТА ЗА УВИД

Постапувајќи по барањето бр. 03-2444/1 од 14.10.2009 год. за изработка на Урбанистички планови во Република Македонија за 2009 година Сл.весник на РМ бр.03/09, Агенцијата за планирање на просторот е задолжена да изработи Државна урбанистичка планска документација (ДУПЦ) за **Технолошка Индустриска Развојна Зона (ТИРЗ) Струмица 1 и 2** со површина од околу 25+48 ха, НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј, Струмица, а во врска со Законот за заштита на културното наследство (Сл.Весник бр.20/2004), формира експт за увид со решение под бр.09 - 684/2 од 16.10.2009 година во состав: Велковски Живко, Радмила Ташева, Маргарита Атанасова која излезе на увид на ден 26.10.2009 год. на просторот кој опфаќа дел од К.О. Свишовици и Габрово.

По извршениот површински увид на наведените зони експтита констатира дека на овој простор не се забележуваат површински трагови на движно и недвижно културно наследство. Меѓутоа, поради неможноста да се изврши теренска проспекција која би ги опфатила и долните слоеви на земјиштето го обврзува изведувачот на работите благовремено да го извести НУ Завод и Музеј, Струмица за времето на отпочнувањето на работите, со што би се создале услови за увид и во стратиграфијата на теренот. Изведувачот се обврзува да го извести НУ Завод и Музеј, Струмица и веднаш да ги преземе изведувачките активности доколку најде на било каков вид на движно и недвижно културно наследство.

Прилог: фотографии од увидот и локација на теренот.

Велковски Живко

Радмила Ташева

Маргарита Атанасова

27 Март 2, 2400 Струмица, тел. 389 34 345 925, факс 389 34 346 991

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
Управа за заштита на културното наследство
Бр. СБ-2592/2
Сл. 11. 2009
Скопје

АГЕНЦИЈА ЗА
ПЛАНИРАЊЕ НА
ПРОСТОРОТ
„Плоштад Македонија“ 66
1 000 С К О П Ј Е

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Титула	10.11.2009
Број	2833
Сектор	
Служба	

ПРЕДМЕТ: Мислења
ВРСКА: Ваш број: 03-2438 од 14.10.2009 г.

УПРАВАТА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, орган во состав на Министерството за култура со својство на правно лице, го разгледа вашето Барање на податоци за изработка на државна урбанистичка планска документација за технолошко индустриска развојна зона – ТИРЗ Струмица 1 и 2 и констатира дека во рамките на опфатот на двете посочени локации, не постои регистрирано ниту пак евидентирано културно наследство.

Доколку при реализација на планираната изградба дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Република Македонија, треба да се постои во согласност со одредбите според член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. весник на Република Македонија“ бр. 20/04 и 115/07).

Со почит,

ДИРЕКТОР
Никола Кузман

изготвил: Д. Голубовска,
проверил: М. Димаска Чоловиќ,
одобрил: д-р Ј. Тричковска,

Адреса: „Гуро Гаховиќ“ бр. 61, П. факс 220; 1000 Скопје, Р. Македонија; тел. 02/3289-700; факс 02/3289-777
contact@uzkn.gov.mk uzknrm@t-home.mk vrdi@uzkn.gov.mk upkuinas@t-home.mk

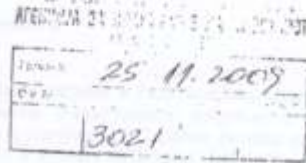
Република Македонија
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

- Сектор за планирање, организирање и спроведување на мерките за заштита и спасување и обука -
Ул.Васко Карашевски бб Скопје, тел.бр. 02 3247-202, Факс 02 3247-225
е-маил: др.Ждс.гов.мак; односнојашинет.Ждс.гов.мак

Бр: 10-2952/1

24-11-2009 год.

Скопје

До
Агенција за планирање на просторот
Скопје

Предмет: Услови за заштита и спасување, доставува-

Врски: Ваш акт бр. 03-2443 од 14.10.2009 година

Дирекцијата за заштита и спасување по Ваше барање, Ви доставува претходни услови за заштита и спасување кои треба да се вградат при изработката на Државна урбанистичко-планската документација (ДУПД) за изградба на Технолошка Индустриска Развојна Зона (ТИРЗ) Струмица 1 и 2, како дел од проектот на Владата на Република Македонија

1. Заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи

При изработка на Државна урбанистичко-планска документација да се вградат прописаните мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи согласно Законот за заштита и спасување ("Службен весник на РМ" бр.36/04, 49/04 и 86/08) особено член 54, 72 и 74, Законот за пожарникарство ("Службен весник на РМ" бр.67/04) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

2. Заштита и спасување од урнатини

Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на Република Македонија, изградени со помала количина на градежен материјал, релативно помали тежини и соодветни конструктивни системи.

Република Македонија
Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство

А.Д.Ф.

Г-дин Огнен Алостолски
Директор
Агенција за планирање на просторот
Плоштад Македонија б.б.
1000 Скопје
Република Македонија

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
СКОПЈЕ

Проект:	28.10.2009	Сектор:
Датум:	2009	Сектор:

Број: 12-12878/2
Дата: 28.10.2009

Влада на Република
Македонија
Министерство за
Земјоделство,
Шумарство и
Водостопанство
Управа за
водостопанство

Београда 2,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел: 02) 3111 292
Факс: 02) 3211 997
Е-пошта: info@mzv.gov.mk
Сеп: www.mzv.gov.mk

Почитувани,

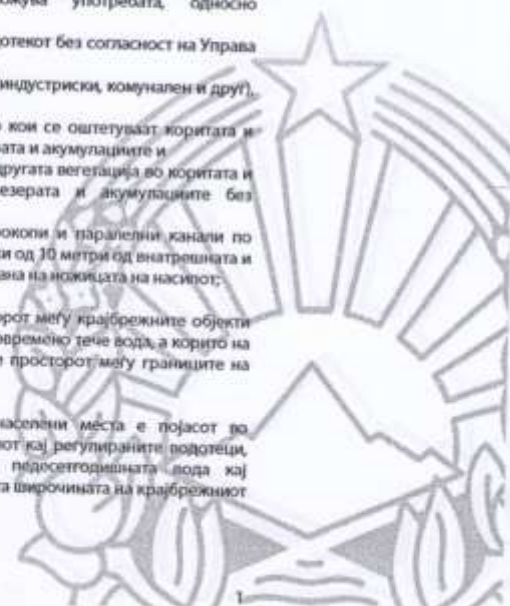
Во врска со вашето барање за мислење бр.03-2441 од 14.10.2009 година по Државната урбанистичка планска документација за Технолошка Индустриска Развојна Зона (ТИРЗ) Струмица 1 и 2, со намена на планскиот опфат: производство, дистрибуција и сервиси (лесна и загадувачка индустрија), комерцијални и деловни намени (делови дејност, простори за собири), јавни институции и зеленило и рекреација, ве известуваме дека согласно Законот за води („Сл. Весник на РМ“ бр.4/98):

Заради заштита на коритата и бреговите на природните водотеци, езерата и акумулациите се забранува:

1. Од коритата и бреговите на природните водотеци и езера да се вади чакал, песок и камен, ако со тоа се влошува постојниот режим на водите, се предизвикуваат процеси на ерозија и се ограничува или оневозможува употребата, односно користењето на водите;
2. Да се менува правецот на водотекот без согласност на Управа за водостопанство;
3. Да се фрла отпаден материјал (индустриски, комунален и друг), земја, шут, јаловина и друго;
4. Да се вршат други работи со кои се оштетуваат коритата и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите;
5. Да се сечат дрвја и уништува другата вегетација во коритата и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите без одобрение;
6. Забрането е да се копаат прокопи и паралелни канали по должината на насипот поблиски од 10 метри од внатрешната и 10 метри од надворешната страна на ножицата на насипот;

Корито на регулиран водотек е просторот меѓу крајбрежните објекти (насипи, кејови и друго) во кој постојано или повремено тече вода, а корито на природен водотек, во смисла на овој закон, е просторот меѓу границите на допирањето на педесетгодишната вода.

Крајбрежен појас на водотек во населени места е појасот во широчина од 50 метри зад ножицата на насипот кај регулираните водотеци, односно зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, а во населените места широчината на крајбрежниот појас ја определува општината.

Република Македонија
Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство

Потребно е да се предвиди станица за пречишчување со механички и биолошки третман на отпадна вода од објекти за комерцијална и деловна намена.

Категоризација на водотечите кои не се наведени во Уредбата за категоризација на водотечите, езерата, акумулациите и подземните води ("Сл. Весник на РМ", бр.18/99), се 1 (прва) категорија, што значи дека квалитетот на испуштената вода не смеа да ги надминува параметрите на квалитет на вода од 1 (прва) категорија.

Сакаме да нагласиме дека Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Управа за водостопанство, согласно Законот за води ("Сл. Весник на РМ" бр.4/98) дава водостопанска согласност на основ на доставена техничка документација најмалку на ниво на идеен проект, техничка контрола изработена од овластена институција и услови за градба.

Со почит,

Методија Томовски, дипл.граѓанин

Директор

Доставено до:

- кинговодство
- службата
- архива

Изработен: Бојан Дурнев

АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Број 07-155/2
29.01 2010 год.
СКОПЈЕ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
С К О П Ј Е

Свој бр. <u>05.02.2010</u>			
Обј. Јам.	Стр.	Пл. П.	Видност
<u>05</u>	<u>227</u>		

ДО АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
Плоштад Македонија 66
1000 Скопје

Предмет: Известување

Врз основа Вашиот допис број 03-53 од 15.01. 2010 г. за добивање Одобрение за приклучување на индустриски комплекс по Урбанистички план во населено место на регионалниот пат Р-605, делница: Куклиш - Свидовица, Ве известуваме:

Според одредбите на член **член 46**, став (1), **член 46-а**, став(1) и став(2) од Законот за јавни патишта ("Сл. Весник на Р.М" број 84/08 и бр.52/09), **член 392** и **член 394** од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата ("Сл.Весник на РМ" бр. 54/07 и бр. 64/09), за добивање Одобрение за приклучен пат, претходно треба да се достави:

- Согласност за изградба на пристапен пат од страна на Министерството за внатрешни работи (Сектор за сообраќајни работи).
- Решение за утврден режим на сообраќај
- Приклучување на државните патишта може да се изврши за постојни објекти и објекти предвидени за градба, согласно со важечки урбанистички план или урбанистички проект.

По доставување на горе наведените работи, од страна на Агенцијата за државни патишта, ќе се постапи соодветно.

Директор,

Наташа Ѓеѓановска

АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Број: 09-4965/2
11 11 2009 год.
 СКОПЈЕ

Република Македонија
 ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ
 РАЗВОЈНИ ЗОНИ - СКОПЈЕ

Почина: <u>12. 11. 2009</u>			
Орг. Единица:	Вед.	Проект:	Водител:
<u>04</u>	<u>1334/3</u>		

ДО Дирекција за технолошки индустриски
 развојни зони
 Бул. " Партизански одреди" бр. 2
 П. Фак. 311
 1000 Скопје

Предмет: Известување

Врз основа оддржаниот Состанок на 26.10.2009 год. во Дирекција за технолошки индустриски развојни зони за анализа на предлог локации за нови ТИРЗ (и), како и сообраќајна поврзаност на истите со постоечката патна инфраструктура, како и подготвениот Записник за истото, Ве известуваме:

Стручните служби при Агенцијата во соработка со преставници на Агенцијата за просторно планирање, ги разгледаа доставените прилози за ТИРЗ - Кичево и ТИРЗ - Струмица и за истото го даваме следното мислење:

1. ТИРЗ Кичево (два опфата на растојание од 1200 м1) на регионален пат Р-513, делница: Македонски Брод - Кичево

Договорено е при изработката да се запази:

- Заштитниот појас на регионалниот пат Р-513 од најмалку 20 м1 од патниот појас, според одредбите на став (1) и (3) на член 40 од Законот за јавни патишта (Сл.Весник на Р.М број 84/08 и бр.52/09).
- Одредбите од член 313 на Правилникот за технички елементи за изградба и реконструкција на јавни патишта, кои се однесуваат на најмалото растојание од влезот -излезот од ТИРЗ-овите до првата клучка (за површински крстосници)
- Да се запази секторската брзина од 50 км/час
- Влезот, односно излезот од ТИРЗ-овите да биде спрема прописите и стандардите за истото (со посебни сообраќајни ленти за влез во опфатите) за избегнување на застој и поголема безбедност во сообраќајот .

2. ТИРЗ Струмица 1 (Свидовица) и Струмица - 2 (Банско) на регионален пат Р-605, делница: Куклиш - Банско - Старо Коњарево

Договорено е при изработката да се запази:

- Заштитниот појас на регионалниот пат Р-605 од најмалку 20 м1 од патниот појас, според одредбите на став (1) и (3) на член 40 од Законот за јавни патишта (Сл.Весник на Р.М број 84/08 и бр.52/09).
- Одредбите од член 313 на Правилникот за технички елементи за изградба и реконструкција на јавни патишта, кои се однесуваат на најмалото растојание од влезот -излезот од ТИРЗ-овите до првата клучка (за површински крстосници)
- Да се запази секторската брзина

Република Македонија
ДИРЕКЦИЈА ЗА
ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ

Тел: +389 (0)2 311 11 66 Факс: +389 (0)2 311 11 77
Адреса: Бул.Партизански одреди бр.2, П.Факс 311
1000 Скопје, Македонија

www.fez.gov.mk

№ 07-1334/4 11.11.2009

До:
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ
НА ПРОСТОРОТ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

ПРЕДМЕТ: Достава на известување

Починат:	12.11.2009	
Времетраење:	28.58	Времетраење:

Почитувани,

Во прилог Ви доставуваме Известување од Агенцијата за државни патишта
број 09-3965/2 од 11.11.2009.

Ви благодариме на соработката,

Директор,
Марјан Јованов

EVN ЕЛЕКТРОСТРОЈАНСТВО НА МАКЕДОНИЈА
АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈА И
СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

бр. 03-2524
03.11.2009 год.

АГЕНЦИЈА ЗА ПОЛИТИКА
НА ЕЛЕКТРОСТРОЈАНСТВО
И ЕНЕРГИЈА
МАКЕДОНИЈА
1000 Скопје

Одговорно лице: Влатко Манев
E-mail: vlatko.manev@evn.com.mk
Тел: 02/3205-000-43734
Дата: 02.11.2009 год

Предмет: Барање на мислење за електричен приклучок за ТИР3 Струмица 1 и 2

Почитувани,

Во врска со вашиот допис бр. 03-2524 од 20.10.2009 со кој барате мислење за електричен приклучок на новата ТИР3 Струмица 1 и 2, Струмица, ве известуваме:

- Напојната точка за ТИР3 Струмица 1 ќе биде ТС 110/(20)10 kV Струмица 2.
- Приклучокот од посочената напојна точка ќе се изведе со два среднонапонски 20 (10) kV кабли до новопредавидените напојни 20(10)/0,4 kV трансформаторски станици.
- Напојната точка за ТИР3 Струмица 2 ќе биде ТС 110/(20)10 kV Сушица.
- Приклучокот од посочената напојна точка ќе се изведе со два среднонапонски 20 (10) kV кабли до новопредавидените напојни 20(10)/0,4 kV трансформаторски станици.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПОЛИТИКА И ЗА ЕНЕРГИЈА

Датум:	05.11.2009
Сл. бр.:	03/2774

Со почит,

ДИРЕКЦИЈА EVN МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
Оддел за Мрежен Инженеринг
Раководител Даница Арсеновска, дипл. ел. инж.

Ка: - Архива
- Оддел за мрежен инженеринг

EVN Македонија АД, Скопје

Ул. 11 Октомври бр. 9
Скопје 1000, Македонија
Тел: +389 (0)2 3149-289 / 280
Факс: +389 (0)2 3120-426

EVN Macedonia AD, Skopje

Sk. 11 Oktomvir 9
Skopje 1000, Macedonia
Phone +389 (0)2 3149-289 / 280
Fax +389 (0)2 3120-426

Македонски Телеком
АД за електронска комуникација - Скопје

Број: 300-478382/1
Датум: 22.10.2009

Македонски Телеком АД Скопје
Српска Немања 66, 1000 Скопје

T

Агенција за планирање на просторот
Ул. Плоштад Македонија бб, Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
О.С.С.С.

Примено	28.10.2009
Обј. бр.	2653

Ваше упатување: Барање податоци за подземни инсталации
Нашо контакт лице: Донев Владо
Телефон: +389 34 334 133
Датум: 21.10.2009
Во врска со: Податоци за подземни инсталации

Почитувани

Во врска со Вашето барање број 03-2521 од 20.10.2009 година, за изготвување на проект за Технолошки индустриски развојни зони(ТРИЗ) – Струмица1 и Струмица2, а врз основа на доставените ситуации, Ве информираме за следново:

1. На предметното подрачје има подземни т.т. инсталации кои се вртани на ситуацијата (подземни тф оптички и бакарен кабел).
2. Известување има својство да послужи на проектантската организација за изработка на проект, а не за добивање на градежно одобрение.
3. Ова известување важи 6 (шест) месеци од денот на издавање.

Со почит,

Боро Удовалиев
Раководител во ТГИС – ОЦ Штип
Б. Удовалиев

Стојан Коцев
Директор на ОЦ Штип

С. Коцев

Македонски Телеком
АД за електронска комуникација - Скопје
112

Македонски Телеком АД - Скопје
Адреса: Српска Немања 66, 1000 Скопје, Р. Македонија
Контакт: Телефон: +389 2 3100 200; Факс: +389 2 3100 200; Контакт центар 171
e-mail: kontakt@telekom.mk; www.telekom.mk
EMSC: 3108660

Додаток 2

Национална и меѓународна правна рамка од областа на животната средина

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Планови и стратегии на локално ниво	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата на плановите/програмите и стратегиите се инкорпирани во ДУПД или ќе бидат постигнати преку негова имплементација
<p>Локален Еколошки Акционен План за Општина Струмица, 2006</p>	<p>Локалниот Еколошки Акционен План претставува основа за изградба на животна и работна средина, базирана на принципите на одржлив развој, во која треба да функционира локалната демократија, да се гради економија која ќе обезбеди подобар стандард на живеење на граѓаните, со рационално искористување на ресурсите и создавање можности за развој и за идните генерации.</p>	<p>-Рационално користење на просторот; -Изградбата на ТИРЗ ќе се темели на принципите за заштита на животната средина; -Отварање на нови работни места и вработување на локалното население.</p>
<p>Платформа за развој на Општина Струмица 2007-2015</p>	<p>-Намалување на сиромаштијата и зголемување на вработеноста:</p> <ul style="list-style-type: none"> • создавање на поволна бизнис клима; • развој на рурални средини; • развој на алтернативен туризам; • развој на услужни дејности; • развој на мали и средни претпријатија. <p>-Подобрување на квалитетот на живеење на ранливите групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подобрување на згрижувањето, услугите и заштитата на ранливите групи; • засилување на капацитетите на ранливите групи; • активно вклучување на ранливите групи во општественото живеење; • намалување на штетите од ризично однесување. <p>-Обезбедена одржливост на животната средина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • унапредување на просторното и урбанистичкото планирање; • обезбедување на квалитетна инфраструктура; • користење на алтернативни извори на енергија; • зголемување на процентот на биолошки здраво производство; • обезбедување на квалитетни услуги во доменот на животната средина. 	<p>-Подобрување на бизнис климата преку формирање на ТИРЗ и промовирање на можностите за инвестирање и развој на малите и средни претпријатија; -Отварање можности за развој на стопанството и локалните бизниси; -Можност за вработување на локалното население и можност за намалување на ранливите групи во општественото живеење; -Урбанизација на просторот; -Примена на принципите за заштита на животната средина; -Изградба на комунална инфраструктура; -Примена на обновливи извори на енергија и природен гас.</p>
<p>Програма за енергетска заштеда на Општина Струмица 2009-2013</p>	<p>Главната цел на МЕЕП е да ги намали трошоците за енергија во Општината, пред се во делот на јавни објекти и улично осветление. Тоа ќе се постигне со спроведување на проекти за енергетска ефикасност со цел да се зголеми свеста кај граѓаните од придобивките на креирањето на локална енергетска политика.</p>	<p>-За сите објекти се предвидува употреба на висококвалитетни градежни материјали (High-tech материјали), со максимална термичка и звучна изолација со цел заштеда на енергија и одржлив</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	<p>Со изработката на Програмата за Енергетска Ефикасност на Општината (МЕЕП) 2009-2013 година и нејзино спроведување, Општина Струмица има за цел рационално и ефикасно да ги користи сите видови на енергија и на тој начин да оствари заштеда во буџетот, преку намалена потрошувачката на енергија од 3,2% во 2009 година до 22,0% во 2013 година.</p>	<p>развој.</p>
<p>Двогодишен план за развој на стопанството во Општина Струмица, 2005</p>	<p>-Намалување на комуналните такси за изградба на нови производни погони; -Креирање на инфраструктурата во интерес на развојот на стопанството; -Поттикнување и стимулирање на развојот на туризмот; -Лесен, брз и едноставен начин на добивање на потребната документација за изградба на производни погони; -Општината ќе обезбедува лесен пристап на информации за стопанските субјекти во однос на проекти, донации; -Општината ќе поттикнува и ќе ги подржува странските партнерства со стопанските субјекти од Општината; -Општината ќе обезбеди соработка и изнаоѓање на пазари на сопствените стопански субјекти.</p>	<p>-Локалната самоуправа на Општина Струмица е вклучена во процесот на изработка на ДУПД, а исто така ќе биде вклучена во процесот на имплементација на планската документација.</p>
<p>Стратегиски План за економски развој на Струмички микро регион</p>	<p>Визија-Струмичкиот микро-регион до 2011 година ќе економски развиен, конкурентен и атрактивен агро-индустриски, туристички, културно-образовен центар, препознатлив по своите брендови и можности за инвестирање. -Да се освојат нови пазари преку организирано, стандардизирано и конкурентно производство на агро-индустриски производи; -Да се подобри бизнис климата и можностите за инвестирање и заработка преку развојот и проширувањето на малите и средни претпријатија и занаетството со стимулирање на претприемачки дух за зголемување на индустриските капацитети, самовработување и вработување.</p>	<p>-Отварање на нови фирми и можност и подобрување на бизнис климата; -Отварање можност за креирање на нови работни места со привремено и постојано ангажирање на локалното работоспособно население.</p>
<p>Локален акционен план за вработување 2009-2010</p>	<p>Главните насоки на акциониот план за вработување од областа за локален економски развој кои придонесуваат за намалување на невработеноста и главните насоки за локалната политика за вработување кои се во согласност од препораките од анализата за пазар на труд се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да се подобри бизнис опкружувањето во Општина Струмица; • Да се зголеми вработеноста во руралните средини; 	<p>-Отварање можности за развој на стопанството и локалните бизниси; -Можност за отварање на нови работни места со привремено и постојано ангажирање на локалното работоспособно население; -Можност за работно активирање на населението од руралните средини, кои тангираат со ТИРЗ.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	<ul style="list-style-type: none"> • Да се намали невработеноста преку создавање активни мерки за вработување; • Да се постигне вработлива мобилност. 	
<p>Програма за социјалните потреби на граѓаните од областа на социјалната заштита за Општина Струмица, 2006</p>	<p>Главна цел на Програмата е да направи целосна анализа на состојбата во целокупната сфера на социјалното живеење, со посветување целосно внимание на целните групи кои со закон има право да ги третира. Да ги идентификува проблемите во оваа сфера и да даде приоритет во решавањето на истите во рамките на своите законски овластувања за добробитта на своите граѓани.</p>	<p>-Можност за отварање на нови работни места со привремено и постојано ангажирање на локалното работоспособно население.</p> <p>-Можност за намалување на ранливите групи во општественото живеење.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Национални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите на национално ниво	Како целите и барањата на плановите/програмите и стратегиите се инкорпорирани во ДУПД или ќе бидат постигнати преку негова имплементација
<p>Просторен План на РМ</p>	<p>Остварување стабилен, ефикасен и динамичен стопански развој, со квалитативни структурни промени на вкупното стопанство и воспоставување на поусогласени односи во репродукцијата;</p> <p>-Зголемување на ефикасноста и рационалноста на стопанисување и врз таа основа зголемување на производството и на извозот преку економски критериуми и со воспоставување процес на ревитализација и реструктурирање;</p> <p>-Поуспешно и поинтензивно вклучување на стопанството во меѓународните економски односи и во меѓународната поделба на трудот;</p> <p>-Зголемување на вработеноста, пред сè, врз економски критериуми и со поголемо потпирање на развојот врз знаењата и умешноста на работната сила;</p> <p>-Постојано подобрување на материјалните, културните, општествените и другите услови за живот и работата на граѓаните, задоволување на потребите и јакнење на материјалната и социјалната сигурност на населението, како основна и трајна определба на општеството;</p> <p>-Остварување на порамномерен регионален развој, со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта;</p> <p>-Остварување на рационално користење, организирање и уредување на просторот во согласност со потребите од рационално разместување на производните сили;</p> <p>-Менување на односот кон природната средина со системска, материјална, образовна и друга поддршка на нејзиното зачувување, заштита и унапредување.</p> <p>Според Просторниот план, утврдено е до 2020 година Општина Струмица:</p> <p>-Да биде центар на мезорегионот (помеѓу макрорегион чиј центар е Штип, и микрорегиони, какви што се Валандово, Богданци, Гевгелија, Радовиш, Берово, Пехчево);</p> <p>-Да биде најгусто населена Општина во мезорегионот, со население до 50.000 жители;</p> <p>-Да биде точно на источната оска на развој на државата (која оди од Куманово, Свети Николе, Радовиш, Штип, до Струмица);</p> <p>-Да има слободна економска зона (заедно со Гевгелија, Штип, Скопје, Тетово, Кавадарци, Прилеп и Битола);</p>	<p>-Рационално и планско користење на просторот;</p> <p>-Изградба на слободна економска зона;</p> <p>-Уредувањето на просторот ќе се базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина;</p> <p>-Поврзување со гасоводна мрежа.</p> <p>-Отварање нови работни места;</p> <p>-Зголемување на животниот стандард.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	<ul style="list-style-type: none"> -Да има аеродром (заедно со изградбата на аеродром и во Битола); -Да нема промена во квалитетот на патното поврзување; -Да нема значително зголемувања на становите и домаќинствата во однос на оние од 2002 година; -Да има секундарна здравствена заштита; -Да има центри за средно образование; -Да се наоѓа помеѓу земјоделско и шумско земјиште; -Да се наоѓа вон зоните на потенцијални природни хазарди; -Да биде на тремеѓа помеѓу наводнувани и други обработливи површини; -Да биде на граница со ниски шуми; -Да биде градско-туристички центар, со главни туристички одредишта: Струмица, Езеро Водоча, Банско и Смолари; -Да биде споменично подрачје; -Да биде област во која не смее да се лоцираат санитарни депонии и претоварни станици; -Да биде дел од регионалниот водоснабдувачки систем Треска; -Да биде поврзана со гасоводна мрежа. 	
<p>Стратегија за енергетска ефикасност</p>	<p>-Развивање рамка за забрзано прифаќање на енергетски ефикасните практики на одржлив развој, преку имплементација на низа програми и иницијативи.</p>	<p>-Примена на енергетски ефикасни технологии кои се прифатливи од економски аспект и во поглед на животната средина;</p> <p>-Рационално искористување на енергијата.</p>
<p>Национален акционен план за енергетска ефикасност</p>	<p>-Намалување на загубите при користење на енергија во домаќинствата и јавниот сектор.</p>	<p>-Рационално искористување на енергијата во предвидените објекти.</p>
<p>Национална стратегија за одржлив развој</p>	<p>-Фосилните извори на енергија треба да се менуваат со зголемена употреба на гас и обновливи извори на енергија за производство на топлинска и електрична енергија;</p> <p>-Треба да се користи механизмот за чист развој според протоколот од Кјото како дополнителна алатка за спроведување на проекти за намалени емисии на стакленички гасови и поттик на руралниот развој.</p>	<p>-Употреба на енергенси добиени од обновливи извори на енергија (сончева енергија) и природен гас;</p> <p>-Употреба на еколошки горива.</p>
<p>Втор Национален План за климатски промени</p>	<p>-Ублажување на климатските промени и процена на потенцијалот на Република Македонија за намалување на емисиите на стакленички гасови следејќи ги предвидените развојни патеки на националната економија.</p>	<p>-Поставување на лесна и незагадувачка индустрија;</p> <p>-Употреба на енергенси добиени од обновливи</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

		извори на енергија (сончева енергија) и природен гас; -Употреба на еколошки горива.
Национална стратегија за Механизмот за чист развој	-Олеснување на трансферот на инвестиции и технологии преку механизмот за чист развој (Clean Development Mechanism) за имплементација на проекти кои ги намалуваат емисиите на стакленички гасови.	-Поставување на лесна и незагадувачка индустрија; -Употреба на енергенси добиени од обновливи извори на енергија (сончева енергија) и природен гас; -Употреба на еколошки горива.
Втор Национален Еколошки Акционен План на РМ	-Продолжување на процесот на приближување кон политиката на ЕУ во областа животната средина; -Водење интегрирана политика како единствен начин на правилно надминување на предизвиците, зацртување на насоки за еколошки одржлив пристап; -Зголемување на степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори и отворање на нови перспективи и вклучувања во меѓународните системи за заштита на животната средина.	-Воспоставување на одржлив развој; -Обезбедување на учество на јавноста во сите фази на планирање и одлучување.
Национална стратегија за биолошка разновидност	-Заштита на биолошката разновидност и нејзино одржливо користење заради благосостојба на луѓето, водејќи сметка за уникатните природни вредности и богатата традиција на Република Македонија.	-За елиминирање на можните влијанија ќе се земат во предвид заштитата на карактеристичните видови и живеалишта.
Национална стратегија за управување со отпад	-Воведување на технологии за почисто производство и одржливо управување со природните ресурси и со отпадот.	-Правилно управување со отпадот.
Национален План за управување со отпад	-Намалување на влијанието врз животната средина преку постапно воспоставување на мрежата на капацитети за управување со отпад; -Изградба на рамка за постапно воспоставување на современ и одржлив систем за управување со отпад, преку оптимална комбинација на различни законски, економски и комуникациски механизми и инструменти, од друга страна.	-Правилно управување со отпадот.
Национална транспортна стратегија за патниот превоз	- Ги опфаќа прашањата за инфраструктурното влијание и еколошките прашања за користењето на земјиштето, биодиверзитетот, бучавата, загадувањето на воздухот, влијанието врз имот од материјална вредност, влијанието врз културното наследство, пејзажот, итн.	-Заштита на животната средина при изградба на пристапни патишта; -Употреба на еколошки горива.

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Стратегија за демографски развој на РМ	<p>-Подобрување на квалитетот на човечкиот капитал;</p> <p>-Намалување на разликите по разни основи и зголемување на социјалната кохезија;</p> <p>-Задржување на населението во своето место на раѓање и намалување на миграционите притисоци</p> <p>.</p>	<p>-Отварање на нови работни места;</p> <p>-Намалување на миграцијата;</p> <p>-Намалување на социјалните разлики;</p> <p>-Зголемување на буџетот на локално и државно ниво.</p>
Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007)	<p>-Усвојување на правото на ЕУ и хармонизација на националното законодавство.</p>	<p>-Имплементација на законските обврски во сите сегменти на животната средина.</p>
Стратегија за мониторинг на животната средина	<p>-Мониторирање и известување за состојбата на сите медиуми на животната средина.</p>	<p>-Мониторинг на медиумите од животната средина и следење на состојбата на засегнатите медиуми.</p>
Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина	<p>-Подигање на јавната свест за животната средина и подобрување на комуникацијата во животната средина</p>	<p>-Обезбедена е информираност и инволвираност на јавноста при донесување на одлуки.</p>
Стратегија за управување со податоци за животната средина	<p>-Да обезбедува структури на податоци во која можат да се сместат податоци од повеќе регулаторни програми-сектори, како што е контролата на загадувањето на воздухот, контролата на загадувањето на водата, контролата на загадувањето на почвата, контролата на бучавата и управувањето со опасен отпад и може да обезбеди интегриран (меѓусекторски) пристап до податоци. Стратегијата за податоци за животната средина се осврнува и на човечкиот фактор односно на тоа како да се избегнат несогласувања меѓу вклучените страни и да се изгради соработка, а во исто време да ги мотивира корисниците на податоците.</p>	<p>-Ќе се обезбедат податоци од мониторингот на животната средина, нивно средување и обезбедување достапност за јавноста.</p>
Национална стратегија за апроксимација на животната средина	<p>-Приближување на домашното законодавство кон законодавството на ЕУ.</p>	<p>-Планираните активности ќе се изведуваат согласно домашната и меѓународната легислатива.</p>
Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција (2005)	<p>-Владината политика за оваа стратегија е да спроведе детална анализа на статусот на имплементација на оваа Конвенција, да даде насоки и препораки за надминување на проблемите што се јавуваат во имплементацијата на Конвенцијата и да препорача акционен план за спроведување на предложените мерки и за следење на дадените насоки.</p>	<p>-Учество на јавноста во процесот на одлучување и донесување на одлуки.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП, 1999)	-Ефикасна превенција и контрола на здравјето и стабилен развој на животната средина.	-Подобрување на квалитетот на живот и зачувување на животната средина.
--	--	--

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Меѓународна политика	Цели или барања	Како целите и барањата на плановите/програмите и стратегиите се инкорпорирани во ДУПД или ќе бидат постигнати преку негова имплементација
<p>Директива за станишта (92/43/ЕЕС)</p>	<p>-Да ја унапреди биолошката разновидност преку конзервација на природните станишта на дивата флора и фауна на европска територија или на државите членки.</p>	<p>-Не е соодветно третирано во Планската документација, особено за ТИРЗ, “Опфат 2”.</p> <p>Во текот на имплементација на Планот за ТИРЗ 1 треба да се води сметка за присуството на одредени видови флора и фауна, како и видот на живеалиштата и да се примени нивна заштита.</p> <p>-Соодветен третман на отпадните води и генерираниот отпад.</p>
<p>Директива за диви птици (79/409/ЕЕС)</p>	<p>-Да зачува, одржи или повторно да воспостави доволна разноликост на видови и области, како и станишта за сите видови на птици кои се споменати во Член 1 од Директивата (Член 3).</p>	<p>-Не е соодветно третирано во Планската документација, особено за ТИРЗ 2.</p> <p>-Во текот на имплементација на Планот за ТИРЗ 1 треба да се води сметка за евентуално присуството на заштитените диви птици, како и миграторните коридори.</p>
<p>Рамковна Директива за вода (2000/60 /ЕС)</p>	<p>-Подобрување на квалитетот на домашните површински води, транзиторните, крајбрежните и подземните води.</p>	<p>-Зачувување на еколошките карактеристики на водите;</p> <p>-Испуштање на ефлуент третиран во пречистителни станици;</p> <p>-Намалување на полутанти во подземните води и заштита од идни загадувања;</p> <p>-Третман на отпад;</p> <p>-Одржлива употреба на водата базирана на долгогодишна заштита за достапните водни ресурси.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

<p>Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС)</p>	<p>-Да постави и обезбеди усогласеност со поставените гранични вредности за различни атмосферски загадувања на амбиентниот воздух.</p>	<p>-Употреба на енергенси добиен од обновливи извори и природен гас; -Третман на отпадни гасови од индустриските капацитети;</p>
<p>Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)</p>	<p>-Да постави интегрирана и адекватна мрежа за постројки за отпад преку подготовка на планови за управување со отпад, поставувајќи ги можностите и капацитетите за управување со нив притоа користејќи ги овие постројки. Најдобар начин за одложување или третман е најблиската локација до местото каде се генерира отпад.</p>	<p>-Селектирање, рециклирање, реупотреба и финално одложување на депонија.</p>
<p>Рамкова директива за бучава (2002/49/ЕС)</p>	<p>Да обезбеди основа за подготвување и за спроведување на постечката група на мерки кои се однесуваат на бучавата што се емитува од поголемите извори, особено патните и железничките превозни средства и инфраструктура, авионите, опрема која се користи на отворен простор и во индустријата, мобилна машинерија и за подготвување на дополнителни мерки за краткорочен среднорочен и долгорочен период.</p>	<p>-Примена на мерки за редуцирање на бучавата.</p>
<p>Директива за оценка на влијанието врз животната средина (85/337/ЕЕС)</p>	<p>-Собирање, проценка и земање во предвид информации за влијанијата врз животната средина при донесување одлука дали проектот треба да се спроведе или не.</p>	<p>-Изработка на ОВЖС при изградба на поединечните инфраструктурни објекти.</p>
<p>Директива за стратегиска оценка на животна средина (2001/42/ЕС)</p>	<p>-Систематски процес во кој се земаат во предвид одредени превентивни мерки кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на "стратегиски акции" или политики, планови и програми.</p>	<p>-Спроведување на процедура за стратегиска оцена на животната средина.</p>
<p>Директива за енергетски перформанси во градењето, Јануари 2003</p>	<p>-Подобрување на енергетската ефикасност и перформансите во градењето при што ќе има помали енергетски загуби.</p>	<p>-Ќе се применат мерки за енергетска ефикасност.</p>
<p>ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина</p>	<p>-Подобрување на условите кои се однесуваат на: - климатски промени;</p>	<p>-Примена на мерките за заштита на медиумите од животната средина од имплементација на планот.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	<ul style="list-style-type: none"> - природа и биодиверзитет; - животна средина, здравје и квалитет на живот; - природни богатства и отпад. 	
--	--	--

Ратификувани конвенции

Ратификувани Конвенции во РМ	Цели на конвенцијата	Како целите и барањата се инкорпорирани во планскиот документ или ќе бидат постигнати преку негова имплементација
Конвенција за оценка на прекуграничните влијанија врз животната средина (Еспо), февруари 1991	Конвенцијата ги определува ефективните законски, административни и други мерки кои страните треба да ги превземат за да се обезбеди постапка за оценка на влијанието врз животната средина од дефинирани активности дадени во Прилог 1 на Конвенцијата и кои можат да предизвикаат значително негативно влијание.	Истата ќе биде земена во предвид преку ОВЖС процедурата.
Конвенција за биолошка разновидност (Рио), 1998 год.	Цели на оваа Конвенција се заштита на биолошката разновидност, прифатливо користење на нејзините компоненти и чесната и праведната распределба на придобивките настанати како резултат на користењето на генетичките ресурси, вклучително преку пристапот до генетичките ресурси и преку трансферот на соодветни технологии, имајќи ги предвид сите права над тие ресурси и технологии, како и преку соодветни фондови.	Не е применливо однос на „Опфат 1“, а во однос на „Опфат 2“ не била земена во предвид.
Конвенција за заштита на водните живеалишта со меѓународно значење за заштита на водните птици (Рамсар), 1977	Целта на Конвенцијата е да се заштитат водните живеалишта и да се одржи биолошката разновидност кај истите со примена на меѓународни критериуми за одржливо користење на природните ресурси.	Не е земена во предвид
Конвенција за заштита на миграторни видови диви животни (Бон), 1999	Целта на конвенцијата е страните да го прифатат значењето на заштитата на миграторните видови и на земјите на опфатот што се согласуваат да превземат соодветни активности на ова поле секаде каде што тоа е можно и адекватно, превземајќи соодветни и неопходни чекори за заштита на ваквите видови и на нивното живеалиште.	Не е земена во предвид
Конвенција за заштита на дивиот растителен и животински свет и	Целите на Конвенцијата се да се заштити дивиот свет и неговите природни живеалишта посебно оние видови и живеалишта чија што заштита бара соработка меѓу повеќе	Не е земена во предвид

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

природните живеалишта во Европа (Берн)	држави и да ја унапреди таквата соработка.	
Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правдата за прашањата поврзани со животната средина (Архус) 40/99	За да се придонесе кон заштитата на правото на секој поединец од сегашните и идните генерации, да живее во животна средина што е соодветна за неговото здравје и добросостојба - секоја страна ќе ги гарантира правата на пристап до информациите, учеството на јавноста во одлучувањето, и на пристап до правда кај прашањата сврзани со заштитата на животната средина, а согласно со одредбите од оваа Конвенција.	Применета
Виенска Конвенција за заштита на Озонскиот слој (Виена, март 1985), 1994	Со овие меѓународни акти, преку пропишани мерки за замрзнување, редукција и конечна елиминација на супстанциите кои ја осиромашуваат озонската обвивка класифицирани во Анексите на Монреалскиот Протокол, се регулира потрошувачката на истите на глобално ниво.	Примена на енергенси од обновливи извори на енергија и еколошки горива.
Монреалски Протокол во врска со супстанциите кои го осиромашуваат озонскиот слој (Монреал, септември 1987), 1998	Со овие меѓународни акти, преку пропишани мерки за замрзнување, редукција и конечна елиминација на супстанциите кои ја осиромашуваат озонската обвивка класифицирани во Анексите на Монреалскиот Протокол, се регулира потрошувачката на истите на глобално ниво.	Примена на енергенси од обновливи извори на енергија, природен гас и еколошки горива.
Рамковна Конвенција на Обединетите Нации за климатски промени (Њујорк, мај, 1992), 1998	Целта на Конвенцијата е стабилизирање на гасовите кои го предизвикуваат ефектот на стаклената градина (CO ₂ , CH ₄ и H ₂ O во атмосферата на ниво кое ќе ги спречи антропогените влијанија врз климата).	Примена на енергенси од обновливи извори на енергија, природен гас и еколошки горива, поставување на капацитети кои не се сметаат за загадувачи на воздухот.
Конвенцијата за далекусежно прекугранично загадување на воздухот (Женева, ноември 1979), 1986	Во листата за статусот на земјите кон оваа Конвенција, стои дека РМ ја има потпишано на 17.11.1991. Од моментот на влегување во сила на Конвенцијата, истата е проширена со уште осум (8) Протоколи.	Не е применлива

Додаток 3

Моноспитовско Блато

СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД
ЗА ЗАШТИТА НА ПРИРОДНИТЕ РЕТКОСТИ

Ср. 08-392
30.12.1986 год.
СКОПЈЕ

С. Струшково
10.1.1987
Н. Петров

ОПШТИНА НА ОПШТИНА СТРУМИЦА
СТРУМИЦА

Проект	88.1.1987		
Орг. единица	Бр.	Прим.	Вр.
11	122/1		-

- СОБРАНИЕ НА ОПШТИНА СТРУМИЦА
- Комитет за општествени дејности-
СТРУМИЦА

ПРЕДМЕТ: Известување.-

Големите мочуришта како на пример Струшкото, Пелагониското, Катленовското, Моноспитовското и др. се медиорирани за потребите на земјоделството.

Единствено, остатоците од Моноспитовското блато ги содржат сите елементи на еден мочуришен биотоп во кој се развива карактеристична флора и фауна. Таа во рамките на нашата Република а и пошироко за науката има извонредно повеќестрано значење, бидејќи покрај другото преку неа може да се следи историскиот развој на одреден број растителни зедници.

Повеќе години, вегетацијата на Моноспитовското блато е предмет на истражување на стовчните и надворешните научни соработници на Републичкиот завод за заштита на природните реткости.

Пронајдени се неколку реликтни растителни видови напрати: (*Osmunda Regalis*, *Thelypteris Palustris* i *Isoetes Phrygia*) кои имаат големо значење за флористичката наука.

Заради наведените карактеристики, Моноспитовското блато во Просторниот план на СР Македонија до 2000 година (Сл.весник на СРМ бр.23/82) е зацртано како споменик на природата, со што е утврден неговиот статус како природна реткост.

Во контекст на напред изложеното, Ве известуваме дека Републичкиот завод за заштита на природните реткости, во соработка со Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости и Музеј од Струмица води постапка за ставање под заштита на Законот дел од Моноспитовското блато.

Во согласност со чл. 1, а во врска чл.25 алинея 3, од Законот за заштита на природните реткости (Сл.весник на СРМ бр. 41/73) за вршење на какви и да било зафати и дејности во просторот

./..

2.-

(во соработка со Заводот од Струмица, границите се утврдени) за кој се води постапка за заштита, потребна е претходна дозвола од Републичкиот завод за заштита на природните реткости.

Благодариме за соработката, другарски Ве
Поздравуваме.

Со почит,

ДИРЕКТОР,
Марија Ципунов

КОПИЕ:

Завод за заштита на спомениците
на културата, природните реткости
и Музеј Струмица.

Врз основа на член 25 став 4 од Законот за заштита на природните реткости ("Сл.весник на СРМ" бр.41/75 г.) и член 257 од Статутот на Општина Струмица, Собранието на општина Струмица на заедничка седница, одржана на 26.06.1987 година, донесе :

О Д Л У К А

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ СПОМЕНИК НА ПРИРОДАТА НА РАСТИТЕЛНИОТ ВИД ОСМУНДА РЕГАЛИС

Член 1

Растителниот вид ОСМУНДА РЕГАЛИС - (ПАПРАТ), застапен на територијата помеѓу населените места Банско и Габрово, СЕ ПРОГЛАСУВА за споменик на природата.

Член 2

Заштитата на овој споменик на природата, ќе ја остварува Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости и музеј - Струмица.

Член 3

Споменикот на природата јавно се одбележува дека е ставен под заштита на Законот, а одбележувањето го врши единствено надлежниот Завод.

Член 4

Споменикот на природата е и доставен на јавноста според одредбите на Законот, а при преземање одредени дејствија во негова непосредна околина и врз него потребна е претходна дозвола од Републичкиот завод за заштита на природните реткости.

Член 5

Оваа Одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување, а ќе се објави во Сл.гласник на Општина Струмица.

Бр.02 - 498/1
29.06.1987 год.
Струмица

СОБРАНИЕ НА ОПШТИНА СТРУМИЦА
Претседател,
Митко Витанов с.р.

3. Јуни 1987 год. "Сл. гласник" бр. 7 стр. 213

Член 1

Растителниот вид ОСМУНЦА РЕГАЛИС - (ПАПРА) застапен на територијата помеѓу населените места Банско и Габрово, СЕ ПРОГЛАСУВА за споменик на природата.

Член 2

Зачитата на овој споменик на природата, ќе ја остварува Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости и музеј-Струмица.

Член 3

Споменикот на природата јавно се одбележува дека е ставен под заштита на Законот, а одбележувањето го врши единствено надлежниот Завод.

Член 4

Споменикот на природата е и достапен на јавноста според одредбите на Законот, а при преземање одредени дејствија во негова непосредна околина и вра него потребна е претходна дозвола од Републичкиот завод за заштита на природните реткости.

Член 5

Оваа Одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување, а ќе се објави во "Сл. гласник на Општина Струмица".

Бр. 02-498/1
29.06.1987 год.
Струмица

СОБРАНИЕ НА ОПШТИНА СТРУМИЦА
Претседател,
Митко Витанов с.р.

Вра основа на член 75 и член 77 став 1 од Законот за експропријација ("Сл. весник на СРМ" бр. 47/73 г.) и член 254 од Статутот на Општина Струмица, Собранието на општина Струмица на седницата на Соборот на здружен труд и Соборот на месните заедници со рамноправно учество, одржана на 26.06.1987 година, донесе

РЕШЕНИЕ
ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СЛУЖБЕНОСТ

I

1. Општествено оправдано и целесходно е воспоставување на службеност на недвижен имот во КО Струмица во корнот на РО "Електронакедонија"-ООЗТ "Електрострумица"-Струмица, за поставување на далеководни столбови на дел од 110 KV-от линијата Валандово-Струмица, за пренос и преведување на електрична енергија.

2. Службеноста се воспоставува на следниот недвижен имот и тоа:

- на дел од КП бр. 7325 во површина од 25 а со димензии 5:5 м. сопственост на Ползов Панче Вацко;
- на дел од КП бр. 7331 во пов. од 25 а со димензии 5:5 м. сопственост на Најевс Милка од с. Градогорци,

*/.

	Bern Convention			EU Habitat Directive			The Birds Directive					IUCN RED LIST	IPA Category
	Annex I - Strictly protected flora species	Annex II - Strictly protected fauna species	Annex III - Protected fauna species	Annex I: natural habitat types of community interest whose conservation requires the designation of special areas of conservation	Annex II: animal and plant species of community interest whose conservation requires the designation of special areas of conservation	Annex IV: animal and plant species of community interest in need of strict protection	Annex V: animal and plant species of community interest whose taking in the wild and exploitation may be subject to management measures	Annex I	Annex II/A	Annex II/B	Annex III/A		
ПТИЦИ/AVES													
<i>Ixobrychus minutus</i>		√						√					
<i>Merops apiaster</i>		√											
<i>Upupa epops</i>		√											
<i>Melanocorypha calandra</i>		√											
<i>Circus aeruginosus</i>								√					
<i>Ciconia nigra</i>								√					
<i>Aquila pomarina</i>								√					
<i>Accipiter gentilis</i>								√					
<i>Accipiter nisus</i>								√					
<i>Buteo rufinus</i>								√					
<i>Asio flammeus</i>								√					
<i>Circus aeruginosus</i>								√					
<i>Melanocorypha calandra</i>								√					
<i>Anas platyrhynchos</i>									√	√	√		
<i>Anas crecca</i>									√	√	√		
<i>Anas penelope</i>									√	√	√		
<i>Anas querquedula</i>									√	√	√		
ПАЈАЦИ / ARACHNIDEA													
<i>Dolomedes plantarius</i>													Status: Critically Endangered
<i>Arotosa leopardus</i>													Status: Vulnerable
<i>Steatoda phalerata</i>													Status: Vulnerable
ИНСЕКТИ/INSECTA													
<i>Parnassius mnemosyne</i>		√				√							Status: Vulnerable
<i>Parnassius apollo</i>		√				√							Status: Vulnerable
<i>Lycæna dispar</i>		√				√							Status: Vulnerable
<i>Nirpalaus semper</i>													Status: Vulnerable
ВОДОЗЕМЦИ/AMPHIBIA													
<i>Triturus karelini</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Bombina variegata</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Bufo viridis</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Hyla arborea</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Pelobates syriacus</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Rana dalmatina</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Rana graeca</i>						√							Pop. trend: decreasing
<i>Rana italica</i>						√							Pop. trend: decreasing
<i>Salomandra atra</i>													Pop. trend: decreasing
ВИШУЦИ / REPTILIA													
<i>Mauremys caspica</i>		√			√	√							Status: near threatened
<i>Emys orbicularis</i>		√			√	√							Status: near threatened
<i>Testudo hermanni</i>		√			√	√							Status: near threatened
<i>Lacerta trilineata</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Lacerta viridis</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Natrix tessellata</i>		√			√	√							Status: Near Threatened
<i>Elaphe quatuorlineata</i>		√			√	√							Status: Near Threatened
<i>Coluber najadum</i>		√			√	√							Status: Near Threatened
<i>Coronella austriaca</i>		√			√	√							Status: Near Threatened
<i>Vipera ammodytes</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Natrix tessellata</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Natrix natrix</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Coluber caspius</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Podarcis muralis</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Podarcis erhardii</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
ЦИЧАЧИ / MAMMALIA													
<i>Crocidura suaveolens ariadne</i>		√			√	√							Status: near threatened
<i>Mustela nivalis</i>		√			√	√							Status: near threatened
<i>Mustela putorius</i>		√		√	√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Lepus europaeus</i>		√			√	√							Pop. trend: decreasing
<i>Lutra lutra</i>					√	√							Status: near threatened
<i>Neomys anomalus</i>					√	√							Pop. trend: decreasing
РАСТЕЊИЈА / FLORA													
<i>Marsilea quadrifolia L.</i>	√				√	√							A(ii)
<i>Salvinia natans L.</i>	√			√	√	√							A(ii)
<i>Alnus glutinosa</i>	√				√	√							
<i>Populus alba</i>				√	√	√							
<i>Salix alba</i>				√	√	√							
<i>Cladium mariscus</i>				√	√	√							
<i>Isoetes histrix</i>				√	√	√							
<i>Molinia caerulea</i>				√	√	√							
<i>Salvinia natans</i>	√				√	√							
<i>Sphagnum L.</i>					√	√							
РИБИ													
<i>Rhodeus amarus</i>					√	√							Status: Critically Endangered
<i>Pseudorasbora parva</i>					√	√							Status: Critically Endangered

За Шенг

636.

Врз основа на член 95 став 1 од Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/04, 14/06 и 84/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 28.02.2009 година донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРИФАТЛИВОСТА НА ПРЕДЛОГOT ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЛОКАЛИТЕТОТ МОНОСПИТОВСКО БЛАТО ЗА ЗАШТИТЕНО ПОДРАЧЈЕ ВО КАТЕГОРИЈАТА СПОМЕНИК НА ПРИРОДАТА

Член 1.

Со оваа одлука се прифаќа предлогот за прогласување на Моноспитовско Блато за заштитено подрачје во категоријата споменик на природата.

Член 2.

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-886/1
28 февруари 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
м-р Зоран Ставрески, с.р.

637.

Врз основа на член 74 од Законот за концесии и други видови на јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08 и 139/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 28.02.2009 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ДАВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА СТОПАНСКИ РИБОЛОВ НА РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ ОХРИДСКО ЕЗЕРО

1. Со оваа одлука се прекинува постапката за давање на концесија за стопански риболов на риболовното подрачје Охридско Езеро.

2. Одлуката за раскинување на јавен конкурс за давање концесија за стопански риболов на риболовното подрачје Охридско Езеро бр.19-6114/1 од 2 декември 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 154/08) престанува да важи.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-886/1
28 февруари 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
м-р Зоран Ставрески, с.р.

638.

Врз основа на член 74 од Законот за концесии и други видови на јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр.7/08 и 139/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 28.02.2009 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ДАВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА СТОПАНСКИ РИБОЛОВ НА РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ ДОЈРАНСКО ЕЗЕРО

1. Со оваа одлука се прекинува постапката за давање на концесија за стопански риболов на риболовното подрачје Дојранско Езеро.

2. Одлуката за раскинување на јавен конкурс за давање концесија за стопански риболов на риболовното подрачје Дојранско Езеро бр.19-6114/2 од 2 декември 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 154/08) престанува да важи.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-886/2
28 февруари 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
м-р Зоран Ставрески, с.р.

639.

Врз основа на член 74 од Законот за концесии и други видови на јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр.7/08 и 139/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 28.02.2009 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ДАВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА СТОПАНСКИ РИБОЛОВ НА РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ ПРЕСПАНСКО ЕЗЕРО

1. Со оваа одлука се прекинува постапката за давање на концесија за стопански риболов на риболовното подрачје Преспанско Езеро.

2. Одлуката за раскинување на јавен конкурс за давање концесија за стопански риболов на риболовното подрачје Преспанско Езеро бр.19-6114/3 од 2 декември 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 154/08) престанува да важи.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-886/3
28 февруари 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
м-р Зоран Ставрески, с.р.

640.

Врз основа на член 74 од Законот за концесии и други видови на јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08 и 139/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 28.02.2009 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРЕКИНУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ДАВАЊЕ КОНЦЕСИЈА ЗА РЕКРЕАТИВЕН РИБОЛОВ НА РЕКРЕАТИВНАТА ЗОНА НА ОХРИДСКО ЕЗЕРО

1. Со оваа одлука се прекинува постапката за давање на концесија за рекреативен риболов на рекреативната зона на Охридско Езеро.

2. Одлуката за раскинување на јавен конкурс за давање концесија за рекреативен риболов на рекреативната зона на Охридско Езеро бр.19-6114/5 од 2 декември 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 154/08) престанува да важи.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-886/4
28 февруари 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
м-р Зоран Ставрески, с.р.

Додаток 4

Евалуација на влијанијата од имплементација на планскиот документ

Позитивни влијанија со голем интензитет и времетраење	
Позитивни влијанија со ограничен интензитет и времетраење	
Можни позитивни влијанија-со неодредено значење	
Неутрални или нема влијанија	=
Можни негативни влијанија со неодредено значење	
Негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење	
Негативни влијанија со голем интензитет и времетраење	
Неодредени и непредвидливи влијанија	?
Не е применливо	N/A

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Предмет	Влијанија	Интензитет на влијанијата	Секундарни/индиректни влијанија ⁵	Кумулативни влијанија ⁶	Синергистички влијанија ⁷	Мерки за намалување или избегнување на влијанијата
Население	-Отварање на нови работни места, ангажирање на локалното население и можност за зголемена заработувачка; -Зголемување на животниот стандард; -Намалување на сиромаштијата; -Подобра социо-економска клима.	 Позитивни влијанија со голем интензитет и времетраење				-Имплементација на предвидените плански активности.
Здравје на населението	-Предвидената локација за градба се наоѓа во населено место, најблиските населени места од предвидената локацијата се наоѓаат на оддалеченост што овозможува можните нарушувања во животната средина да не бидат почувствувани од локалното население.	= Неутрални или нема влијанија				-Имплементација на предвидените плански содржини; -Примена на мерките, дефинирани во планската документација за изградба на ТИРЗ, мерките предложени во Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени во поединечните студии/ елаборати за заштита на животната средина и ИСКЗ барањата.
Воздух и	-Промени во квалитетот на воздухот					-Примена на загадувачки

⁵ Секундарни или индиректни влијанија се оние, кои не се директен резултат од Планот или Програмата и се разликуваат од директните влијанија. Примери за вакви влијанија можат да бидат: можните влијанија од Планот би ги нарушиле идните планови за развој или заштита на одредено подрачје, кое е блиску до подрачјето од интерес на Планот или Програмата.

⁶ Кумулативни се оние влијанија, кои произлегуваат онаму каде одредени поединечни развојни активности немаат значајни влијанија, но заедно би имале значајни влијанија или онаму каде неколку индивидуални влијанија од Планот (на пр. бучава, прашина или визуелен ефект) имаат комбиниран ефект.

⁷ Синергистички влијанија се оние каде интеракцијата од поедините активности, продуцираат поголем ефект отколку збирот на поединечните влијанија. Синергичните ефекти обично се случуваат кога природните живеалишта, ресурсите или човековите населби се во близина на планираните активности.

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

<p>климатски промени</p>	<p>и климатските промени од аспект на емисии од SO₂, NO_x, VOC, NH₃, O₃, CO, CO₂ и суспендирани честички може да настанат како резултат на емисиите од индустриските капацитети, употребата на енергеси, евентуална примена на фосилни горива за загревање, фугитивни емисии на прашина, зголемена фреквенција на возила за дотур на стока и транспорт и др.</p>	<p align="center"> Можни негативни влијанија со неодредено значење До = Неутрални или нема влијанија </p>				<p>дејности;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Примена на современи технички решенија; -Примена на најдобри достапни техники при планирање и изградба на планираните капацитети; -Елиминирање на употребата на фосилни горива; -Употреба на енергенци добиени од обновливи извори на енергија, искористување на сончевата енергија и природен гас; -Употреба на еколошки горива за превозните средства; -Примена на организиран превоз на вработените; -Подигање и оформување на заштитни зелени појаси.
<p>Бучава</p>	<p>-Работните активности во предвидените инсталации, и зголемената фреквенција на транспортните средства, кои ќе ги опслужуваат предвидените производствени капацитети и ќе го користат царинскиот терминал ќе претставуваат извори на бучава.</p>	<p align="center"> Можни негативни влијанија со неодредено значење До = Неутрални или </p>				<ul style="list-style-type: none"> -Поставување на машини и опрема кои не генерираат бучава со силен интензитет; -Примена на современи звучни изолациони градежни материјали при изградба на објектите; -Обезбедување на заштитни зелени појаси на предметната локација.

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

		нема влијанија				
Вибрации	<p>-Не се предвидени дејности, кои ќе претставуваат постојани извори на вибрации.</p> <p>-Зголемената фреквенција на возила кои секојдневно ќе транзитираат по регионалниот пат кој води до предвидената локација може да бидат извор на вибрации.</p>	<p align="center">=</p> <p align="center">Неутрални или нема влијанија</p> <p align="center">До</p> <p align="center">Можни негативни влијанија со неодредено значење</p>				<p>-Не се препорачуваат мерки.</p>
Вода	<p>-Квалитативните и квантитативните карактеристики на површинските и подземните води може да бидат нарушени како резултат на несоодветно управување со отпадот, отпадните санитарни, индустриски и атмосферски води. Не се очекуваат значителни влијанија, бидејќи се планира изградба на пречистителна станица за санитарни и индустриски води, третман на атмосферските води и третман на отпадот.</p>	 <p align="center">Можни негативни влијанија со неодредено значење</p>				<p>-Изградба на сепаратна атмосферска и фекална канализациона мрежа;</p> <p>-Изградба на пречистителна станица (поединечна или заедничка) за третман на отпадните води, санитарни и индустриски, пред финално испуштање во канализациона мрежа-колектор, која ќе ги носи пречистените отпадни води во реципиентот, река Водочница.</p> <p>-Испуштената пречистена вода да биде со квалитет од III класа, квалитетот на реката Водочница е од III класа;</p> <p>-Мониторинг на пречистените отпадни води пред да бидат испуштени во канализационата мрежа-колектор;</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

						<p>-Третман на атмосферските води во маслофакач и таложници пред финално испуштање во реципиентот Водочница;</p> <p>-Воведување на системи за повторно искористување на водата за различни намени, доколку истите задоволуваат определени критериуми;</p> <p>-Обезбедување заштитни зони на бунарите за водоснабдување;</p> <p>-Правилно ракување со суровини, помошни материјали, масла, масти, горива;</p> <p>-Соодветно управување со отпадот, особено со опасниот отпад.</p>
Почва	<p>-Влијанијата врз почвата може да потекнуваат во случај на несоодветно управување со отпадните води и генерираниот отпад. Исто така на квалитетот на почвата може да влијаат и издувните гасови од превозните средства, како и неправилно ракување и складирање на горива, масла масти, суровини и помошни материјали.</p> <p>Од предвидените активности не се очекуваат значителни влијанија врз квалитетот на почвата.</p>	 Можни негативни влијанија со неодредено значење				<p>-Правилно ракување и складирање на горива, масла масти, суровини и помошни материјали;</p> <p>-Правилното управување со отпад , воздух и отпадни води.</p>
Биодиверзитет	<p>-Предвидените активности може да предизвикаат вознемирување на</p>					<p>-Оптимална заштита на просторите со природни</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	птиците, како и нивно раселување, а исто така да предизвикаат нарушување или уништување на нивните живеалишта. Се очекува дел од животинскиот свет во иднина да се редуцира, заради деградација и фрагментација на нивните природни живеалишта и нарушувањето на ареалите на движење.	 Можни негативни влијанија со неодредено значење				вредности; -Оптимална заштита на природните живеалишта; -Оптимална заштита на природни потенцијали и унапредување на природното богатство; -Рационална изградба на инфраструктурата; -Примена на мерки за правилно планирање и управување со просторот, отпадните води, отпад, бучава и сл. -Озеленување на површините со автохтони видови, карактеристични за поширокото подрачје.
Предел	-Планското подрачје не претставува предел со особени природни и пејсажни карактеристики.	= Неутрални или нема влијанија				-Имплементација на предвидените плански активности ќе влијае позитивно и ќе го надополнува пејзажот.
Материјални добра	-Локацијата, која е предложена за изградба на ТИРЗ преставува место на кое досега не се регистрирани позначајни материјални добра.	= Неутрални или нема влијанија				-Не препорачуваат мерки за намалување на влијанијата.
Културно наследство	-На просторот за планскиот опфат не е евидентирано културно наследство.	N/A Не е применливо				-Доколку се открие културно наследство да се применат сите плански мерки за заштита на недвижно културно наследство.
Отпад	-Неправилното управување со отпадот може да предизвика					-Примена на предвидениот начин за управување, односно

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	значителни нарушувања во медиумите од животната средина. Предвидениот начин на управување со отпад ќе овозможи влијанијата да бидат намалени или избегнати.	Можни негативни влијанија со неодредено значење				собирање, селектирање, превземање и третман; -Правилно управување со отпадната мил генерирана од третманот на отпадните води.
Несреќи и хаварии	-Евентуалната појава на несреќи и хаварии може да предизвика сериозни нарушувања на медиумите од животната средина.	? Неодредени и непредвидливи влијанија				-Примена на мерките дефинирани во нормативно-правната регулатива за заштита од земјотреси, поплави воени разурнувања, заштита од пожар и др. во фазата на изградба на ТИРЗ.
Прекугранични влијанија	-Не се очекуваат негативни влијанија врз животната средина од прекуграничен аспект; -Од економски аспект прекуграничните влијанија може да бидат позитивни, како резултат на можноста за активирање на овој простор, што ќе допринесе за развој на стопанството во поширок размер, со прекугранични позитивни ефекти.	N/A Не е применливо Позитивни влијанија со голем интензитет и времетраење				-Имплементација на предвидените плански содржини; -Примена на мерките, дефинирани во планската документација за изградба на ТИРЗ, мерките предложени во Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени во поединечните студии/ елаборати за заштита на животната средина и ИСКЗ барањата.

3. Користена литература

- Просторен План на РМ, 2004;
- Локален Еколошки Акционен План за Општина Струмица, 2006;
- Платформа за развој на Општина Струмица 2007-2015;
- Програма за енергетска заштеда на Општина Струмица 2009-2013;
- Двогодишен план за развој на стопанството во Општина Струмица, 2005;
- Стратегиски План за економски развој на Струмички микро регион;
- Локален акционен план за вработување 2009-2010;
- Програма за социјалните потреби на граѓаните од областа на социјалната заштита за Општина Струмица, 2006;
- Државна Урбанистичка Планска Документација, Технолошка Индустриска Развојна Зона-Струмица, "Опфат 1"-КО Свидовица, "Опфат 2" КО Габрово, Општина Струмица, Мај 2010;
- Директива за стратегиска оценка на животната средина (2001/42/ЕС);
- Практичен водич кон Директивата за стратегиска оценка на животната средина, Септември 2005, издаден од Владата на Шкотска;
- Насоки за подготовка на стратегиска оценка на животната средина- "Развој на стратегиска оценка на животната средина, Методологија за Планови и Програми во Ирска";
- Преглед на заштитни подрачја во РМ (2008) и Извештај на меѓународен консултант за заштитени подрачја во рамки на УНДП/ГЕФ/МЖСПП проектот: Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Македонија;
- Националната стратегија за одржлив развој, 2009;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008;
- Националната стратегија за механизмот за чист развој за првиот период на обврски според Протоколот од Кјото 2008-2012, 2007;
- Втор Национален Еколошки Акционен План на РМ, 2006;
- Националната стратегија за биолошка разновидност, 2004;
- Стратегија за управување со отпад во Република Македонија 2008-2020;
- Националниот План за управување со отпад, 2009-2015, 2008;
- Национална транспортна стратегија за патниот превоз, 2008;
- Стратегија за демографски развој на РМ 2008-2015;

- Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007);
- Национална стратегија за апроксимација на животната средина, 2007;
- Стратегија за мониторинг на животната средина (2004);
- Стратегија за управување со податоци за животната средина (2005);
- Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина, 2003;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција (2005);
- Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП, 1999);
- Директива за станишта (92/43/ЕЕС);
- Директива за диви птици (79/409/ЕЕС);
- Рамковна Директива за вода (2000/60 /ЕС);
- Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС);
- Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС);
- Рамковна директива за бучава (2002/49/ЕС);
- Директива за оценка на влијанието врз животната средина (85/337/ЕЕС);
- Директива за стратегиска оценка на животна средина (2001/42/ЕС);
- ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина;
- Меѓународни договори излистани во Додаток 2;
- Достапни искуства и практики.

ЛИСТА НА АКРОНИМИ

ДУПД-Државна Урбанистичка Планска Документација

ТИРЗ-Технолошки Индустриски Развојни Зони

НЕАП-Национален Еколошки Акционен План

НЗЕАП-Национален Здравствен и Еколошки Акционен План

ОВЖС-Оцена на влијанијата врз животната средина

СОЖС-Стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина

НДТ/ВАТ-најдобри достапни техники (Best available technics)